

Kovács-Hajdu Albert

Akik leborultak Jézus előtt

(1. rész)

Az igehirdetések elhangzottak
a Budapest-Pasaréti Református Egyházközség
evangélizációs hetén,
2016. szeptember 18-22. között.

Budapest-Pasaréti Református Egyházközség
1026 Budapest, Torockó tér 1.
Telefon/FAX: +36 (1) 356 40 19
Weblap: refpasaret.hu
E-mail: gyulekezet@refpasaret.hu

Tartalom

1. Aki hiába borult le	5
(Máté 20,20)	
2. Akik gúnyból hajtottak térdet	17
(Máté 27,29)	
3. Akinek csak a térde hajlott meg	27
(Márk 10,17-23)	
4. Aki a bűnei miatt borult térdre	39
(Lukács 5,8)	
5. Aki hálával borult térdre	52
(Lukács 17,16)	

* * *

A Bp.-Pasaréti Ref. Egyh. rendszeres alkalmai	66
Könyvajánlat	67

1.

Aki hiába borult le

Énekek: 679; 235; 200

Alapige: Máté 20,20-21

Akkor odament hozzá a Zebedeus fiainak anyja fiaival együtt, leborult előtte, és kérni akart tőle valamit. Ő pedig azt kérdezte: „Mit akarsz?” Ő így felelt: „Mondd, hogy az én két fiam közül az egyik jobb kezed, a másik bal kezed felől üljön a te országodban.”

Imádkozzunk!

Úr Jézus Krisztus, köszönjük, hogy imádkozva jöhetünk hozzád. Köszönjük, hogy ez az imádság a szívünkben már a templomba való belépés előtt is megkezdődhetett, hiszen olyan régóta készítgeted ezt a hetet, hívogatsz azokra az alkalmakra, amelyeken hit által az igében te magad akarsz velünk találkozni, és te magad akarsz beleszólni az életünkbe.

Köszönjük, hogy a ma esti alkalom elején is az énekelt imádságokon keresztül már erősítesz bennünket arra, hogy bízzunk benned, nyissuk meg magunkat előtted, csodálkozzunk rá újra a te érvényes, erős, drága ígéreteidre, hogy a hitünket, az egész létezésünket építsük fel tudatosan arra, amit mondtál, amit elvégeztél értünk a golgotai kereszten, építsük életünket arra, aki te vagy.

Köszönjük, Urunk, hogy látod a mindennapjaink valóságát, a szívünk indulatát, hogy mi ebből mennyit tudunk a gyakorlatban megélni. Mennyire tudjuk valóra váltani, mennyire tudjuk a világ elé tárni gyermekeidként azt, hogy hozzád tartozunk.

Köszönjük, hogy az ebbéli hiányosságaink, vétkeink, gyarlóságaink sem fordítanak el téged tőlünk, mert azt mondod: örökkévaló szeretettel szerettél és szeretsz bennünket, azért terjesztet ki ránk ma este is a te irgalmasságodat.

Kérünk, segíts bennünket abban, hogy ebben az irgalmasságban el tudjunk rejtőzni, meg tudjunk benne maradni, tudjunk belőle erőt, békességet, bölcsességet, vigasztalást meríteni. Látod, hogy ki-ki mit hozott magában, milyen gondolatokkal, milyen terhekkkel, milyen érzésekkel, indulatokkal jött ma eléd. Látod félelmeinket, látod a hitetlenségünket, látod, hogy az ördög törében mennyiszer elestünk már. Látod a csüggedésünket, amivel sokszor a segélykiáltásaink is elakadnak a szánkban, és nem tudunk már hozzád kiáltani sem.

Köszönjük, Urunk, hogy van hatalmad, bármi mélységben legyünk is, alánk nyúlni, felemelni, helyreállítani, veled áldott közösségbe hozni. Hadd történjen ez közöttünk ma este és az előttünk álló esték mindegyikén, amikor összegyűjtöd a te népedet, összegyűjtöd a keresőket, összegyűjtöd a szkeptikusokat, összegyűjtesz mindenfelől érkező férfiakat, nőket, időseket, fiatalabbakat.

Kérünk, Szentlelked ereje tegye erőssé, személyessé, valóban üzenetértékűvé azt, ami a szószékről elhangozhat. Szent nevedért kérjük ezt tőled.

Ámen.

Igehirdetés

Az előttünk álló estéken olyan emberekkel fogunk majd találkozni bibliai történetekben, akiknek van egy közös tulajdonságuk, vagy inkább egy közös élményük. Ugyanis az evangélium mindegyikükről elmondja, hogy az életüknek egy pontján arcra estek, térdet hajtottak, valahogy leborultak Jézus előtt.

Azonban ahogy majd haladunk előre egymás után esténként, látni fogjuk, hogy az azonos vagy hasonló testtartás, mozdulat mögött egészen eltérő lelkiületek, indulatok, vágyak, kérdések feszülnek. Egy-egy odahajlás, egy-egy arcra esés sokban különbözik a többiektől.

Azt gondolom, azért is fontos ezekkel a jelenetekkel és a bennük szereplő emberekkel, az ő mozgatórugóikkal foglalkoznunk, méginkább a személyükkel, mert rájuk is igaz az, amit Pál apostol a Filippibeli gyülekezethez írt levelében egy prófétai mondattal így fogalmaz meg: Jézus nevére egyszer minden térd meg fog hajlani, mennyieiké, földieké és föld alatt valóké.

Azok, akik évszázadokkal, évezredekkel ezelőtt már eltemették, visszaadatott a pornak, amiből vétettek, a por anyaga a testüknek, azok is, akik majd ezután születnek meg, és mi is, akik most élünk és itt vagyunk, valamennyien részesei leszünk egyszer majd egy seregszemlének, amelynek lesz egy kozmikus jelentőségű eseménye. Az, hogy Jézus Krisztusnak az Úr voltát elismertetik velünk, mi pedig elismerjük, és ezt azzal fejezzük ki, hogy leborulunk előtte. Az Ő nagy nevére a valaha élt összes ember le fog majd borulni. Tudjuk, hogy lesznek, akik ezt boldogan teszik meg, akiknek ez örömet fog okozni: azoknak, akik már most is örvendeznek, tudnak leborulni Jézus Krisztus előtt, mert tudják, hogy jó előtte leborulva lenni, jó Őelőtte felállni megerősödve, új gondolatokat, új erőt, a bűnbocsánat, a kegyelem erejét hit által átvéve — jó leborulva, és aztán Jézustól elindulva menni az életünk útján.

Lesznek olyanok is, akiknek ez majd nem fog örömet okozni. Nem lesz mindenkinek nagy vigasság, hogy részt kell venniük ebben a leborulásban, mert számukra ez pusztán az ítélet aktusa.

Ma este egy édesanyának az alakján keresztül szeretném szemléltetni azt, hogy mit jelenthet az, amikor valaki hiába borul le Jézus elé. Miért lehet mégis meggazdagító, bennünket is meggazdagító az, hogy nem történt meg, amit az Úrtól kért. Nem úgy történtek a dolgok.

Önmagában belátom, hogy már az a mondat, az a gondolat is, hogy Jézus elé hiába leborulni: riasztó és elképesztő lehet sokaknak, hiszen sok-sok bibliai történetnek, igeversnek az olvasása után (ugyanakkor kellő felületességgel, mert azért az is lakik bennünk jócskán) arra gondolhatnánk, juthatnánk, hogy itt valami tévedés van, mert olyan nincs, hogy Jézus elé valaki hiába boruljon le. Hajlamosak vagyunk Őreá úgy gondolni, mint aki minden — kivétel nélkül minden — imádság meghallgatásának a záloga.

Nem Ő mondta azt, hogy ha az ő nevében kérünk valamit az Atyától, megadja nekünk? De! Nem Ő mondta: Akit neki ad az Atya, az Őhözza jön, és aki

Óhózzá jön, azt nem küldi el, azt nem veti ki? De! Nincs arra ígéret az evangéliumban Jézus szájából, hogy ha ketten egy akaraton lesznek a tanítványok közül a földön mindenben, amit csak kérnek, megadja nekik az Atya? De van!

Akkor mégis mi történik itt? Min megy keresztül Zebedeusné meg a két fia? Mintha éppen az ellenkezője történne annak, amit egyébként az ígéretek sugallnak, hogy történni kellene. Megvan a két egyetértő, sőt még többen is vannak, mert Jakab és János ott áll az anyukájuk mögött. Tehát hárman ugyanarra vágynak — ezt a szinoptikus evangéliumok feljegyzik Máténál, Márknál. És Jézus mégsem bólint rá a kívánságunkra, hogy jó, legyen úgy, bánom is én!

Ki az, aki közöttünk el tudja magáról mondani, aki teljes bizonyossággal tudná vallani ország-világ, de legalább a gyülekezet egésze előtt, hogy nekem olyan imaéletem van, hogy mindig pontosan, minden, amit Istentől kérek, az úgy teljesedik, ahogyan kérem? Ahogyan gondoltam, az úgy válik valóra, mert Isten nekem mindig pontosan azt adja, amit megrendelek tőle, amit kérek tőle, amit kisírok belőle.

Nem látom a kézerdőt — akkor viszont ezek szerint nincs ilyen. Ha meg nincs ilyen, akkor mi lehet annak az oka, hogy tényleg nem pontról-pontra az megy végbe egy-egy imameghallgatás során, amire a szívünk vágyik, ahogy azt mi előre elterveztük, megfogalmaztuk, ahogy a gondolatainkat, terveinket megszőttük magunkban, és odatettük Isten elé.

Erre a kérdésre lehetséges adni például egy olyan választ, amit a Példabeszédek könyvének 28,9 része sugall, miszerint valaki elfordítja az ő fülét a törvények hallásától, annak könyörgése is utálatos.

Az imádság, ha jól értem, ha jól gyakorlom, akkor egy párbeszédnek a része, nem pedig egy diktáló monológ az embertől az Isten felé. Márpedig mi születésünktől fogva olyanok vagyunk. Itt a bordáink között egy olyan szív dobog (bár nem a hússzívről, hanem a lényegünkről beszél a Biblia, amikor a szívünk romlottságát említi), egy olyan szívvel élünk, amely ha egyáltalán hajlandó gondolni Istenre, ha képes gondolni Istenre, akkor nem az Úrral való párbeszéd megvalósítására törekszik. Még a jobbik eset, ha elbeszélünk egymás mellett. Még az a jobbik eset, mert elképzelhető, hogy valakinek vannak imakérései, és azért valahol az életében el tud helyezni hébe-hóba egy kis igeolvasást, egy kis csendességet, valami kis lelki irodalmat olvasgat, csak éppen a saját gondolatai nem állnak össze az ígére adott válásszá. Elmegy egymás mellett Isten és az ember beszéde.

Van rosszabb is, amikor az ígétől teljesen érintetlenül, sterilen, vagy sehogy se szólítja meg az ember Istent. Pedig amennyire 23 esztendőnyi bibliaolvasás után megérthettem, úgy látom hitben, hogy Istennek van egy nagyon mély vágya. Van neki egy atyai szeretetből való kívánsága. Sőt van neki egy királyi parancsa: hogy az övéi hallgassanak rá.

Két zsoltárverset és egy prófétai könyvből való igeverset hadd hozzak ide szemléltetésül, igazolásul, hogy nem a levegőbe beszélek. Az 50. zsoltár 7. versében így olvassuk az ígét:

Hallgass én népem! Hadd szóljak! Te Izráel, hadd tegyek bizonyosságot rólad. Isten vagyok én, a te Istened.

A 81. zsoltár 9. verse így szól:

Hallgass én népem! Hadd tegyek bizonytságot ellened, ó Izráel, ha te meghallgatnál engem.

Jeremiás könyvének 7. fejezete 23. verséből így szól Isten szava:

Hallgassatok az én szómra, és én Istenetekké leszek. Ti pedig az én népemé lesztek, és mind csak azon az úton járjatok, amelyre utasítottalak titeket, hogy jól legyen dolgotok.

Drága ígérekkel motivál is Isten bennünket arra, amikor parancsolja, kéri, javasolja, felajánlja a vele való beszélgetést, hogy jó lesz az nekünk, ha hallgatunk rá, és engedünk az Ő megértett akarátának. Az a javunkra válik, abból számunkra jó származik. De nem figyelünk, nem hallgatunk. Aztán nem is hallgattatunk meg.

Ki az, akit boldogít, akinek örömet okoz az, ha azt tapasztalja otthon, a munkahelyén, bárhol, hogy nem figyelnek rá, nem hallgatják meg?

Tegnap tartottuk a Nagytétényi gyülekezetben a hittan évnítónkat. A tegnapi igének a tükrében meg kellett látnunk azokat a szülői mulasztásokat, amikor egyszerűen bezárva marad a fülünk, a szívünk a gyerekeink előtt, és nem válaszolunk a kérdéseikre. Vagy ha válaszolunk, akkor inkább ne tettük volna, mert olyan válaszokat kaptak, amiből kiderül feketén-fehéren, hogy nem is figyeltünk rájuk. Nem az ő kérdésére, nem az ő szíve-vágyára adott válasz, amit apja-anyja mond neki.

Ha ez fájhat, és jogosan fájhat egy gyereknek, vagy ha egy házastársi kapcsolatot megterhelhet az, hogy férj a feleségre, feleség a férjre nem figyel oda, ha nincs meg a másikat előre engedő figyelmes, szeretetteli odafordulás, megnyílás, akkor hogyan gondolhatja azt bárki komolyan, hogy Istennek meg mindegy, és Őt nem szomorítja meg az, ha az ember nem figyel rá?

Nagyon gyakran ez van az ima-meg-nem-hallgatások mögött. Mondjuk a magunkét. Fellökjük, feltoljuk az égbe az imalistát, leadjuk a rendelést. Kérjük ezt, kérjük azt, és rá kell jönnünk, hogy Isten nem a főpincér, aki ezeket kihozza.

Jön egy fiait szerető édesanya ebben a bibliai jelenetben, akiről feltételezhetjük, hogy talán nem ezzel a lelkülettel éli az életét, mint amit a Példabeszédek könyvéből itt leírni próbáltam. Nála más a gond. Odamegy a két fivérnek az édesanyja Jézushoz, és szeretne kérni tőle valamit. — Itt egy kicsit megálltam és elgondolkoztam azon, hogy milyen nagyszerű távlatok nyílhatnak meg akkor, amikor szülők, nagyszülők, anyák, apák Jézus elé állnak vagy leborulnak, és a gyerekeikért, az unokáikért kezdenek el könyörögni. Leborulnak az elé, akinek odaadatott mennyen és földön minden hatalom, és tőle remélik, hogy fiaik, lányaik jó előmenetelt kapnak majd valamiben. Jóra fordul a sorsuk, boldogulnak, meggyógyulnak.

Annyira szeretem Jairusnak a történetét, mert nem hiába borult le az az ember. És minden más ilyen drága, csodálatos történet arról szól, hogy Jézus elé odaborulni, közbenjárni másokért, tőle kérni, hogy tegyen valamit az Ő nevéért, az egy jó dolog.

Soha, soha olyan közel nem éreztük magunkat az Úrhoz a feleségemmel, mint amikor Jézus elé borultunk le sírva, könyörögve egy pici életért. Az első áldott állapot a viszonylag hamar véget ért feleségemnek, és nem nagyon vigasz-

talt bennünket, hogy statisztikailag az első terhességeknek a fele állítólag úgy végződik, ahogy az övé végződött, egy spontán vetéléssel. És utána néhány hónap elteltével, amikor azt mondták az orvosai, hogy nem engedik haza egy rutinvizsgálatról a kórházból, mert méhen kívüli elhalt terhessége van és meg kell műteni azért, hogy a szepszistól mentse, akkor nagyon-nagyon sok könnyel kellett odaborulnunk az Úr elé.

Olyan csodálatos volt átélnünk azt, hogy ezeket a könyörgéseket hogyan hallgatta meg, hogy az a magzat, akiről többszöri vizsgálat után megszületett a verdikt, hogy ki kell szedni és mentjük az édesanyát, az egy utolsó utáni vizsgálati lehetőséget kapott, mert a műtét reggelén az egyik orvos azt mondta, hogy még egy ultrahangot csináljunk meg. Nem volt ellenvetés, hanem mindenki belement, és mindenki csodálkozott: hogy-hogy ez nem kint van, hanem bent van, hogy-hogy ez nem halott, hanem él... Sára lányunk azóta már 13 éves, és sok borsot tört az orrunk alá — ahhoz képest, hogy méhen kívüli terhesség volt, egészen jól teljesít. Áldott legyen érte az Úr!

Nem nagyszerű dolog, amit Salome tesz ebben a helyzetben? A legjobbat kéri a legjobbtól a fiai számára. Hát ilyen egy jó anya, nem? Így szeretjük a gyerekeinket, szülők. Biztosítani a jövőt, méghozzá a Mester közelében, és ha lehet, nemcsak idelent, hanem a mennyben is. Nem szégyenít meg ez sokakat azok közül, akik próbálják, divatos szóval, menedzselni az utódaiknak az életét, de Isten nélkül? Odatesznek a feneke alá mindent, kifizetnek mindent. Amit fizikailag el lehet érni, azt a kezébe teszik. Szoktunk mi leborulva imádkozni bárkiért, a gyerekeinkért, Jézus színe előtt?

A kérés a rá adott Jézusi válasszal együtt azonban azt is világossá teszi, hogy Salomenak a leborulásában valami nem gömbölyű. Nem kerek ez a történet, és a nagy alázatot kifejező testtartás, meg a Jézus személyére irányuló reménykedés, összességében mégis célt tévesztett. Ennek az imának nem az lesz a sorsa, hogy majd pontról-pontra minden részletében beteljesedik, és az anyuka a fiaival majd együtt elégedetten nyugtázhatja, hogy jó, tényleg, itt ülünk Jézus mellett jobbról meg balról, nagyszerű, csodálatos. Hajrá fiúk! Ügyesek vagytok, és köszönjük szépen, Jézus.

Nem ez történik. A címben, amit a ma esti szolgálatnak adnom kellett, az áll, hogy 'aki hiába borult le'. Valóban, ha a nem teljesülő kérésre, vagy nem úgy teljesülő kéréseknek a sorsára nézünk, ha azt figyeljük, hogy az édesanya és a fiúk mennyire megdöbbenhettek, és hogy a tanítványok között milyen erővel lángolhatott fel újra a rangsorvita, a hatalmi harc, a feszültség, a háborgás, akkor bizony ez a kérdésfeltevés, ez a kérés az asszony részéről tényleg hiába-
való volt. Nem sok értelme volt. Gyümölcstelen, felesleges, kifejezetten káros, fizikai leborulás ide vagy oda. Meghajtott testtartás ide vagy oda.

Sőt, van olyan is, tud a Biblia olyanról is, és közli velünk (figyeljünk nagyon ezekre az igékre is), hogy maga Isten inti le a közbenjárni szándékozót, és elejét veszi a kéréseknek, és előre jelzi, hogy a kéréseknek nem lesz semmi értelmük, úgyhogy állj le!

Jeremiás könyvéből szeretnék megint idézni két igeverset, a 14. és 11. fejezetből.

„És monda nékem az Úr, ne könyörögj e népért az ő javára!”

„Te azért ne esdekelj e népért, és egy kiáltó és esdeklő szót se ejts érettk, mert én meg nem hallgatom őket, amikor kiáltanak majd hozzám az ő nyomorúságuk miatt.”

Micsoda evangélium, hogy most nem ez történik! Ebben a helyzetben nem ez történik. Mekkora kegyelem az, hogy Jézus nem hagyja válasz nélkül Zebedeus fiait és az édesanyjukat, hogy ha nem szólna, akkor ne legyenek ők is a sírba szállókhoz hasonlóak. Mennyivel többet kaptak Jézus válaszával, és mennyivel többet kapunk most mi is, mint pl. az a Heródes, akihez Jézus egy árva szót nem szólt, amikor az kihallgatni próbálta. Őt egy szóra sem méltatta.

Más a válasz, mint amit reméltek, és sokszor mi is más választ kapunk, mint amire várunk, de ebben a feleletben, ahogy Jézus ott és akkor adta, valószínű haszon van. Maradandó áldás van, nagy tanítás van. Olyan, ami nemzedékeknek az életét, Isten népe tagjainak az egymáshoz való viszonyát tartósan rendezi. Értékrendet adó válasz, szembesítő válasz, alázatra tanító válasz, hogy az ő gondolatai, tervei, szándékai, akarata, elképzelései nem esnek annyiszor egybe a mieinkkel, mint ahányszor szeretnénk, hogy egybeessenek. Szinte soha. Ha mégis egybeesnek, akkor az kegyelem, és dicsőség Istennek, hogy ráérezhetünk, megsejthetünk valamit az akaratából. Valamit megérthetünk, és egyet tudunk vele érteni.

Arra szorít bennünket is a ma este hallott jézusi válasz erre az anyai kérdésre, kérésre, hogy tanuljuk meg mi is kimondani az imádságaink végén ugyanazt, amit az értünk véres verítékkal imádkozó Urunk mondott ki a Gecsemáné kertjében, amikor szóvá tette az Atyának, hogy a szenvedés kelyhének a kiivásától, elvételestől bizony fél. És jobb lenne, ha elmúlna tőle ez a pohár: „Mindazáltal ne úgy legyen, ahogy én akarom, hanem ahogyan te.”

Zebedeus felesége előadja: Uram, én azt szeretném, ha a fiaim közvetlenül melletted kapnának igen jó helyeket, kiváltságos, legjobb helyeket a mennyben. Ahogy ez a kérdés felhangzik, a többi tanítványból elemi erejű felháborodás tör ki, ami azért furcsa, mert ha az előző fejezetet, a 19.-et és annak a végét elolvassuk, akkor látszik, hogy van olyan előzménye az evangéliumban ennek a mostani kérdésnek, amely alapján még jogosnak is tűnhet, amit ez az asszony a fiai jelenlétével és bólogatásával megtámogatva odaad Jézus elé.

Ugyanis olvassuk a 19. részben, hogy „ekkor megszólalt Péter és ezt kérdezte: mi elhagytunk mindent és követtünk téged, mi lesz hát a jutalmunk? Jézus erre ezt mondta nekik: Bizony mondom néktek, hogy ti, akik követtetek engem, a megújult világban, amikor az Emberfia beül dicsőségének királyi székébe, ti is tizenkét királyi székbe ültök, és ítéletet tartotok Izráel tizenkét törzse felett. És mindenki, aki elhagyta a házát vagy testvéreit, apját vagy anyját, gyermekeit vagy földjét az én nevemért, százszorosát kapja, és megörökli az örök életet.”

Amikor Zebedeusné meg a két fia szinte tartja a markát Jézus előtt, akkor tulajdonképpen erre apellálhatnak: Mi is otthagytunk mindent. Te azt mondtad, lesz jutalom, akkor térjünk a tárgyra, Jézus. Azt mondtad: melletted fogunk tizenkét királyi székben ülni: jobb első, bal első, stipp-stop, a mienk.

Nem elutasítás a válasz. Én ezen is csodálkoztam. Nem direkt elutasítással, nem egy egyszerű eltolással intézi el ezt a súlyos kérdést Jézus. Az ígélet úgy szól, hogy semmiképpen nem küldi el azokat, akik hozzá mennek, nem veti ki

őket. A válasszal, bár egyáltalán nem úgy hangzik, ahogyan szerették volna, sokat kapnak.

És mi is nagyon sokat kaphatunk, mert velük együtt bennünket is arra akar tanítani Jézus Krisztus, hogy az Isten országában mások a törvények, mint ebben a világban. Ha valaki az Isten országának a polgára, ha valaki Isten családjába tartozik, akkor tőle ott a szolgálatnak a lelkülete kívántatik meg. Ez nagyon más, mint a világnak a rendje, ahol azt látjuk, hogy az érvényesül leginkább, aki gátlástalanabb, aki nagyobb tud ígérni, aki nagyobb tud hazudni, vagy aki nagyobb tud ütni.

Még olykor hívő emberekkel is előfordul, hogy belemennek egy dicsekvő versengésbe, hogy kinek mije van, és elfelejtik hozzátenni, hogy azt az Úrtól kaptam. És elmondja a keresztyén ember is néha azt, hogy mennyi újat tudtam venni a régi helyett: hogy tudtam lecserélni a régi lakásomat, a régi házamat, a régi autóm, (majdnem azt mondtam: a régi feleségemet, de azért talán ott még nem tart a keresztyén ember, hogy ezzel dicsekedjék), de az a hatalom, az az erő, amivel ezt ebben a világban nagyon sokan meg tudják tenni, ez nem az Isten országának az erőseit jellemzi. Ez nem Isten országának az ereje.

Akik Jézus Krisztus országában igazán erősek, azok áldozatkészebben, odaadóbban, figyelmesebben tudják szeretni, emelni a másikat, és arra törekedni, hogy az a másik ember mellettem a segítségével jusson el még inkább közel ahhoz a célhoz, amelyre Isten őt teremtette. Válasszon általam is egyre inkább azzá, akinek őt az Úr elgondolta. Isten országában az a nagy, aki a szeretetével szolgál a többieknek.

A lemondás, önmagamnak a hátratétele egy olyan gondolat, ami lassan kikopik a közgondolkodásból, és ennek a kísértése, a sodrása, az ereje sokszor a hívő embereket is megérinti, megejtí. Szolgálni, odaáldozni az életet, kedvenc elfoglaltságomról, időtöltésemről lemondani azért, hogy a másinak jobb legyen — megy ez nekünk?

Olyan szívszorító volt néhány évvel ezelőtt, amikor a kisfiunk valakitől kapott egy kérdést: édesapádnak mi a munkája? Mit szokott dolgozni, mivel tölti az idejét? Jancsikánk azt mondta: apa laptopozik. Mert látja, hogy adminisztrálok, látja, hogy készülök a szolgálatra. Sok minden van, amit úgy kell — csak néha ottfelajtem magam a gép előtt, és nehéz tőle elszakadni.

Oda tudjuk szánni, áldozni magunkat azért — mondjuk: férjek —, hogy a feleségeteknek jobb legyen? Csak egy keretet mondok, hiszen különösen a házasságban élők számára valóban adatott egy állandó életkeret, ahol ezt a szolgálatot lehetne szépen megélni, gyakorolni. Én erre esküdtem meg. Kedves férfi társam, ha férj vagy, te is erre esküdtél meg. Kedves asszonytestvérek, ti is erre esküdtetek meg.

Pál apostolnak a szavai nyomán hadd mondjam azt, hogy a házasságom istentisztelete — most csak a férfi részére vonatkozóan — az úgy kellene kinézzen, hogy „úgy szeressétek ti férfiak a ti feleségeteket, ahogy Krisztus szerette az Ő egyházát, és életét adta érte.”

„Szeretteim, ne szóval szeressünk, hanem cselekedettel és valósággal”, és a cselekedeteknek, a tetteknek a valósága lehet pl. az (megmaradok a férfiak szerepénél): rendszeresen, morgás nélkül, mosolyogva levihetem a szemetet a ku-

kába, s nem hagyom a feleségemre, aki már megfőzött, elmosogatott, kimosott, teregetett, vasalt, takarított és mindent megcsinált. Vagy ha azt látom, hogy a gyerek már századszor otthagya a szoba közepén a büdös zokniját vagy ezredszer kilökte a fogmosó poharából a fogkefét a mosdókagylóba vagy mellé, akkor hajoljak le érte, vegyem fel. Mert a feleségem olyan sokszor lehajolt már érte.

A tanítványoknak — most már nemcsak arra a kettőre tekintünk, akik az anyukájukkal jöttek és kértek valami nagyon merészet, hanem a többinek is — a gondolkozását valahogy úgy látom, mintha a lomisoknak az eszével gondolkoznának. Biztos láttuk már ősszel, tavasszal (nem tudom, erre mikor szokott lenni lomtalanítás), hogy előre kijelölnek kis körzeteket, és kedves emlékem Nagytétényből, hogy egy helyen egy ócska Opel Kadettnak az első-hátsó szélvédőjébe egy kartonpapírra nagy ákom-bákom betűkkel valaki felírta: Lomis, foglalva az egész soron.

Ez egy hadüzenet. Ez olyan, mint a kutyának-macskának a terület-megjelölő viselkedése, csak éppen tollal. Kiskirályságként üzemel egy-egy halom kidobott bútor, apróbb ingóságoknak a kupacain olyan tulajdonosi öntudattal ülnek emberek, hogy az valami csoda, és próbáljon meg valaki csak úgy elvenni a törött rugójú, szakadt kárpitú széken trónoló elöl valamit, megnézheti magát! Mert az, amiért ő nem dolgozott meg, hanem mások oda kitették, az már az enyém! Még a szemét is engem kell, hogy gyarapítson. Pláne, ha nem is olyan szemétjellegű. Abból én boldoguljak, én gyarapodjak, az én bőségemet kell, hogy szolgálja.

A tanítványoknak lehetett talán egy ilyen elferdült gondolata, hogy ha mi itt a földön Jézussal nélkülözünk és szenvedünk, akkor ezt minimum kompenzálni kell azzal, hogy a mennyben nekünk nagyon jó, nagyon bőséges legyen, és mi a mennyei létünket, az örökkévalóságot ki szeretnénk élvezni, amennyire csak lehet.

Bármennyire is jó hír a jó hír, bármennyire is nagy gazdagságot jelent nekünk Jézus Krisztus evangéliuma, azért nem egészen ezt tanítja, és ne hagyjuk elhalványulni, elhalkulni a szívünkben azt az üzenetet inkább, ha a Jézussal járást, a követést kaptam és fogadtam el, akkor meg kell tanulnom utolsónak lenni. Meg kell tanulnom beállni a sornak a végére.

Pál apostol így ír a Korinthusi gyülekezetnek: úgy vélem, hogy az Isten minket, az apostolokat utolsóul állított. Ő már jól tudta azt, amit itt János a fivérével és az édesanyjával még nem nagyon bírt tudomásul venni és megemésztetni.

Amikor reggel a Bibliaolvasó kalauzból olvashattam a napi igét, János levélét, akkor egy kicsit el is mosolyodtam János apostol testvérünkön, mert van neki ott egy negatív, rosszalló mondata egy bizonyos Diotrefészről, aki elsőbbséget kíván. Aki nagyravágyó, aki az irányítást szeretné a kezében tartani, aki a többieken uralkodna a gyülekezetben. Nem tudom, hogy amikor ezt leírta, akkor eszébe jutott-e a saját korábbi önmaga, mindenesetre, hála Istennek azért csak megtanulta végül János is Isten iskolájában, megértette, hogy ez az elsőbbségre törekvés, ez a dicsvágy, ez a rangsorvita mennyire nem egyezik meg Jézus Krisztusnak az akaratával.

(Zárójeles megjegyzésként engedtessek meg nekem, hogy az egyháztörténetnek a későbbi évszázadokra meghatározó rangsor-vitáit is, különös tekin-

tettel a pápai primátusra, érdemes lenne ilyen szemüvegen át nézni mindenkinek.)

Amikor a gyülekezeti hittantáborba elvonulunk nyáron — nekünk csak egy ilyen turnusunk szokott lenni, mert kicsi gyülekezet vagyunk, kevés gyerekkel, még kevesebb szolgálóval —, azért szoktuk előre összeállítani mi ott szolgáló felnőttek, szervezők az egész heti programban összedolgozó gyerekcsapatokat, csoportokat, mert nem szeretnénk, ha az történne, ami a kölyökkoromnak az utcai szervezésű focimeccsein, hogy a nagyobb, erősebb, fürgébb, menőbb játékosok hamarabb elkelnek, és az apraja, a vékony dongájúak, a lassúbbak, az ügyetlenebbek a végére maradnak. Mert velük veszteni senki nem akar, mindenki győzni szeretne, mindenki a győzelemnek a jó ízét, dicsőségét szeretné élvezni.

Egy alkalommal így nem lehettem az utcaközi indián-cowboy háborúban indiánna. Nem is akartam cow-boy lenni, mert a szívem ösztönösen a honvédő őslakosokhoz húzott, viszont a véznaságom mellé még göndör is voltam, és olyan Winnetou nincs, akinek göndör a haja. — A lúzer senkinek sem kell. Mindenre alkalmatlan, senkinek sem kell.

Senkinek? A világ bolondjait választotta ki az Isten, hogy megszegyenítse a bölcseket... Ez az evangélium valahogy idehallatszott nekem, amikor ezt az ígét olvastam a nagyravágyó, becsvágyó tanítványokról. Viszont azt a nagy szomorúságot is átéltem, és átélem most is, hogy a romlott gondolkodásunk miatt, a magunkat szerető szívünk miatt képesek vagyunk még a hitbeli kérdéseket is úgy megélni, hogy a személyes előrehaladásunknak rendeljük alá. Mit sem törődünk közben másokkal, a szolgáló testvérekkel, gyülekezeti tagokkal.

Nem tudom, hogy a Jézushoz kérdést vagy kérést vivőknek a gondolataiban felötlött-e egyáltalán az, hogy ha mi lefoglaljuk, lestoppoljuk a legjobb helyeket, esetleg nem okozunk-e kárt, hátrányt másoknak? Nem szorítunk-e ki valakit az ő saját helyéről? Mindegy a többinek a sorsa, nekem jó legyen!

Zebedeusné gondolhatta, hogy az én Jánoskámnak, Jakabomnak legyen jó, Jóna fiaival meg a többiekkel majd csak lesz valahogy.

Nem az a gond, ha valaki törekvő, ha vannak ambíciói, vannak céljai és szeretne előbbre jutni, de az már igenis baj, ha ezt csak úgy tudjuk elképzelni és megvalósítani, hogy a másik ember rovására történjék.

Annyi figyelmet és időt szeretnék még kérni ma estére, hogy egy kicsit a többi tíz tanítványnak a reakciójára is figyeljünk, mert annak a lelki üzenetét is a hiába Jézus elé boruló asszonynak a megszólalása váltotta ki, indította el.

A többieknek a haragja tanulságos és leleplező. Merem állítani, hogy ők azért dühöngtek, mert valaki előbb mondta ki azt, amit ők is szerettek volna ki mondani. Nincs ez így benne kifejezetten a Bibliában, és nyugodtan le lehet engem inteni, hogy ne spekuláljak, ne bölcselkedjek feljebb, mint ami meg van írva, mégsem vélem ezt meddő spekulációnak. Ilyenek vagyunk, ilyen vagyok. Ha hallok egy jó ötletet, akkor el tud önteni a sárga irigység, hogy miért nem az én fejemről pattant ki? Miért nem mertem hamarabb megszólalni?

Gimnazista koromban a legjobb poénokat találtam ki osztálykirándulásokon, de nem én voltam a menő fej az osztályban, és belém sültek, belém száradtak, és fújtam mindenkire, aki meg tarolt a poénjaival, a vicceivel, és a saját dics-

fényét egyre jobban fel tudta csavarni, én meg maradtam a háttérben, mert nem mertem kimondani azokat a — szerintem — utólag is jó poénnak mondhatókat. Ilyenek vagyunk.

De kár, hogy csak Jakabnak és Jánosnak az anyukája járt itt, és a miénk meg pont nem volt itt, nem beszélt Jézussal az érdekünkben. Miért nem szölkünk mi magunk hamarabb a Mesternek? Különben is mi lenne, ha Jézus megadná, akkor nekünk hányadik hely jut? Első, második szék foglalt, akkor kell majd nekünk a tizedikre, tizenegyedikre ülni?

Emészti őket a sárga irigység, mert amit a mamai háttérrel, segítségével a kollegáik kértek, arra titokban ők is számítottak. Arra ők is vágytak. Közben teljesen elfelejtik látszólag azt az ígéretet, amit Jézus Krisztus pedig világosan kimondott arról, hogy tizenkét királyi szék: egyenlő elbánás, egyenlő elbírálás. De mi annyira szeretünk csak magunkra gondolni, ha az elérhető dicsőségről van szó, hogy a legkisebb látszólagos hátrány is már kiveri nálunk a biztosítékot.

Azt mondja az Úr Jézus, hogy a hatalomra törekvés és ez a nagyon erőszakos indulat nem tőle jön, Ő ezzel nem azonosul. Ezt Ő nem fogja igazolni soha. Hanem azt mondja: köztetek, akiket követésre és önmegtagadásra hívtalak el, ne így legyen. Ha ti engemet követni akartok, akkor a saját érdekeitek helyett a szolgálatot helyeztél az első helyre. Mivel nem vagytok a magatokéi, nem vagytok e világ fejedelmei, hanem az enyéme, és az én országom nem e világból való, ezért ne az a törvény szabja meg és határozza meg a ti életstratégiátokat, az indulataikat, a vágyaitokat, hanem az enyém, az én országom törvénye. Akkor is, ha ebben a világban szemlátomást az erőszak vagy a jogtalanság, a becstelenség eszközeivel könnyebb érvényesülni és előrehaladni.

Állj be a sor végére! Szolgálj, és Isten majd oda helyez, ahova akar. Miért? Miért lehet ez elég? Miért javaslom én is a gyülekezetnek, hogy elégedjünk meg ennyivel? Azért, mert Isten országában minden kegyelem. Az Isten országából nézelődő ember, az Isten országában tájékozódó ember tudja, látja, komolyan veszi, hogy minden kegyelem. Az, hogy ma reggel fel tudtam kelni, kegyelem. Az, hogy ebben a pillanatban dobog a szívem és levegőt tudok venni, kegyelem. Hogy a Pasaréti gyülekezetnek van egy ilyen szép nagy temploma, és ülve lehet ígét hallgatni, mert még székek is vannak benne, kegyelem. Az, hogy itt évtizedek óta élő ige, evangélium szól, az kegyelem. Kegyelem az, hogy testi-lelki táplálékot kaptunk a mai napra, van otthonunk, ahol várnak haza bennünket, van ruhánk, kegyelem. És az is kegyelem, ha valaki a 172. énekünk szavaival csak azt tudja mondani: Szűkölködünk nagymértékben segedelem nélkül... Mert van hatalma és van jóindulata Istennek, hogy mindezeket is megoldja, és ezeknek fölébe emeljen bennünket. Kegyelem, hogy „a romlás után nem hagyál bűnünkben, sőt szent Fiadat ígéréd ígédben”. Kegyelem, hogy helyet készít nekünk önmagánál. — Hogy melyiket? Nem mindegy?

Vele töltöd az örökkévalóságot, vagy nem? Ez a nagy kérdés. De ha az Ő országába vagy meghívva, akkor olyan mindegy, melyik hely a tied. Nem kell irigyelni a másikat. Inkább boruljunk le lélekben az előtt a Jézus előtt, és vezessen el bennünket az igazság Lelke arra, amit egy kedves halleluja ének így vall meg: „Majd úgy uralkodik s nyer lelkem égi trónt, ha néked hódol a porig, ha mindenről lemond”.

Imádkozzunk!

Urunk, köszönjük, hogy a te értünk megfeszített és feltámadott élő Fiaddal való találkozásra akarsz bennünket elvezetni. Köszönjük, hogy a te üdvöztető akaratom az, hogy aki találkozik a Krisztussal, az tudjon leborulni előtte.

Köszönöm azokat a testvéreimet, akik ezen a helyen ezt a csodás találkozást már átélhették, de méginkább hálás vagyok azokért, akiknek a szívében még kérdés, sőt kérdések sokasága van a te drága személyeddel kapcsolatban.

Köszönöm, hogy lépésről-lépésre vezeted az életünket, és hatalmad van arra, hogy téged tagadó, soha nem imádkozó emberek egyszer csak valamiért elkezdjenek imádkozni. Van hatalmad arra, hogy egy olyan vonzásba bekerüljenek a mi szíveink, amellyel az imádságaink téged kezdenek el keresni.

Köszönjük Jézus Krisztus, hogy a hozzád intézett imádságokkal kapcsolatban drága ígéreteid vannak. És nagy türelemmel, szeretettel hordozol el bennünket, amikor értéktelen, értelmetlen, haszontalan, téged nem dicsőítő, és senkinek a javára nem váló dolgokat kérünk tőled.

Légy áldott érte, hogy olyan sok meg nem hallgatott imádság is lehet már az életünkben. Legyen a tied a dicsőség azért is, hogy ha másként hallgattál meg bennünket, mint ahogyan azt kértük tőled. Hisszük, valljuk és hálát adunk érte, hogy te vagy az, aki a legjobban ismersz bennünket, a helyzetünkkel, szükségletünkkel együtt, és mindig azt adod nekünk, ami igazán a javunkra válik.

Szeretnénk kérni tőled ma este is: taníts bennünket, Urunk, imádkozni. Taníts minket levetkőzni előtted az önzésünket, a hatalomvágyunkat, a dicsőségünket. Taníts bennünket vágyakozva kérni azt, hogy hadd legyünk egyre kisebbekké, hogy te az életünkben hatalmasan növekedhessél. Hadd tudjuk elmondani az apostol szavával: élek többé nem én, hanem él bennem a Krisztus, és hadd látszódjon meg ez az imaéletünkben is, ahogyan bármely kérésünk mögé oda tudjuk mondani: ne úgy legyen, ahogyan mi akarjuk, hanem ahogyan te.

Köszönünk neked, Urunk, minden kegyelmi pillanatot, amikor a telő-múló időben belenyúlsz, beleszólsz a sodródó életekbe, és szeretnénk tőled azt kérni, hogy ennek a hétnek az előttünk álló napokban az alkalmai legyenek ilyen minősített idők, isteni kairoszok, amikor meggyőzől a te Szentlelked és Igéd által némelyeket, hogy boruljon le a kereszttel alatt.

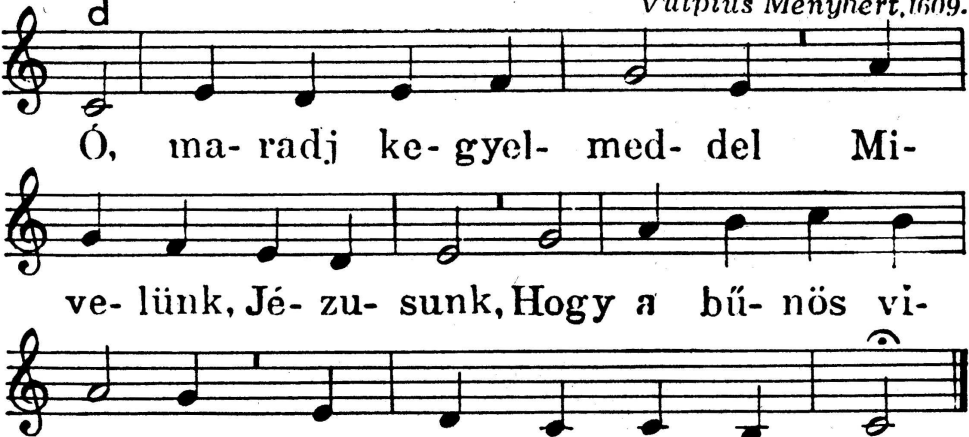
Használd, Urunk, ezeket az időket és alkalmakat arra, hogy összegyűjtsd a te lelki népedet, azokat, akiket már az örökkévalóságban ismertél. Adj igaz hitet a keresőknek, az igaz hitben élőknek megerősödést tebenned, és add Urunk, hogy ennek a hétnek az alkalmai hosszú távon is téged dicsőítő jó gyümölcsöket tudjanak hozni ennek a gyülekezetnek, az idejáró családoknak az életében.

Köszönjük neked, Jézus Krisztus, hogy benned olyan valakire tekinthetünk bizalommal, aki mikor még a nyelvünkön sincs a szó, te már egészen érted azt, és ezért mondhatjuk most jó reménységgel neked a szavakkal ki nem mondott, néma imádságainkat is.

Ámen.

Énekeljük a 200. dicséretet.

Vulpius Menyhért, 1609.

Ó, ma- radj ke- gyel- med- del Mi-
ve- lünk, Jé- zu- sunk, Hogy a bű- nös vi-
lág- nak Tő- ri- be ne jus- sunk.

2. Ó maradj szent igéddel Mivelünk, Megváltónk,
E földi vándorlásban Te légy útmutatónk.

3. Ó maradj, világosság Mivelünk fényeddel, Te
vezess a sötétben, Hogy ne tévedjünk el.

4. Ó maradj áldásoddal Mivelünk, Úr Isten, Szent
kegyelmed áraszd ránk Minden szükséginkben.

5. Ó maradj oltalmaddal Mivelünk, hű pajzsunk,
Hogy e világ diadalt Ne vehessen rajtunk.

6. Ó maradj hűségeddel Mivelünk, szent Isten,
Adj erőt, hogy megálljunk Mindvégig a hitben.

Stegmann Józsué, 1588—1632.

2.

Akik gúnyból hajtottak térdet

Énekek: 679; 1; 340

Alapige: Máté 27,27-31

Akkor a helytartó katonái átvitték Jézust a helytartóságra, és köré gyűjtötték az egész csapatot.

Levetköztették, tövisből fonott koronát tettek a fejére, s nádszálat a jobb kezébe; majd térdet hajtván előtte, így csúfolták: Üdvözlégy, zsidók királya! Aztán leköpdösték Őt, elvették tőle a nádszálat, s a fejéhez verdesték.

Miután kigúnyolták, levették róla a palástot, a saját ruháiba öltöztették, és elvitték, hogy megfeszítsék.

Imádkozzunk!

Drága jó Pásztorunk, élő, megváltó Jézus Krisztusunk, köszönjük, hogy szereted a te népedet. Köszönjük, hogy számodra nagyon drága a te egyházad, gyülekezeted. Köszönjük, hogy szeretetedet megmutattad nekünk a keresztedben és megmutatod abban, ahogy igédvel és Lelkeddel táplálsz, vezetni akarsz bennünket.

Köszönjük, hogy látod népednek az állapotát, látod, hogy sokszor valóban olyanok vagyunk, amilyennek egy kedves énekünk mondja: Sok harcban űzött, hajsolt, megvetett, de szent megújulásért és békéért eped.

Kérünk, Urunk, hogy ezt az epedő szívet, amely utánad sóvárog tudva vagy tudatlanul, gyermekeidnek a reád váró szívet, és a téged keresőknek a téged megismerni vágyó szívet vedd hatalmas kezedbe ma este is. Szólíts meg bennünket, hogy halló emberek, az evangéliumot érteni, befogadni és cselekedni, élni akaró emberek lehessünk.

Nagy nevedért kérünk, hogy áradjon ki ránk mennyei világodnak minden áldása, és könyörülj rajtunk, hogy ne üresen, ne érintetlenül menjünk haza hajlékainkba.

Köszönjük, hogy meghallgatsz bennünket.

Ámen.

Igehirdetés

Sok szeretettel köszöntök mindenkit, akivel ma már másodszor találkozhatunk, de azokat is, akik ma először tudtak eljönni ennek a szeptemberi sorozatnak a második estéjére. Azt is szeretném még elmondani, hogy nagyon nagy örömöm, ahogy rátekintek a ma este egybegyűltekre. Túl óvatosnak tűnik utólag Horváth Géza lelkipásztor testvéremnek a tegnapi figyelmeztetése, óvva intése, hogy tegnap vasárnap volt, ma hétköznap van, és számított arra, hogy eset-

leg kevesebben lesznek majd, nehogy azt gondoljam, hogy a személyemnek vagy a szolgálatomnak szól. Megbeszéltük a lelkipásztorokkal, hogy semmiképpen nem tartom magamat olyan sokra, hogy ha kevesen lennének a templomban, akkor azt gondolnám, hogy egy este máris szét tudtam prédikálni a pasaréti református gyülekezet, és az itt Istent kereső embereknek a közösségét. Jó, hogy Isten ma estére is ilyen szép számmal egybegyűjtött bennünket, és örülök, bár nem ekkora gyülekezethez vagyok szokva Nagytétényben, a falu szélén, mert egy nagyon kedves kicsiny gyülekezetnek lehetek a lelkipásztora.

* * *

Ma este arról szeretnék bizonyosságot tenni az ige alapján, hogyan látom, hogy miképpen válhat az élő Istennek a személye, Isten országának az ügye, Istennek a népe vagy szolgálója gúny tárgyává.

Készülés közben fellapoztam egy kicsit a Biblia mellett Madáchtól *Az ember tragédiáját*, és az első színnek, a mennyei színnek a végén van Lucifernek egy ilyen megszólalása: „Egy talpalatnyi föld elég nekem, hol a tagadás lábát megveti, világodat meg fogja dönteni.”

Azért kezdem a mai esti szolgálatomat egy nem a Bibliából, hanem a költészet világából vett példával, mert szeretném a költeménnyel megerősíteni azt, ami egyébként a Bibliából is kisugárzik, kiviláglik, hogy sokkal többről van itt szó ebben a jelenetben, mint a római légióknak a barbár kegyetlenségéről. Nemcsak az aluliskolázott, izomagyú római katonáknak az érzéketlenségét mutatja be az, amit Máté evangélista ilyen részletesen, már-már naturalisztikusan leírt.

Egy olyan probléma, egy olyan jelenség tárul fel előttünk, amely egyáltalán nem Róma-specifikus, és nem a Krisztus-korabeli szentföldi viszonyokra érvényes csupán, hanem sokkal előbb is létezett. Nem Jézus Krisztus földi tartózkodása idején ütötte fel a fejét ez a borzalmas dolog, hogy emberek a másiknak a szenvedésén tele szájjal röhögnek, hanem már a Zsoltárok könyve is tud róla, hiszen az előbb énekeltük, hogy boldog az az ember, aki nem ül a csúfolók székébe. Sok évszázaddal korábbi születésű a Zsoltárok könyve, mint a Máté evangéliuma, a csúfolók széke már jóval korábban is felállítatott, sőt egészen a történelem hajnalán is volt már keletje annak, hogy az Isten elleni lázadás gúnyban, csúfolódásban, mocskolódásban fejeződjön ki.

Ennek a jelenségnek a gyökerére szeretnék rámutatni. Szeretném, ha nem a felszínt, a felületet karistolnánk, nemcsak a szemmel látható történéseknek, a kortárs jelenségeknek a borzalmas voltán tátanánk a szánkat és kapkodnánk levegőért: nahát, mik vannak, és milyen emberek vannak?! Hanem vegyük azt komolyan, hogy mindez, amit a római katonák tettek Jézus testével, lelkével, az abban az indulatban gyökerezik, amely a trónkövetelő, az Isten helyére pályázó, a lázadás atyamesterévé váló Sátánban jelent meg ebben a világban.

Semmiképpen nem szeretném viszont, ha azt gondolná bárki, hogy általában véve a derű ellen, a nemes, megszentelt humorérzék ellen kampányolnék, és semmiképpen nem szeretnék annyira komoly keresztyénnek látszani vagy olyanra formálni bárkit a jelenlevők közül, akik sohasem nevetnek. Nem akarom,

hogy bárki úgy élje meg a református keresztyén hitét, hogy ha valaki ránéz, akkor egy két lábon járó vakbélgyulladás lásson, annyira komoly legyen valaki.

Mélyen hiszem, hogy igaz a szentírónak a bizonyágtétele, miszerint „teljes öröm van tenálad — mondja Istennek — és a te jobboldon gyönyörűségek vannak örökké”. Én sem vallhatok mást, és eszem ágában sincs mást vallani, mint a mi hívő testvéreink, igehirdető eleink évtizedekkel vagy évszázadokkal ezelőtt már szóvá tettek, hogy tudniillik a Biblia, meg a Biblia Istenével való járás az a boldogságról is szól.

Nem feledhetem el, és nem is fedhetem el, és nem is akarom elfedni azt a rengeteg kijelentést, amely az Istennel megbékült, vele közösségben élő embert úgy mondja: boldog ember. „Boldog ember az, aki...” — olvassuk számtalan helyen a Szentírásban is, mindig Istennel való viszonyában, Istennel való kontextusában, Istennel való kapcsolatában használja nagyon gazdagon, sok árnyalattal a Biblia azt, hogy mitől boldog a hívő ember. Mitől boldog az Istentől megszólított ember. „Boldog az az ember, akinek az Úr bűnt nem tulajdonít.” Akinek vétke megbocsáttatott.

Ha valaki a boldog élet titkára kíváncsi, és esetleg életében először ma lépett át egy református templomnak a küszöbét, akkor már neki is hadd mondjam: Szeretnék, kedves testvérem, a kezébe egy Bibliát csempészni. Vagy azt javasolni: fogd meg, nyisd ki, kezd el olvasni, mert hiszem, hogy Isten kíváncsossá teheti számunka az igeolvasást. Én is azt szeretném, hogy kíváncsossá váljék mindenki számára az Isten ígéjével való ismerkedés, táplálkozás. Szeretnék azért imádkozni, hogy azok az örömkönnyek, azok a boldogan csillanó szemek minél többeknél megjelenjenek, mint ahogy Istennek oly sok gyermeke életében megjelentek már, amikor a váltságnak az öröme, a váltságnak a bizonyossága a szívükbe áradt.

„Szent bizonyosság: Jézus enyém. Földi utamra sugárzik e fény. Vár az örökség, mennyei rész, lelkem ujjongva fölfele néz.”

A keresztyén embernek a lelke szériatartozékként ezeket is kapja az újjászületésben. Lehetünk mi ilyen örvendező emberek hívőkként.

Szeretném egyértelművé tenni ma, hogy itt a római katonák által elkövetett kegyetlenségbe ágyazott humorizálást, vagy humorizálásba ágyazott kegyetlenséget mindenképpen az édenkerti bűnesetnek a hátterében, annak a kontextusában vizsgálнам, és gyökérkérdésként gondolkodjunk itt a római kivégző osztagnak az előjátékán, ahol egy jót röhécseltek, mielőtt elkezdtek volna gyötörni és ölni. A szívükről van szó. Sőt a szívünkről van szó. A szívemről és a szívedről van szó. Az életünk privatizációjáról van szó. Arról, amely a feje tetejére állította az isteni rendet. Azt a jó rendet, amelybe az ősszüleink még belekerülhettek a teremtkor. Madách Luciferének szavával az Isten világát megdöntötte az a szívbeli indulat, amely ott lakik valamennyiünkben a születésünktől fogva.

Nézzünk visszafelé, és lássunk visszafelé egészen addig, amikor ezt a római katonás ügyet átgondoljuk magunkban. Amikor az ősszüleink kicsavarták az Isten kezéből a mértéket, a dolgok abszolút mértékét. Amikor az Isten-uralmú létmód helyébe befészkelte magát az őshumanizmus, és mindenről mi kezdtük el megmondani, mi emberek kezdtük el megállapítani és diktálni, hogy igaz vagy

hamis, helyes vagy helytelen, jó vagy rossz, szép vagy ocsmány, örömteli vagy siralmas, fennkölt, nemes, vagy éppen megvetni való. A római katonák sajátos torz humorérzékének a gyökere, az ott van az Éden-kertben.

Nagyon jól tudják azt tréfálkozni szerető, viccmesélésben gyakorlott emberek, hogy egy mosolynak a fakasztásához, egy kuncogás elindításához vagy egy térdet csapkodó kacagás kiváltásához nem kell olyan sok. Elég változtatni a valóságon egy kicsit. A való világnak a részleteit, a szereplőt egy kicsikét kell átgyúrni, átfazonírozni, s az már önmagában egy kész humorforrás. Akik szoktak nézegetni karikatúrákat, tudják, hogy a karikaturisták mesterei annak, hogy egy-egy arcvonásnak a túlzott ábrázolásával, egy hangsúlyosabbá tett szemnek, fülnek vagy állnak a megrajzolásával vicces hatást lehet elérni. Felismerhető a rajznak a modellje, mert olyan, de mégsem olyan, s mosolygunk egyet, amikor látjuk, hogy görbe tükörben milyenek is volnánk.

Továbbgondoltam még azt is, hogy az ilyen karikatúraszerű vagy picike poénokat termő apró módosításoknak, ezekhez hasonló léptékű módosításoknak hol van, hol lehet még nagyon komoly következménye. A vasúti váltóknak a képe jutott az eszembe. A forgalmi irodában vagy valamilyen irányító központban egy-egy gombnyomás vagy egy kar elhúzása történik meg csupán. Odakint a pályán 6-7 cm-rel arrébb csúszik egy sín pár — s tévedés esetén adott esetben több száz tonnányi szerelvény tarolhat le egy szembejövő személyvonatot vagy egy állomás-épületet.

Ismert lehet az a mondat is sokunk előtt, egyszerű kis mondat, de nagy bölcsesség van benne, hogy „i” nélkül az igazság csak gazság. Alig más, alig tér el, mégis a végeredmény az tragikusan más.

Az, amit a római katonák tesznek, az a jelenet, amit ők eljátszanak, az a hatalmi jelvényekkel rendelkező királyi személy előtti hódolásnak a *majdnem* tökéletes modellje. Van korona, van palást, van jogar, van térdhajtás — mégis hátborzongató az egész. Minden kellék megvan. Ott van az a személy, aki előtt hódolni kell, ott van az alakilag alattvalói gesztus, de... És akkor jönnek az apró különbségek, a váltoállítások, a tragédiát hozó parányi eltérések. Az a korona, az tövisből van. Az a nád, ami királyi pálca pár percig, utána le fog sújtani a királyra. A fejet-térdet hajtó vitézekből talán már hódolás, leborulás előtt ömlik az öblös röhögés, hogy milyen jó mókát találtunk ki. Ki tudja, hány elítélten, hány kivégzett emberen csiszolták, tökéletesítették önmaguk szórakoztatására a „haláli jó” poénokat.

No, de térjünk vissza az alapgondolatra, hogy az Éden-kertben keressük, a bűnesetben és annak az ihletőjében keressük a gyökereket, és ha megbotránkoztat bennünket ez a jelenet, akkor ne csupán addig lássunk, ameddig egy kedves, egyszerű falusi hittanos gyerek szájából így hangzott el jó néhány évvel ezelőtt, amikor ezt a történetet vettük hittanórán. A római katonák kegyetlenségére azt mondta: tiszteletes bácsi, ezek a római katonák olyan bunkók! — Ne csak ennyit lássunk. Ne a szereplőkön, és ne a konkrét embereken törjük a fejünket, hogy miért ilyenek, mert nem test és vér ellen van nekünk, nem emberi viselkedési devianciák miatt van fejfájásunk, tusakodásunk, megrökönyödésünk, botránkozásunk, hanem a fejedelemségek, a hatalmasságok ellen. Az élet sötétségének világbírói ellen. A gonoszság lelkei ellen, amelyek a magasságban vannak.

Annak a léleknek a munkája ellen, amely az engedetlenség fiaiban lakozott, lakozik, hat és okoz mérhetetlen károkat.

Látjuk azt, hogy ott van ez már Sámsonnak a gyötrőiben. Az a filiszteus csapat egy olyan csodálatos ünnepséget tudott szervezni, rendezni, amelynek az egyik fő attrakciója az volt, hogy az Isten szolgája, s az ő nagy ellenségük, aki annyi kárt okozott nekik életében, és a kezükbe esett, kitolhatták a szemét, és tolhatta, forgathatta a malomkövet, dolgozhatott a bányában, bármi fizikai munkát rá lehetett terhelni, és most összetörten ott van. Táncikáljon már nekünk egy kicsit, hadd ne vessünk még. Milyen jókat nevettek rajta. — Mondjuk, életük utolsó nevetése volt, az tény, de akkor is...

Ott van ez az indulat, ez a perverz humor, ez a magából kifordult öröm, amikor Ezékiás király idejében felvonulnak az asszír királynak a seregei Jeruzsálem ellen. Az egyik vezérük, ez a bizonyos Rabsaké elkezd ordibálni a falon álló öröknek, s kéri őt fentről: ne zsidó nyelven kiabáljon, mert félnek, hogy demoralizálják a védőket. Ő annál is inkább elkezd zsidóul mondani és gyalázni őket, az Istenüket és jókat röhög magán meg a többieken, hogy milyen könnyű ostrom lesz ez. Mennyire megrettentek a falakon, s milyen könnyű lesz itt meghódítani ezt a várost, ha-ha-ha.

Ott van a Góliátnak a gyalázkodásában néhány évszázaddal korábban, aki nagyon merész, mert senki nem mer kiállni ellene, mert hatalmas. Majdnem 3 méter magas óriásról beszélünk, iszonyatos nehéz fegyverekkel, és heteken keresztül, 40 napon keresztül ember nincs, aki kiálljon ellene. Szabad a pálya, lehet gúnyolni Izráelt. Lehet fricskázni a zsidó katonákat, lehet beszólogatni, becsmérlni az ő szövetséges Istenüket. Lehet hirdetni, hogy bezzeg a filiszteusok istenei mennyivel nagyobbak, erősebbek, és mennyire nagy nulla a ti Istenetek.

Ott van ez az indulat, ez a gonosz viccelődés, nagyon furcsa, hogy már nem is Izráelen kívül, nem az Isten népén kívül gondolkodunk, hanem belül, Elizeus kortársaiban. Ismerjük jól talán azt a jelenetet, amikor süvölvény gyerekek elkezdenek tréfálkozni Elizeusnak a kopaszságán. Nem olyan jó vicc ez, mert nem annyira jó, amikor az embert elhagyja a haja. De neki azt mondogatták összeverődve, kamaszos lelkesedéssel gonoszkodva, hogy eredj fel, kopasz! Eredj fel! — Illés, Elizeusnak az elődje, mestere, szolgatársa nagyon sok fájdalommal, csapással volt összekapcsolható a népnek az emlékezetében, mert az akhábi propaganda az elhintette, hogy Illés a nép ellensége. Illés miatt volt a szárazság, Illés az oka minden bajnak. Ez az Elizeus is egy követ fúj vele. Ha már Illést állítólag elvitte Isten az égbe, akkor jobb lenne, ha eltűnne az életükből Elizeus is. Jobb lenne, ha eltakarodna az, aki az igazság beszédét szólja, és nem a királynak a zsebéből beszél, mint a feleségével érkezett udvari próféták, hanem csak az Úrtól függ, és megalkuvás nélkül az Isten szavát, Isten akaratát hirdeti. Hát Elizeus, ha te is ilyen vagy, akkor hordd el az irhát, vigyen innen el téged az Isten, te kopasz...

Ennek a gonosz viccelődésnek azért elég jó megszívelnünk azt a végét, hogy Isten ítéleteképpen jönnek az anyamedvék, és szétcincálnak ott a tréfálkozó gyerekek közül néhányat.

Ott van ugyanez az indulat, ugyanez az elgörbült, kisiklott, megrepedt, szivárgó, nem jól működő humorérzék abban, ahogy a kortársaink beszélnek Is-

tenről, Krisztusról, egyházzal, gyülekezetről. Tele van az Internet olyan fórumokkal, ahol milyen dolgokat képesek az emberek leírni...

Néhány nappal ezelőtt, ha elmondhatom egy friss élményemet, belebotlottam egy eszmecserébe egy újságcikk alatt, amely azt taglalta, hogy milyen gyászos öngyilkossági statisztikák vannak Magyarországon, és még mindig mennyire a világ élvonalába tartozunk ebben a nagyon szomorú műfajban. Az egyik kommentelő olvasó valami nagyon pesszimista hozzászólást tett a cikkhez, mire valaki aláírt az ő hozzászólására, feltehetően keresztyén ember, és a bizonyágtétel szándékával pár mondatban leírta azt, ami Filippiben történt. Azt, amikor Pál és Szilas ott a csodálatos földrengés és szabadulás után megmentik, és nemcsak evilági életére mentik meg a börtönőrt, hanem az üdvösségre is megmenti Isten általuk ezt az embert. Azt hiszi szegény börtönőr, hogy most eltűnnek a foglyok, akkor őt felelősségre fogják vonni, meg fogják büntetni, meg fogják szegyeníteni — akkor inkább a kardjába dől. És milyen jó, hogy volt ott valaki, aki ennek a suicid indíttatású embernek ott azt mondta: Állj! Ne tedd! Valamit szeretnénk neked mondani. És elmondják neki az evangéliumot. Hall az az ember Jézus Krisztusról, és megtér, hisz, megváltozik, és nincs kedve többé öngyilkosnak lenni, hanem kedve van inkább élni. Nincs kedve többé bántani, megverni, szigorúan őriztetni Pálékat, hanem kedve van kimosni a sebeiket, kedve van meghívni őket magához. A szeretetnek a valóságos gyümölcsei azonnal megteremnek az életében.

Az az olvasó, akinek szánta ez a keresztyén bizonyágtevő a sajátosan felidézett történetet, azt írta vissza: ő már sokszor hallotta Jézus Krisztusnak a történetét, csak azt sajnálja, hogy nem volt nála is egy kard, hogy beledőljön, amikor hallotta.

Feketénél-feketébb humor... Vagy nem tudom, mi ez.

Ugyanonnan jön ez is. A gyökerei ennek ugyanoda nyúlnak vissza, mint Saul királynak abba a történetében, amikor Agág, amálekita királyt hadifogságba ejti.

Istennek volt egy parancsa ezzel az ütközettel kapcsolatban. Az, hogy ne ejtsenek foglyot. Ne tartsanak meg semmilyen zsákmányt. Minden az Úré, és minden élő el kell pusztítani.

Istennek volt már egy korábbi ígérete arról, hogy Amáleknek még az emlékeztét is el fogja törölni a földről, mert nem felejt el azt, hogy amikor a pusztában vándoroltak, akkor a népnek a gyengéit, az elesettebbeket, akik a menet végén ballagtak, hátulról, orvul, alattomos, aljas módon megtámadták és levágták.

És jön Saul, aki nem engedelmesen, hanem realpolitikusként elkezd gondolkodni, és hasznót próbál húzni abból, hogy van egy élő ellenséges király a rácsai mögött. Tűszul ejti őt. Megérkezik Sámuel, aki számon kéri Sault és leteremti Sault. Aztán egy karddal miszlikbe vágja Agágot.

A mi finom, vagy finomkodásra hajlamos lelkünk is talán beleborzong, és mondanánk, hogy Sámuel azért rendesen elvetette a sulykot. Mennyivel humánusabb, mennyire emberhez méltóbb, mennyivel rokonszenvesebb és ésszerűbb is Saulnak az eljárása.

Vigyázz, hogy ki mellett foglalsz állást, és kinek a viselkedését, kinek az eljárását ítéled el, mert a tét, a nagy kérdés itt is az, hogy végső soron ki mondhat-

ja meg, hogy mi a helyes, mi a jó. Az Éden-kerti bűnesetig ez teljességgel Istennek a monopóliuma volt. Azóta is a hívő ember, az Istennel járó ember elismeri az Úrnak azt a jogát, hogy mindig legyen Ő, maradjon Ő az abszolút mércéje a jónak, a gonosznak, hogy erkölcsi normákat hadd szabjon csak egyedül az Úr, és azokat én ne bíráljam felül.

Ki az, aki helyesen cselekszik? Az, aki Isten akaratát cselekszi. Mi volt itt Isten akarat? Az, hogy éljen a király, vagy, hogy meghaljon a király? Isten akarat az volt, hogy Agág haljon meg. Tehát az cselekedett helyesen, aki Isten akaratából levágta a királyt. — Szív-kérdés ez, kőkeményen.

Igazat adok-e Istennek bármiben, amiről Ő kinyilvánította, kinyilvánítja az akaratát, és megismerhető ez az akarat a Bibliában. Engedek-e neki bele szólást, engedek-e neki feltétlen vétőjogot abban is, hogy miben gyönyörködjem, mivel töltssem az időmet. Adott esetben mit tartsak viccesnek, vagy min szomorodjak el inkább.

Van még egy másik gondolat-csokrocson is, ami kibontakozott előttem az ige olvasása közben. Most óvatosan próbálok beszélni, mert attól tartok, hogy darázsfészekbe nyúlok, és megosztó az a jelenség, aminek kapcsán megpróbálok elmondani, mire jutottam az ige megértésében.

Sok évtizede létezik egy angol emberekből álló előadói csoport, akiknek a ténykedése meglehetősen közismert, nagyon sok embert megbotránkoztat, keresztyén embereket is. Ez a bizonyos Monty Python csoport, akiknek két olyan nagy filmje is elkészült, amelyen sok hívő ember felhúzta az orrát — és nem tudom megítélni azokat, akik megbotránkoznak a filmjeiken.

Vannak, akik a *Brian életét* is, meg a *Gyalog galoppot* is úgy tekintik, hogy az tömény istentelenség. Töményen keresztyénellenes alkotások.

Engedtetsek meg a testvérek részéről ma este nekem, hogy próbáljam meg inkább azt látni az ő alkotásaikban, hogy az intézményesült, betokozódott, hatalmat is kapott vallásosság, meg a bigottság elé próbáltak ők valamiféle görbétükröt tartani. És innen elindulva feltenni azt a kérdést, hogy amikor esetleg rajtunk kacag a világ, mint a Krisztus népén, amikor mi válunk gúny tárgyává kortársaink között, a mögött vajon mi van? Milyennek látnak minket a kortársaink? A megélt gyakorlati református keresztyénségünket — és bocsánat, ha valaki nem reformátusként van itt —, a keresztyén hitet, aki, ahogyan odaélt a világ elé, az milyennek tűnik fel a szomszéd, a munkatárs előtt vagy a gyereke előtt.

Biztosak vagyunk benne, hogy mindig csak azért kapunk gúnyos megjegyzéseket, mert annyira hüek vagyunk a mi Urunkhoz? Nem szolgálunk rá néha nagyon is arra, hogy viccek tárgyává legyünk? Mert a Krisztus-követésnek a paródiájává, vagy karikatúrájává tesszük a megoldásainkkal, az allűrjeinkkel a keresztyénséget? Mernénk igazán teljes szívből, bátran, hittel azt mondani, hogy nekünk soha nem mondhatná egyetlen próféta sem, hogy „miattatok káromoltatik az Isten neve a pogányok között”? Hogy miattatok kacagnak a Biblián? Miattatok vannak olyan vallási tárgyú viccek, olyan mennyországos, szent Péteres, Istenes, Jézusos, mindenféle kacarászások, mert ti egy olyan paródiaszerű keresztyénséget mutattok fel.

Nem lehetséges, hogy az evangélium hirdetésének nevetségessé válásában nekünk is van súlyos, komoly szerepünk? Nem lehetséges, hogy néha magunk is

tehetünk róla, hogy ha valaki a templom, a gyülekezet, a hittanóra, a papos esküvő vagy papos temetés gondolatával találkozik, meghallja ezeket a szavakat, akkor elhúzza a száját, vagy kínjában nevet egyet? Nem szoktunk olykor átbilteni egy képzeletbeli vonalon, ami Isten népének az e világban való legitim idegensége, zárandok volta között, meg a teljesen gyakorlatiatlan élet-idegensége között húzódik?

Szokták mondani a hívőkre, hogy két nagy baja lehet egy keresztyén embernek: ha túl világi, vagy ha túlvilági.

Bizonyára láttunk már képeket, filmeket, vagy olvastunk írásokat az USA-ban, Pennsylvánia államban nagy számban élő Amish közösségről, akik szintén sokszor mosolyt váltanak ki azzal, hogy a XVIII. századi külsőségek között élnek, és képesek pár bibliai igeverssel ideologizálni azt, hogy a robbanómotos járművek helyett miért járnak konflison még 2016-ban is. Nem akarom bántani őket, mert összességében nekem nagyon rokonszenves, szimpatikus társaság. Biztos, hogy van egy olyan erkölcsi tisztaság vagy odaszánás bennük, ami belőlem talán hiányzik néha, de akkor is...

Ne adjunk mi magunk lovat azok alá, akik szeretnének jókat kacagni, kuncogni, röhögni az Isten dolgain.

Mivel arról szerettem volna beszélni, hogy ez szívkérdés, a végéhez érve újra csak azt szeretném megerősíteni, megismételni, hogy az Istenre figyelő szív, az újjászületésben kapott szív, a kő helyett hús-szív, a Krisztus természetével felruházott szív tud mértékkel helyesen örülni, tud derűs lenni, ismeri és meri használni a finom humort is. Hálás az ilyen keresztyén ember azért, hogy az Isten-képűségének a részeként kapta a humorérzéket is.

Vallom, hogy jobb humorérzéke, mint az élő Istennek, senkinek nincsen. Soha nem tudom derű nélkül olvasni azt a jelentet, amikor Gedeonhoz a pajtában odamegy az angyal, és erős férfiúnak szólítja azt a Gedeont, aki azt sem tudja, milyen picire húzódjon össze, és nehogy véletlenül bárki is halljon arról, hogy ő most a picike kis gabonáját szeretné kicsépelni, hogy legyen kenyere. Egészen abszurd dolog, hogy egy ilyen embert erős férfiúnak tituláljon valaki, és azt mondja, hogy te, a te erőddel meg fogod verni az ellenséget.

Tud az ilyen szív együtt sírni a sírókkal, de tud együtt örülni az örülőkkel. Együtt érezni az Úrnak az indulatával. Isten ellen való vétkeknek látom a humor-talanul megélt keresztyénséget. Nem kell mindenből viccet csinálni. Odahaza kedves gondnok testvérünk is állandóan mondja ezt mosolyogva: nem kell mindent viccnek venni. Szabad nekünk örülni, szabad nekünk tiszta örömmel örülni.

Kérjük el Istentől, hogy teljesebben be rajtunk, amit egy reggeli énekünk fohásza valahogy így fogalmaz meg: „Oltalmad befedezzen, kedvem kedved szerint legyen.” Se az örömömmel, se a bánatommal, se a jókedvemmel, se a gyászommal ne szakadjak el Isten szívének a kedvétől. Így kerülhessünk, lehessünk vele szoros közösségben, közelségben.

Imádkozzunk!

Úr Jézus Krisztus, szeretnénk nem a gúnynak, nem a képmutatásnak, nem a saját hasznunk keresésének az indulatával, hanem őszinte, mély alázattal és hódolattal leborulni előtted. Előtted, aki annyi sokat túrtél. Úgy tudtad elhor-

dozni, elszenvedni némán a reád hulló gyalázásokat, ütéseket, és úgy tudtál nem szólni akkor is, amikor mások számára egy torz örömné a forrásává, nevetség tárgyává lett a szenvedésed, megalázott voltod.

Urunk, nagyon nehéz vállalni azt a szembenézést, hogy itt nemcsak a római katonáknak a brutalitásáról tanítottál. Nemcsak arról emlékeztél meg, hogy ezek a harcedzett férfiak a maguk durva lelkével mi-mindenre voltak képesek, hanem visszavitted, visszavezetted a mi lelki tekintetünket egészen odáig, ahol mindez elromlott bennünk. Bennünk is, a mi szívünkben is megrontotta még az örömné a képességét is. A mi szívünkben is megrontotta azt a vágyat, hogy derűre, jó kedvre hogyan jussunk el. Egészen összetört bennünk is az, hogy min tudunk elmosolyodni, mi az, ami számunkra kellemes és kedves.

Dicsőítünk, élő Jézus Krisztus, hogy a te kereszttáldozatod olyan erővel bír ma is, hogy ezekből a vétkeinkből is kimoshatsz és kiemelhetsz bennünket.

Köszönjük, hogy ezekért is eleget tettél, amikor az ajkunkat szentségtelen tréfálgatás hagyta el, vagy cinkosan összemosolyogtunk olyan embertársainkkal, akik belőled, a te ügyedből, a te népedből, a te szolgálóidból úztek gúnyt.

Bocsásd meg, ha mi is tudjuk köszörülni a nyelvünket olyan drága ügyeken, drága személyeken, akik a te szemedben becsesek, ami neked fontos. Könyörülj rajtunk, hogy ettől el tudjunk fordulni.

Ha egyet tudunk veled abban érteni, ha igazat merünk neked adni abban, hogy ez tényleg a szívünknek a kérdése, akkor hittel könyörgünk hozzád: változtasd a mi szívünket is. Adj nekünk olyan, a te természetteddel ékeskedő, annak a gyümölcseivel gazdag szívet, amely méltó, nemes, tiszta, hirdetni való dolgoknak tud örülni. Amely a vigasságát abban találja meg, ha a te országod előre mehet.

Segíts bennünket, Urunk, hogy tanuljuk meg a mennyei angyaloknak az örömét, akik azon örülnek, ha egy bűnös megtér. Ha egy elveszett megtaláltatik. Segíts bennünket, Urunk, hogy tudjunk örülni együtt a te népeddel, amikor közösen áldásokat élünk át. Segíts, hogy legyen közös örömünk a te szenteiddel, az e világban élő testvéreinkkel, amikor Szentlelked ereje által különösen is hatalmasan szól az ige, és ébredéseket adsz. Hadd legyen nagy az örvendezésünk akkor, amikor szeretteinket, családtagjainkat, ismerőseinket, munkatársainkat, szomszédainkat nem süteményeinkkel, nem a kertünk terméseivel tudjuk megkínálni, hanem hozzád tudjuk vezetni őket, és az ő szemükben is felcsillan a megmentett, megváltott embernek az öröme.

Köszönjük Úr Jézus Krisztus, hogy ebben a gyülekezetben ezt már régóta gyakorlod. És a tervedben bizonyára benne van még sok ilyen rátalálás, sok ilyen tiszta öröm.

Könyörgünk azért, hogy ma este is hadd tudjuk továbbgondolni így az igének az üzenetét. Munkálj, formálj bennünket otthonainkban, esti csendességünkben, s ha kedves előtted, hogy újra eléd járuljunk a továbbiakért, hozzád el bennünket megint szomjas szívvel, hogy lehessünk olyan fiaiddá, leányaiddá, amilyeneknek te szeretnél minket látni.

Hallgasd meg, kérünk, szívünk csendjében eléd vitt fohászainkat is.

Ámen.

Énekeljük a 340. dicséretet.

Criiger J., 1640.

Te drá-ga Jé-zus, mi tör-tént te-vé-led,
Hogy oly ke-mé-nyen sújt a zord í-té-let?
A ször-nyű vét-ke-t el mi-vel kö-vet-ted?
Mi volt a tet-ted?

2. Megostoroznak, tövissel csúfolnak, Arcodba vág-nak, gúnyolódva szólnak, Epét ecettel kínálgatni mer-nek, Keresztre vernek.

3. Mondd, ennyi kinnak mi az eredetje? Jaj, vétkeimmel vertelek keresztre! Amit Te szenvedsz, Jézus, én okoztam, Fejedre hoztam.

4. S mily büntetés, mit a világ Reád mért? A jó nyájőrző szenved a juháért; A bűnért, melyet szolgák elkövettek, Az Úr fizet meg.

5. Meghal a jó, ki hűség volt s alázat, Az él, ki Isten bántására lázadt; A vétkes ember sértetlen, s bilincsben Ott áll az Isten.

6. Ó mérhetetlen szeretet, csodás hit, Amely a kínok zord útjára rávitt! Én vígadozva élek és öröm-ben, Te kín-özönben.

7. Ó nagy Királyom, minden kor Királya, Hűsé-gedet hogy hirdethesse hála? Nincs emberszív, melyben tanács fakadhat: Néked mit adhat?

8. Ha trónusodnál, Jézusom, Vezérem, Fejem ra-gyogva fürdik majd a fényben: Énekelek, hol szentül zeng az ének, Dícsérve Téged.

Heermann János, 1585–1647.

3.

Akinek csak a térdre hajlott meg

Énekek: 679; 463; 464

Alapige: Márk 10,17-23

Amikor útnak indult, odafutott hozzá egy ember, és térdre borulva előtte, azt kérdezte tőle: „Jó Mester, mit tegyek, hogy elnyerjem az örök életet?” Jézus így szólt hozzá: „Miért mondasz engem jónak? Senki sem jó az egy Istenen kívül. Tudod a parancsolatokat: Ne ölj, ne paráználkoddj, ne lopj, ne tanúskoddj hamisan, ne károsíts meg senkit, tiszteld apádat és anyádat.

Az pedig ezt mondta neki: „Mester, mindezeket megtartottam ifjúságomtól fogva. Jézus miután rátekintett, megkedvelte, és ezt mondta neki: „Egy valami hiányzik még belőled: menj, add el, amid van, és oszd szét a szegények között, akkor kincsed lesz a mennyben; ezután jöjj, és kövess engem.

A válasz miatt elborult az ember arca, és szomorúan távozott, mert nagy vagyona volt. Jézus ekkor körülnézett, és így szólt tanítványaihoz: „Milyen nehezen mennek be Isten országába a gazdagok!”

Imádkozzunk!

Úr Jézus Krisztus, hálásan köszönjük, hogy ebben az esztendőben is elkészítettél nekünk olyan egymást követő estéket, amelyeken gyakorolhatjuk magunkat az előtted való meghajlásban.

Köszönjük, hogy miközben ezt tesszük, átvizsgál, átjár bennünket a te Lelked, felszínre hozza, leleplezi bennünk meghajlásainknak, főhajításainknak, térdhajításainknak alázatnak látszó, de sokszor csak üres alázatoskodást érő viselkedésünknek az álságosságát, a képmutatását, az ürességét, a reménytelenségét.

Köszönjük, ha már érintgettél az elmúlt estén, hogy valakinek a szíve is mozdul, valaki már úgy érzi, hogy egész lényével kellene meghódolnia előtted. Ha valaki már nyugtalan attól, hogy látja: nem elég a külső leborulás, nem elég az udvariasság, nem elég egy gesztust tenni feléd pusztán azért, hogy aztán kapassunk valamit, amit magunknak találtunk ki.

Köszönjük, Urunk, hogy kibontod a te tervedet felőlünk, kijelented üdvözítő akaratodat, amellyel közelítesz hozzánk ma este is. Köszönjük azt is, hogy kérhetjük, hogy valóban Lelked által szóljon az, aminek ma este meg kell szólalnia. Ne csupán rólad szóló beszéd jusson el egy ember szájából több embernek a füléig, hanem mintegy belőled szóljon, történjék közöttünk igéd, és cselekedje meg mindenkinek az életében azt, amire rendeltél bennünket, amit akarsz, hogy cselekedjünk, amivé akarsz, hogy váljunk.

Hisszük, Urunk, hogy mindent javunkra akarsz cselekedni. Előre szeretnék ezért dicsőíteni téged. Kérjük, szólíts meg kegyelmesen a te nevedért.

Ámen.

Igehirdetés

A tegnapi és tegnapelőtti esténken megismerkedtünk már valamennyire két olyan személlyel, akiről egyaránt feljegyzi a Szentírás, hogy az életük egy bizonyos pontján volt egy találkozásuk Jézussal, amely részükről egy leborulást, egy hódoló mozdulatot hozott elő. Sőt a tegnapi estén nem is egy emberről, hanem többekről hallhattunk, hiszen egy egész római kivégzőosztag mutatott viccből, gonosz, elferdült humorérzéssel hódolatot a töviskoronás Királynak. Láttuk, hogy ezek a leborulások, meghajlások mennyire üresek voltak, mennyire hiábavalók voltak. Mennyire nem ez a leborulás az, amire nekünk van szükségünk. Nem Istennek van szüksége igazából a leborulásra. Ő boldog, elégedett egymagában. Ő neki elég önmaga. Az, hogy ha mi megtanulunk előtte hódolni mint király előtt, az nekünk jó. Nekünk válik javunkra, ha a helyes leborulásnak az értelmét, okát, célját, mindenét átlátjuk, megértjük, és ebben gyakoroljuk magunkat.

Ami ma este megszólalhat közöttünk, Márk evangéliumának ez a részlete, bevallom, engem zavarba hozott, és bár mindig elfogódottan jövök a pasaréti gyülekezetbe, most különösen is erőt vett rajtam ez az elfogódottság, mert valami hihetetlen bősége, gazdagsága van ennek az igeszakasznak. Ha ujjhegyre próbálnám szedni az összest, akkor valószínű addig kellene prédikálnom, míg valaki a székéről le nem esne, mint egyszer Pál apostol tanítása nyomán az a bizonyos Eutikusz. Örülök, hogy mindenki széken ül, és ha mégis elszunyókáltatnám a testvéreket, akkor nagy baj nem lenne, mert innen nem lehet nagyot esni.

Nem fogok tudni mindent elmondani. Három-négy estére is elegendő az, amit ennek a történetnek a részleteiből megtanulhatnánk. Ami nagyon fontossá vált készülődés közben számomra, azokat szeretném megosztani.

Ha már ezt a szót használtam, hogy fontossá vált, akkor hadd kezdjem onnan, hogy nem tudom, kinek tűnt fel — biztos sokaknak —, hogy ennek a történetnek három megörökítésére is sor került, és a Szentlélek beleszerkesztette nemcsak a Márk szerinti írásműbe, hanem Máténál, Lukácsnál is. Önmagában az, hogy a Bibliában háromszor is van ugyanaz a történet, jelentheti máris azt, hogy itt valami nagyon fontos dologról van szó.

Ha Isten Szentlelkének tetszett három különböző szövegvariánssal is beletenni az írott igébe ugyanazt a történetet, és közben kis eltérésekkel egyre több árnyalatot mutat meg erről a jelenetről, a résztvevőkről, akkor tessék Isten népének meg úgy olvasni ezeket a történeteket, hogy ez fontos.

Ráadásul nem egyszerűen arról van szó, hogy Máté, Márk és Lukács is megírták ezt a történetet, hanem főleg, ha a lukácsi írásmű vonalvezetését figyeljük, a történeteknek menyeileg ihletett szerkesztett sorrendjét, akkor megint csak egy olyan körülményt látunk, amiben az van aláhúzva, hogy egy gondolatot szeretne Isten háromszorosan megerősíteni.

Valami nagyon-nagyon fontos dologra szeretné Jézus a körülötte állókat megtanítani, mert ez előtt a jelenet előtt Lukácsnál olvasunk a kisgyermek-

nek a megáldásáról, meg a farizeus és vámszedő imádságáról. Mind a három történetben sajátosan, különösen módon, de ugyanazt a gondolatot próbálja az Úr Jézus aláhúzni és a szívére helyezni az övéinek. Jelesül azt, hogy legyen tőlük távol a magabizásnak, a gőgösségnek az indulata, gondolata. Ne gondolja senki azt, hogy a saját érdemei bármit is érnének Isten színe előtt. Ne gondolja magát senki különbnek a másiknál, hanem inkább legyenek azzal a gyermeki bizalommal, mint a megelőző történetben az az egy kisgyermek, akit példaként a többiek elé állított. Mert egy kicsi gyermek az, aki a felnőtt felé, az édesapja felé elemi bizalommal van, és elhiszi, hogy az úgy lesz, ahogy apa mondta.

Háromszor is benne van tehát az evangéliumokban ez a jelenet, és arra szeretném a testvérek figyelmét felhívni, hogy mit is tudunk meg első ránézésre erről a fiatalemberről? Önmagában az, hogy fiatal, nincs is benne mindegyik evangéliumban, így a mozaiknak a kövecskéi a három evangéliumban elszórtan vannak benne. A fiatalságáról, a tehetőségéről, a jómódú voltáról, a műveltségéről, a vezetői pozíciójáról és a vallásosságáról értesülünk először. Akire ráadásul még az is jellemző, hogy őt izgatja az örök életnek a kérdése. Lelki értelemben igényes valaki ez. Nem egy hígvelejű fiatalember, aki *carpe diem* megközelítéssel élvezni próbálja az életet, hanem fiatal kora ellenére, nagyon komolyan foglalkozik az örök sorskérdésekkel.

Azt mondja ez a fiatalember Jézusnak: én az örök életet szeretném elnyerni. — Egy vallásos zsidó ember számára nem volt kérdés, hogy van örökkévalóság. Az sem volt kérdés a számukra, hogy ez az örökkévalóság, az öröklét nem egy homogén valamit jelent. Mert olvasták, tanították nekik a rabbik, és megismerték a teremtés-történetből, hogy valami tragédia történt ott a dolgoknak a kezdetén, a történelem hajnalán. Tudják, hogy az öröklét, az örökkévalóság, a megholtak világa nem egy egységes valami, hanem van annak egy boldogabbik fele, amikor az Istenhez visszabékült, visszatalált ember az Úrral tölti azt az örökkévalóságot, vele örökké tartó boldogságban élve. Őt dicséri és magasztalja — ahogy Heidelbergi Káténk mondja; de van ennek az örökkévalóságnak egy szomorúbbik, sötétebb, Isten nélküliségre kárhoztatott oldala is.

Ez a fiatalember a jobbikat szeretné.

Azért szerettem volna ezt, bármennyire is közismertnek gondolhatnánk, mert sok beszélgetésből kiderül ám, hogy rengeteg ember hisz valami olyan örökéletben, amit idegen szóval üdv-univerzalizmusnak mondanak, hogy mindenki a mennybe fog majd jutni automatikusan. Pedig Isten ígéje ezt a gondolatot nem támogatja. Isten nem ért egyet ezzel a túlzott optimizmussal. Isten ígéje nem ijesztésképpen, hanem józanítól, felelős, féltő szeretettel nagyon sok ígében beszél velünk arról is, hogy az örökkévalóság megosztott voltából az is adódik, hogy lesznek, akik nem fogják Istennel tölteni az örökkévalóságot. Lesznek, akiknek az öröklét nem okoz örömet, mert abban az öröklétben vég nélkül gondolkodhatnak azon: de kár, hogy Jézussal nem kerültem kapcsolatba. De kár, hogy az Istennek a felém nyújtott kegyelmes kezét, üzenetét nem fogtam meg. De kár, hogy soha nem tudtam magamat szív szerint megalázni Őelőtte. De kár, hogy mindvégig bíztam a magam igazságában.

Hisszük, mi ezt, hogy az örökkévalóság az nem egyféle állapot, ahova mindenki automatikusan megy a halála után? Hisszük, hogy Jézus világmegváltá-

sa nem azt jelenti, hogy minden egyes ember üdvözülni fog majd? És ennek a tudatában szoktuk kérni Jézustól: Uram, szeretném a mennyet megkapni tőled. Szeretnék a mennybe kerülni, és nem gondolok magamra úgy, hogy egyébként annak a várományosa lennék, hogy a mennybe kerüljek. Szoktuk mi ezt imádságban kérni magunknak, a szeretteinknek, a gyerekeinknek?

Tegnapelőtt este egy asszonytestvérünk megszólított, hogy a vasárnapi szolgálatban három gyermekünk közül kettőre is sikerült utalást tennem. Ő hiányolta, hogy a harmadikról nem mondtam semmit. Nem tudom, itt van-e az az asszonytestvérünk, de tessék, jöhet a harmadik gyerek, mert ehhez a gondolathoz passzol nagyon.

Tavaly ősszel az akkor 9 éves Róza lányunk már lámpaoltás után azt mondja a szobájukban, amikor a Biblia-olvasással, imádkozással végeztem náluk, és beszélgettünk egy kicsit: Apa! — Tessék! — Tudod, hogy én mit kérnék Istentől, ha csak egy dolgot kérhetnék tőle? — Rózikám, nem tudom, mondd. — Azt, hogy megtérhessek. Hogy az Övé lehessen igazán. Hogy a szívem az tőle kapott új szív legyen.

A gyerek is tudja, még nála kisebb gyerekek is megértik ezt, hogy enélkül nincs mennyei várományosságunk, enélkül nincs mennyei polgárjogunk.

Erről a fiatalemberről még azt is láthatjuk, hogy a lelki igényességéből fakadóan a legjobb helyen keresi a boldog örökkévalóságba jutásnak a titkát, megoldását. Nem kerülték el a figyelmét azok az események, azok a hírek, amelyek arról a Jézusról beszélnek, aki már halottat is támasztott fel. Tehát ha Jézus az a valaki, akinek a halálon is van hatalma, akkor tőle kell érdeklődni a boldog örökkévalóság ügyében. Hozzá kell menni. Nagyon-nagyon jó gondolat.

Manapság olyan kevés ilyen igényesen, felelősen gondolkodó fiatalember van. Ahogy eltöprengtem ennek a gazdag ifjúnak az alakján, eszembe jutottak lányos anyukák, apukák, akiknek már eladósorban levő leánygyermekük van, hogy talán ilyenféle vőlegényre várnak. Ha valakinél ilyen legény kopogtatna, és kezdene udvariasan beszélni a kedves papával, mamával, akkor viszonylag hamar belopná a szívükbe magát és könnyűszerrel azt mondanák a szülők: áldásom rátok!

Ez nem egy olyan fiatalember, aki odahaza azt dalolgatja: Én vagyok a falu rossza egyedül, csak nékem hegedül a vén cigány ... Hanem ez erényes fiatalember, komolyan gondolkodó, udvarias fiatalember, jó egzisztencia, mert van neki pénze és vagyona is, és komoly vallási műveltséggel rendelkezik, és Jézus közelebe jön.

Az első kép róla egy pozitív kép. Azonban ezt a kedvező, vonzó, lányos anyukákat-apukákat lenyűgöző képet azonnal ő maga rontja le azzal, amikor megszólal. Mert mit mond az Úr Jézusnak? Azt: Mit cselekedjem, hogy az örök életet elnyerjem, jó Mester?

Lehetne beszélni arról, hogy ez a „jó Mester” titulus mennyire téves, mennyire rangon aluli, mennyire lefokozó. De most előbb inkább arról szeretnék beszélni, hogy miért is akarja ő az örök életet megnyerni?

Konzultációs jelleggel elolvastam igemagyarázatokat, prédikációkat is, amelyek erről a textusról és párhuzamos ígehelyekről születtek. Kommentárokat meg szótárt vettem elő, és valahol belebotlottam egy ilyen fordítási lehetőségbe,

hogy ő *'örökségképpen'* szeretné megkapni, elnyerni az örök életet. Mit tehetne ezért?

Nem tudom, hogy örökségjogi kérdésekben kinek milyen érintettségei vannak, de ha csak egyszerűen józan paraszti ésszel belegondolunk, hogy mit jelent az, hogy örökös vagyok, örökölni fogok valamit, akkor ez már képtelenség, hogy valaki tenni akar azért, hogy örökségképpen megkapjon valamit. Tehát örökös lehet egyenes ági leszármazott vagy oldalági rokon, de ez egy születési dolog. Ő attól örökös, hogy annak született, aki. Nem lehet semmit tenni azért, hogy valaki örökössé váljék.

Mondok egy nagyon kisarkított, vad példát. Most már harmadik este vagyok itt a testvérek között, és első alkalommal nem sikerült időben kimennem a kapuba, hogy kezet fogjunk. Tegnap már siettem, nehogy azt gondolják a pasaréti testvérek, hogy nekem derogál bárkivel is kezet fogni. Ha most még ügyesebb leszek, és hamarabb kimegyek, és elkezdenék kedveskedni valakivel, hízelegni, és holnap már példálózni, célzásokat tennék arra, hogy prédikálgattam itt a testvéreknek esténként, elszórakoztattam némelyeket. Lehet, hogy kaptak valamit a tanításomból — nem lehetne, hogy rám írássák a lakásukat? Szerintem lenne, aki nemcsak kuncogna, hanem kikérné magának, és igaza lenne! Én még tovább hízelegnék és elkísézném haza. Mondanám azt, hogy testvérek, ha valaki messze lakik, egy hatüléses autóval vagyok. Nagytétényből most csak öten jöttünk, de téged hazaviszlek. Mit fogok majd örökölni? — Semmit! Mert örökössé nem úgy lesz az ember, hogy tesz érte valamit. Örökösnek születni kell.

Ez a fiatalember itt egy nagy lelki titokba ütközik bele. Nem tudja, hogy neki nem egy apró hiányossága van igazából. Az Úr Jézus azt mondja: egy kis fogyatkozásod van még azon kívül, hogy a törvényt megtartottad, de ez a kicsi hiányosságnak nevezett valami igazából perdöntően nagy fontosságú körülmény, adottság az életében: az, hogy nem született újonnan. Nem született bele még az Isten családjába, ezért még nem örökös. Vele még nem történt meg az a csoda, amiről a János evangéliumának a prológusában úgy olvasunk, hogy valakik befogadták Őt, azok hatalmat kaptak arra, hogy Isten fiainak, leányainak neveztessenek.

Ez a szegény fiatalember azt gondolja magáról, és valószínű a környezete is ezt erősíti benne, hogy te egy nagyon jóra való, tehetséges, tisztességes, udvarias, nagyon Isten-félő, mennybe való fiatalember vagy. Az életednek az épülete annyira kész van már, hogy csak a májusfa hiányzik a tetejéről. Ő úgy jön Jézushoz, hogy én már csak a májusfát szeretném elkérni. Én már úgy érzem, csak ennyit kell az életemnek a tetejére tenni, hogy be lehessen költözni, és én is beköltözhessek a mennybe.

Nem tudunk az örökségért tenni semmit, hanem újjászülethetünk, hogy Isten örökösei legyünk, örököstársai legyünk a szenteknek. Ezért csak imádkozni tudunk. Mindenki a szíve mélyén tudja, érzi, a lelkiismerete úgyis megmondja, hogy az vagyok, vagy nem vagyok az.

Jó lenne, ha Isten Lelke elvégezné bennünk a héten azt, hogy dűlőre jutnánk ebben a kérdésben, és nem halogatnánk. Ez a „ma még lehet, ma még szabad”, meg „elszáll a perc” — ezt olyan sokszor, olyan régóta éneklik már Isten népének az alkalmain. Nem tudom, komolyan vesszük, hogy ebben a do-

logban nem érdemes halogatni bizonyosságra jutni, ezért imádkozni, ezért leborulni Jézus előtt: Uram, kérlek, tégy engem a te újonnan született gyermekedé, te tégy engemet örököstársává a szenteknek. Te tégy engemet mennyei polgárrá, aki biztos lehet abban, hogy ha itt befejeződik az életútja, akkor hozzád érkezik.

Sárospatakon jártam teológiára és volt alkalmam még megismerkedni egy kedves, idős lelkipásztorral, aki egyike volt azoknak, akik Sztálinnak írtak egy levelet. A levélben megtérésre szólították. Nem sok idő múlva, valahol Kelet-Szibériában élvezhették a -60 fokos hideget, és láthattak olyan állatokat, amelyek még nem szaladtak el az emberek elől, mert addig nem láttak embert. Horvay Barna bácsi 90 éve környékén még nagy erővel, tisztán, egyszerűen tett bizonyosságot az Úr Jézus Krisztusról a sárospataki templomban, meg teológus-áhítatokon is. Annyira bennem maradt az a nagyon egyszerű tanítása, ami az üdvbizonyosságról, az újjászületett embernek a biztonságáról beszél. Egy kérdés. Barna bácsinak szódásüveg alj vastagságú szemüvege volt, de a mögül hihetetlenül bele tudta döfni a tekintetét abba, aki bele mert nézni a szemébe. Anynyit kérdezett: van apád? Tudod, vagy nem tudod? Na, az üdvösséggel is így van: van Megváltód? Tudod, vagy nem tudod?

Hadd osszam meg a testvérekkel egy bimbódzó örömet, ami tulajdonképpen már több mint bimbódzó öröm. A gyülekezetünkbe jár egy nagyon kedves ember, egy 59 éves férfiú, aki távközlés-technikai cégnél dolgozik, és nekünk is sokszor önzetlenül szerelt már dolgokat Ő maga római katolikus vallású, és a református felesége által, aki hosszú évek óta hívő asszonyként sokat imádkozik családtagjaiért, az utóbbi években egyre többször eljött a templomba. Legnagyobb megdöbbenésünkre néhány héttel ezelőtt egy tüdő-tumort fedeztek fel a testében.

Arról beszélt még a templomban folytatott beszélgetésben, hogy ő szembenézett józanul azzal, hogy lehet, hogy az első unokájának a születését nem fogja megérni. Januárra lenne esedékes. De sokkal fontosabbnak tartja, hogy egyszer és mindenkorra szeretné az Úrral rendezni a dolgait. Szeretné ezt az identitáskérdést úgy lezárni, hogy ki vagyok én, hogy erre a kérdésre azt a választ adhasam és ebben békességem és örömöm legyen, és boldog legyen tőle: én már nem vagyok az Isten ellensége, akinek születtem. Én már nem az Isten nélkül járt életutamat akarom a maga szélességében egészen a kárhozatig végiglődörögni, hanem *haza* szeretnék majd kerülni, amikor itt lejár az idő.

Olyan jó volt, mikor egy jó héttel ezelőtt itt a Kékgolyóban beszélgettünk Gyula testvéremmel, és újra előkerült az, hogy nem kell neki azon sajnálkozni, hogy kevésnek érzi a Biblia-ismeretét. Mondtam neki: Isten nem teológiai professzorokat keres. A szerecsen pénzügyminiszternek sem volt annyira izmos a Biblia-ismerete, akivel Fülöp diakónus találkozott. (ApCsel 8.). Isten olyan szíveket keres, amelyek megnyílnak az Ő kegyelme előtt. Isten olyan embereket keres, akik Jézusban hajlandóak ráismerni arra a Megváltóra, aki értük is adatott váltságul, szentségül, igazságul, bölcsességül.

Jézus-kérdés van itt, Gyulám. Ki Ő neked? — Megváltóm. — Nem hallottam jól. Mondd még egyszer! — A Megváltóm.

Tudod, vagy nem tudod?

Térjünk vissza ennek a fiatalembernek az alakjára, és gondolkozzunk el egy kicsit azon is, amit az ő előéletéről, Isten iránti viszonyáról, gondolatairól elmond az Úr Jézusnak. Felemlíti neki az Úr Jézus, amikor azt kérdezi tőle: mit cselekedjem azért, hogy elnyerjem örökségképpen a boldog örök életet? Felsorolja a parancsolatokat.

Azért javaslom, hogy komolyan gondolkozzunk el ezen, mert amikor Isten kegyelmét hirdetjük, azt az üdvözítő kegyelmet, ami mindenre elég, ami elrendezi a múltunkat, a jelenünket, a jövőnket. Amiben minden terhünket rá vethetjük Jézus Krisztusra, és hálásan megköszönhetjük, hogy az Ő testében felvitte a mi bűneinket a keresztfára, és a mi adósságlevelünket odaszögezte. Ez néha egy kicsit mintha megkísértene bennünket, hogy akkor nekünk a parancsolatokkal nem is kell annyit törődni.

De bizony, hogy kell! De nem azért, hogy kiérdemeljük vele a mennyet. Itt az Úr Jézus a Tízparancsolatból azokat kezdi el idézni, amelyek az ún. második kőtáblán vannak. Tudjuk, hogy a Tízparancsolatból az első négyben az Istenember viszonyt rendez, taglalja az Úr. Hogyan tiszteljem én helyesen az Istent. Hogy beszéljek, hogy ne beszéljek róla. Az életem értékrangsorában miért helyezzem Őt az első helyre, és miért ne legyen más előtte. A szövetség jeleként az Úr-napját miért fontos megtartani. De itt most Jézus a fiatalembernek csak az ember-ember viszonylatokat szabályozó parancsolatokra utal.

Nagyon sok olyan ember van, aki azt hiszi magáról, és arról tesz bizonyosságot, hogy ő nagyon hívő és nagyon-nagyon tele van érzésekkel Isten felé. Neki nagyon mély lelki élete van. Csak éppen nincsenek olyan kapcsolatai, amelyekben keresztül ez meglátszana. Tudniillik a felebarátom felé gyakorolt szeretetből kellene meglátszódnia annak, hogy én tényleg szeretem az Istent. Mert „aki nem szereti a felebarátját, akit lát, az hogyan szerethetné az Istent, akit nem lát?”

Ha valaki notóriusan kerüli azokat a lehetőségeket, alkalmakat, amikor Isten népe összegyűl és együtt ad hálát, együtt kér bocsánatot, együtt könyörög bajba jutott emberekért, együtt visznek oda imádságban sok mindent az Úr elé, és előtte pedig figyelmesen meghallgatják az igének az üzenetét is, ha valaki ilyeneken soha nincs ott, mégis azt mondja, hogy ő Istennel milyen nagyszerű kapcsolatban van, ott valami nincs rendben. Ha valaki a felebarát iránti szeretetéből semmit nem mutat meg a parancsolat szerint, mert kívánja a másik ingatlanját, feleségét, mert adót csal, mert pletykálgodik a másakra, hogy szeretheti az Istent?

Amikor arról beszél ez a fiatalember az Úr Jézusnak, hogy fiatal koromtól kezdve nagy gondot fordítottam arra, hogy ezeket a parancsolatokat megtartsam, és én úgy érzem, meg is tartottam, érdekes, hogy Jézus nem javítja ki. Nem úgy teszi helyre: barátom, biztos, hogy nem tudtad ezt megtartani.

Nekünk megmondja Pál apostol, hogy a bűn ismerete a törvény által vagy, nekünk XXI. századi magyar református meg nem református embereknek kezünkbe kell venni a Bibliát, és úgy látjuk a parancsolatokat olvasva, önvizsgálatot tartva: bizony én egyiket sem tartottam meg. Nem vagyok képes a törvénynek a betartására.

Ha még forma szerint nem valósul is meg az életemben mondjuk egy lopás, nem kötöm el senkinek az autóját, nem surranok be senkinek a lakásába, hogy

a dohányzó asztalra kitett értéket elvigyem magammal. Az Úr Jézus kicsit emeli a tétet, magasabbra srófolja Isten erkölcsi igény szintjét, amikor a Hegyi beszédben arról beszél, hogy már ha a szívedben megkívántad, az olyan, mintha megtetted volna: Aki idegen asszonyra gonosz kívánságnak okáért rátekint, az a mennyből nézve egyenértékű azzal, mintha tetteleg megvalósult volna a páráztság kettőjük között.

Nem tudunk mi a törvénynek eleget tenni. Nem tudunk éppen ezért mennyei érdemeket gyűjteni. Nem tudunk mennyei kincseket gyűjteni. Ó de sokan remélik mégis azt, hogy talán csak-csak van olyan közösség, van olyan egyház, van olyan intézmény, van olyan kincs, amiért én nyúlhatok, amiért tudok fizetni, amiért eleget tudok tenni.

Ennek a botrányán robbant ki a reformáció. A búcsúcédulákról emlékezünk meg. Nemsokára itt van úgyis a reformációnak az ünnepe. Nem tudunk semmihez és senkihez fordulni. Nincs olyan mennyei kincsestára az egyháznak, amiből ki tudna utalni esetleg olyanoknak, akik kevésbé kegyeseknek gondolják magukat, vagy a környezetük kevésbé kegyesnek gondolja őket.

Nem tudunk Isten színe előtt egyetlen olyan vallási teljesítményt sem felmutatni, amely bennünket mennyei polgárokká tehetne. Beszédes az, hogy az Ószövetség egyházában sincs példa erre. Isten alapított egy Ószövetségi Egyházat is, és semelyik próféta, sem Mózes, senki az Ószövetség alakjai közül nem tanítja erre, nem tanácsolja erre a kortársnépet és az utánuk következő nemzedéket, hogy Isten elé úgy járuljanak, hogy majd a saját érdemeikben bízzanak, és saját tetteik, a vallásos odaszánásuk, a zsidó pedigréjük, a családfájuk majd mutogatható lenne.

Ennek a fiatalembernek a pénzén kívül ez egy nagy gazdagsága lehet, hogy ő egy régi, Istennek odaszánt életű vallásos családba született. De ez nem mennyei kincs, a mennyben ez nem valuta. A mennyek kapujában erre belépőt nem adnak.

Olyan sok ember van, akinek más nem mennyei kincsei vannak, és abban bővülködnek, az a gazdagságuk. Van, akinek az a lelki gazdagsága, hogy sok nemzedékre, évszázadokra visszamenően református család sarjának tudja mondani magát.

Amikor még nem voltam felszentelt lelkipásztor, és a saját újszegedi lelkipásztorunkat egy nyári szabadsága idején helyettesíthettem, egy esküvőn kellett szolgálnom, ahol a menyasszony családja büszkén elmondta: ők már 500 éve reformátusok. Ez az esküvő, azt hiszem, 2002-ben volt, úgyhogy ha a jövő évben esedékes 500 éves évfordulóra gondolunk, megsüvegelendő teljesítmény, hogy az ő családjuk már akkor 500 éve református.

Valakinek az a gazdagsága, hogy én nagyon sokat járok templomba, és én már akkor is eljártam templomba, amikor még a párttitkár nem járt, csak a rendszerváltás után. Valakinek az a nagy lelki gazdagsága, hogy milyen kiemelkedő hívő emberekkel került kapcsolatba az élete során. Milyen konferenciákon járt, és hogy ezt az ébresztő prédikátort, amazt a nagy evangéliumi tanítót személyesen ismerte és kezét is fogott vele.

Nem tudom, hogy az Úr Jézust személyesen ismerte, ismeri-e, ismerjük-e, és fogjuk-e az Ő kezét. Elfogadtuk-e már az Ő felénk kinyújtott kezét?

Beszél itt az Úr Jézus ennek a fiatalembernek arról, hogy ha tényleg tenni akar azért, hogy a boldog örökkévalóságba kerüljön, akkor ossza szét a vagyonát a szegények között, s utána pedig jöjjön, és kövesse Őt.

Itt is megvan egy komoly félreértésnek a kockázata. Olyan sok önfeláldozással találkozunk ebben a világban, olyan sok segítő indulattal találkozunk ebben a világban, olyan nagyszerű akciókat szerveznek egyének, szervezetek, amivel a szegényeket karolják fel, a betegeket, a járvány sújtotta vidékeket, és öntik bele a pénzt. Mennek oda, és éjt-nappallá téve fáradoznak.

Azt mondja Pál apostol a Korinthusi gyülekezethez írt levélnek a 13. részében: ha vagyonomat szétoosztom is, de szeretet nincs bennem, semmi vagyok, semmi hasznom nincs ebből.

Úgyhogy ezt a vagyon-szétosztós felszólítást véletlenül se válasszuk el a felszólítás másik felétől, hogy tudniillik: gyere, és kövess engem! Mert itt a Jézussal való közösségnek a kialakulása az, ami döntő, hogy aki az Úr Jézus Krisztust személyesen megismeri, az Ő tanítása, lénye, az Ő igéje, az Ő Lelke áthathatja, átformálja az életét, az már arra is képes lesz esetleg, hogy a vagyonát tényleg szétoossza. De ha csak magától kezd el jótékonykodni, azzal nem gyűjt magának mennyei kincset.

Másutt kérdezik az Úr Jézustól emberek, János evangéliumában olvasunk róluk, hogy mit tegyünk, mit cselekedjünk, hogy az Isten dolgát cselekedjük? Azt mondja nekik válaszképpen a 6,28 versében: az az Isten dolga, hogy higgyetek annak nevében, akit Ő elküldött. Itt már látszik a tehetetlenségünk, hogy nekünk igazából a boldog örökkévalóságért, a mennyei esélyekért tényleg nem lehet semmit sem tenni, csak rábízni magunkat arra, akit Megváltóul elküldött értünk az Atya.

Az cselekszi Isten dolgát, aki Jézus Krisztushoz megtér. Az teszi az Isten akaratát, aki megnyitja a szívét Jézus, a Király előtt. Jöjj Királyom, Jézusom, szívem, íme, megnyitom. Aki ezt teljes meggyőződéssel őszintén meg tudja tenni, az teszi az Isten akaratát.

Ez a fiatalember nem tudja megtenni. Ennek a fiatalembernek az élete trónusán minden látszólagos vallásos kiválóság ellenére a Mammon ül. Ő nem tudja elengedni a pénzét.

Akár ezen a ponton mondhatná neki az Úr Jézus direkt azt is: kedves barátom, te azt mondtad, hogy gyermekségedtől megtartottad a törvényt, a parancsolatokat. Hát nem azt mondja az első parancsolat: Ne legyen néked más istened én előttem? Most lepleződöttél le! Az élő Istennél te jobban ragaszkodsz a pénzhez. Neked fontosabb a vagyon.

Nem tudom, kinek az életében mi az, ami még mindig előzi Istent? Ami miatt ő még mindig nem tud az első helyre kerülni? Mi az, ami a te életednek a vezérelve, az ura, ami meghatározza azt, hogy reggel, amikor felkelsz, mit akarsz estig tenni, vagy a hosszabb távú terveidet mihez szabod, minek rendelled alá?

Ha a párhuzamos igehelyeket elolvassuk, és a tanítványoknak a reakcióit látjuk arra, hogy ez a fiatalember szomorúan eloldalog, és figyelünk még arra is, hogy az Úr Jézus azt mondja: könnyebb a tevének a tű fokán átmenni, mint a gazdagnak bemenni az Istennek országába, akkor eljutunk addig,

hogy emberileg teljesen esélytelenek, reménytelenek vagyunk. Nincs nekünk kincsünk a mennyben, nincs nekünk jussunk, járandóságunk az Isten országából.

Itt az az ige is eszembe jutott, és nagyon szeretném megosztani a testvérekkel, amit így olvasunk az evangéliumban: „Akinek van, annak adatik, akinek nincs, attól az is elvételik, amije van.” — Nagyon nehéz mondat ez. Nekem legalábbis hosszú időn keresztül komoly gondot okozott, hogy megértssem. Nem is biztos, hogy tökéletesen értettem meg. De valami olyan megértésfélére elvezetett az Úr, amit békességgel meg tudok osztani a testvérekkel.

Ha neked is tényleg az a kérdésed, régóta nyomasztó vagy csak újonnan fölmerült kérdésed, ami álmatlan éjszakákat is okoz, nyugtalanít, hogy mit tegyél, mit tehetnél, hogy a boldog örökkévalóságot elnyerjed, akkor az a javaslatom, az a bátorításom, hogy ezt a mondatot egészítsük ki Jézus nevével: Akinek van Jézusa, annak adatik. Akinek nincs Jézusa, attól az örökkévalóságban az is elvételik, amije valaha volt, amiről azt gondolta, hogy az övé.

Közhelyszerű igazság, alig hiszem, hogy van itt olyan, aki még nem hallotta, de nem restellem én is újra kimondani: a koporsó tetején nincs csomagtartó, a szemfedélen nincs zseb. Mezítelenül jöttünk erre a világra, semmit nem hoztunk magunkkal, világos, hogy semmit nem is vihetünk ki belőle. Egy valamit vihetünk, egy valami vihet bennünket ebből a világból a boldog örökkévalóságba, a Jézus Krisztussal való személyes hit általi szeretet-közösség. Az, hogy elfogadod, hogy téged személyesen szeret az Isten Fia. Belereszketsz abba, hogy még nem volt a világ, Ő már úgy gondolt rám, tudta, hogy mikor fogok megszületni, tudta milyen vétkeim lesznek, tudta, hogy fogok majd elesni, elszüppedni a bűnnek a mocsarában, tudta már az összes ellene való lázadásomat, de mindezeknek előtte eldöntötte felőlem, hogy meg fog menteni és nem hagy elveszni, és drága árat fizetett értem.

Ha van neked ilyen Jézusod, akkor megoldódott számodra is az a kérdés, ami ezt a gazdag, erényes, kiváló vallásos fiatalembert nyugtalanította. Van-e mennyei kincsed Krisztusban? Fog-e majd adatni neked vele együtt az Ő gazdagsága, az Ő kincseinek összessége, amikor innen el kell menned?

Barna bácsinak a tekintetével szeretnék most mindenkire nézni, de nem tudok, de nem is akarok manipulatív céllal bárkibe beledöfni tekinteteket. Isten Szentleke kegyelmes munkájára szeretném bízni, hogy ennek a sorozatnak a végére minél többen legyenek azok, akik nem gondolják, hogy Jézustól nekik csak arra van szükségük, hogy egy kicsit kiegészítse azt, amit már magunknak tökéletesen összehoztunk, hanem engedjük el mindent, amit a két kezünkkel, a szüleinktől kapott örökségünkből összehoztunk, és fogadjuk el azt, amit Ő királyi kegyelméből ajándékként akar nekünk adni.

Kérjük ezt el tőle imádságban.

Imádkozzunk!

Urunk, olyan nagy kegyelem az életünkben, ha a te személyedre, a te dologaidra nem az Isten ellen lázadó szívünk természetének a legvadabb, legelrugaszkodottabb indulatával, metsző gúnnyal gondolunk már, hanem átgondolhatjuk azt, hogy te tőlünk többet érdemelsz.

Köszönjük, Urunk, ha valami tiszteletféle felébredt már bennünk irántad. Ha valami nyiladozik már az értelmünk, lelki szemeink előtt abból, hogy téged érdemes keresni, mert komoly, megbízható valaki vagy.

Azért is hálásak vagyunk, Urunk, ha már legalább addig elvezettél bennünket, amennyiben ez a fiatalember odaborult hozzád, jó Mesternek titulálva. Szeretnénk nem megállni ennél. Szeretnénk, ha ennél az udvarias indulatnál többen ajándékoznál meg bennünket. Szeretnénk megvallani a rászorultságunkat atekintetben, hogy ha a te Szentlelked meg nem győz bennünket róla, akkor mi téged legfeljebb jó Mesternek, nagy vallási tanítónak tudnánk látni.

Kegyelmed csodájára van szükségünk arra, hogy elhiggyük, amit a teljes Biblia rólad bizonyágképpen elmond: hogy Te az élő Isten egyszülött Fia vagy, aki azért jöttél erre a világra, hogy megtartsad, üdvözítsd a bűnösöket, akik közül elsőnek tudta vallani magát egy Pál apostol. S Urunk, ha ő így tett előtted, kik vagyunk mi, hogy többre tartjuk magunkat? Hol vagyunk mi attól a hálás áldozatkészségtől, amit megmentett, megváltott gyermeked odaélt a világ elé, a tanításait megőrizted, levelein keresztül ma is szólsz. Hol vagyunk mi attól az odaszánástól, hogy nekünk még az életünk sem drága, készek lennénk meghalni is teérted. Teérted, aki úgy jöttél értünk, bűnösökért, hogy erre téged semmi nem kötelezett, csak az Atyának való engedelmesség vágya, és az irántuk való mérhetetlen, örökkévaló szereteted.

Urunk, hadd törjön bele, hadd alázkodjon meg végre a szívünk az előtt az örökkévaló szeretet előtt, amellyel jöttél egészen a keresztségig, hogy meghaljal értünk. Urunk, azt mondtad: ha felemeltetsz, akkor mindeneket magadhoz vonzol.

Szeretnénk a te lélekben felállított, előttünk tündöklő keresztedhez gyűlni ma is, oda vonzódni, ott maradni és átélni kegyelmes szeretetedet, elhinni bűneinknek bocsánatát, és a te kegyelmedből bizonyásra jutni, hogy nem veszhetünk el, mert azt mondtad: a te jó pásztori kezedből senki és semmi nem ragadhatja ki a te juhaidat.

Hogy juhaid vagyunk, Urunk, azt te tudod, és azok tudják, akiknek a maguk lelke a te Szentlelkeddel együtt erről bizonyágot tesz. Könyörgünk, hogy ez a drága bizonyosság a te gyermekeidben még erősebbé válhasson, és a hálás élet gyümölcseit teremhesse, a bizonytalanokban pedig te vidd jó végre ennek a kérdésnek a sorsát.

Segíts, hogy erről odahaza is tudjunk még gondolkodni, veled beszélgetni, előtted leborulni.

Ámen.

Énekeljük a 464. dicséretet.

Finn népi dallam.

Jöjj, ki- rá- lyom, Jé- zu- som!

Szi- vem, í- me meg- nyi- tom.

A go- nosz- tól óvj te meg,

Meg ne ront- son en- ge- met.

2. Véreddel, mely el-kifolyt, Mosd le rólam, ami folt; Élet útját megmutasd, Én meg nem találom azt.

3. Gyógyítsd meg sok nyavalyám, Enyhíts szívem bánatán; Kétség, gond ha gyötrenék, Biztasd nádszál hitemet.

4. Van hatalmad rá, tudom, Míveld, édes Jézusom: Hit, remény és szeretet Töltse be a szívemet.

5. A keresztet te adod, Adj hozzá alázatot: Hordjam olyan csendesen, Mint egykor te, Mesterem.

6. Majd, ha véget ér a harc S megpihentetni akarsz: Megragadom jobbodat, S mennyországod befogad.

Finn népi ének.

4. Aki a bűnei miatt borult térdre

Énekek: 679; 300; 469

Alapige: Lukács 5,1-11

Egyszer, amikor a Genezáreti-tó partján állt, és a sokaság hozzá tódult, hogy hallgassa az Isten beszédét, látott két hajót vesztegelni a vízen, melyekből kiszálltak a halászok, és hálójukat mosták. Beszállt az egyik hajóba, amelyik Simoné volt. Megkérte, hogy vigye egy kissé beljebb a parttól, majd leült, és a hajóból tanította a sokaságot.

Amikor befejezte beszédét, azt mondta Simonnak: Evezz a mélyre, és vesétek ki hálóitokat a fogásra! Simon pedig így felelt: Mester, jóllehet egész éjszaka fáradtunk, mégsem fogtunk semmit. De a te parancsodra kivetem a hálót. Ahogy ezt megtették, olyan sok halat kerítettek be, hogy szakadoztak hálói. Intettek azért a másik hajóban levő társaiknak, hogy jöjjenek és segítsenek nekik. Azok odajöttek, és annyira megtöltötték mind a két hajót, hogy csaknem elsüllyedtek.

Simon Péter ezt látva leborult Jézus lába elé és így szólt: „Menj el tőlem, mert bűnös ember vagyok, Uram!” Mert a halfogás miatt félelem fogta el őt, és mindazokat, akik vele voltak.

Hasonlóképpen Jakabot és Jánost is, Zebedeus fiait, akik Simon társai voltak. Ezt mondta Jézus Simonnak: Ne félj, mert mostantól embereket fogsz halászni. Ezután a szárazra vonták a hajókat, otthagytak mindent és követték Őt.

Imádkozzunk!

Aldunk, magasztalunk hálaadással, élő Jézus Krisztus, aki igéd és Szentlelked által csak úgy, mint a bibliai időkben, ma is szertejársz a világban jót cselekedvén, és hisszük, hogy közöttünk is jelen vagy azért, hogy a mi lelkünk javára szólalj meg, cselekedj velünk is úgy, ahogy az nekünk igazán hasznos.

Köszönjük, hogy immár a negyedik estén énekelhettük saját buzdításunkra, az ígére odafigyelve azt, hogy „ma még lehet, ma még szabad...”

Köszönjük, hogy Szentlelked teszi rá a pecsétet arra, hogy nekünk tényleg nem jó halogatni azokat a fontos kérdéseket, amelyekben te akarsz és akarsz ezután is beszélgetni velünk.

Szeretnénk, Urunk, komolyan venni az ígét, hogy a halogatott reménység beteggé teszi a szívet, de a megadatott kívánság életnek fája.

Köszönjük, hogy ha a halogatástól szabadítás bennünket, és megadod nekünk a legdrágább felismerést, amit egy ember az életében átélhet: ha a Bib-

lia igaz, akkor én el vagyok veszve — de ha a Biblia igaz, akkor én meg vagyok mentve.

Köszönjük, hogy kegyelmed billenthet, segíthet át ezen a hatalmas határvonalon bennünket, s köszönjük, hogy együtt kérhetjük leborulva tőled, hogy legyen ez így, és ne a halogatott reménységek sorába illesszük majd az emlékeinkben ennek az őszi evangelizációnak az estéit, hanem hálásan, örömmel tudjunk majd úgy gondolni rá, hogy ebben a hónapban, ezen a helyen megadatott nekünk a szívünk kívánsága, s a valódi életnek, a boldog életnek, az áldott életnek a kútfejévé lett számunkra az evangélium, mert téged, mint személyes megváltó Urunkat, megismerhettünk.

Köszönjük, Úr Jézus Krisztus, hogy mindenért előre neked adhatjuk a dicsőséget. Orcánk pirulásával várjuk, hogy nyúlj utánunk, emeld fel porhoz tapadt életünket, hadd lehessünk a tied.

Ámen.

Igehirdetés

Már negyedszer találkozunk egymással, és azoknak a kedvéért, akik először vannak talán itt az őszi evangelizáción, őket is a régebb óta jövőkkel együtt szeretettel köszöntöm.

Hadd próbáljam meg dióhéjban összefoglalni, visszaemlékezni arra, hogy az eddigi estéken melyekről volt szó, milyen gondolatok lehettek azok, amelyeket talán érdemes volt otthon újra átgondolni, amelyek üzenetté válhattak bennünk.

Az első estén Zebedeus fiainak az édesanyjával foglalkoztunk, aki az Úr Jézus elé borult ugyan, de csupán azért, hogy kapjon tőle valami olyasmit, ami hatalomvágyról, dicsőségvágyról, rangkórságról árulkodott. Ezek olyan tulajdonságok, olyan indulatok, amelyek az Úr Jézusnak a szívében nincsenek ott, nem azonosul vele, és arra inti az övéit, arra tanít bennünket, hogy ezek, ha lehet, legyenek távol tőlünk. Inkább az alázatosokhoz szabjuk magunkat.

Utána szó volt egy olyan csapatról, amely szintén a hódolatnak a jeleit mutatta az Úr Jézus felé, de tele metsző gúnnyal és kegyetlenséggel. A kivégzőosztag katonáiról beszélgettünk, és arról, hogy milyen körülmények között, milyen okok miatt válhatott ebben a világban Istennek a személye, az Ő országának az ügye, az Ő népe, szolgálói nevetség tárgyává. Egy kicsit azon is elgondolkodtunk, hogy vajon saját magunk keresztyén emberekként nem adjuk-e olykor a lovat azok alá, akik szeretnek viccet csinálni mindenből, ami szent.

Nehogy azt gondoljuk, hogy minden gúny, kacaj azért fakad fel ellenünk, mert mi olyan hűséggel követjük az Urat. Van olyan is, de van, amikor egy kicsit meg kellene alázkodnunk Isten színe előtt, mert mi tesszük az evangéliumot nevetség tárgyává.

Tegnap este is egy leborulásnak a története volt előttünk. Márk evangéliumából a gazdag ifjú találkozását az Úr Jézussal néztük meg egy kicsit, és ennek a leborulásnak a nagy lelki hiányosságát tárta fel előttünk Isten Lelke. Erre szerettem volna a figyelmet nagyon felhívni, hogy Isten előtt minden önigazságunk, minden vallásos teljesítményünk, minden saját igyekezetünk, minden vélt vagy valós lelki kincsünk semmit nem ér, mert ahhoz, hogy valaki a boldog öröklétet, a mennyet, az üdvösséget megkaphassa, ahhoz örökössé kell válnia, ami pedig

újjászületés kérdése, és Istennek a kegyelmes cselekvése az életünkben, nem pedig a mi erőfeszítésünk.

Ma egy csodálatos halfogási történet részleteit hallottuk. A cím arról szól, hogy 'aki a bűnei miatt hajolt vagy borult le Jézus előtt', mégis hadd legyek annyiban fegyelmezetlen vagy egy kicsit a programtól eltérő, hogy először nem kizárólag Péternek a személyét, az itt feltűnő tulajdonságait, a vallomása mögötti mély lelki tartalmat boncolgatnám, hanem gondolkozzunk el egy kicsit azon, hogy mi is volt az a bizonyos halászat, amelynek a részeseként, szemtanújaként a végén eljutott oda, hogy leroskad Jézus elé és azt kéri, hogy menjen el tőle, mert ő bűnös ember.

Nézzük meg tehát ezt a csodálatos halászatot előbb, és figyeljünk arra, hogy a halakon keresztül, a halak helyzetén, a halak állapotán keresztül, azon keresztül, ami a halakkal történik, is tanít bennünket valamire Isten. Figyeljük meg azt, hogy milyen helyzetben vannak ezek a halak?

Nem tudom, van-e közöttünk olyan, akinek megadatott már, hogy személyesen járt volna azon a földön, ahol 2000 esztendeje még az Úr Jézus róttá az utakat. De ha nincs is ilyen, aki látta volna már személyesen a két szemével azokat a helyszíneket, annyit azért már olvasmányokból, filmekből, beszámolókból tudhatunk, hogy annak a vidéknek az éghajlata egészen más, mint a mienk.

A Genezáret taván folyó halászatnak van egy specialitása, jelesül az, hogy nappal nem mennek halászni.

Ebben a történetben is olvassuk, hogy Péter Jézusnak a szavára azt mondja, hogy egész éjszaka fáradtunk, és nem fogtunk semmit. Ez már beszédes, mert azt jelzi, hogy itt bizony réges-régi hagyománya van annak: évszázadok, évezredek óta a Genezáret tavi halászok éjjel mentek halászni.

Egyszer valaki próbált ennek utánajárni, egy Bibliát ismerő, szerető ember, talán még teológus is volt. Resteltem, hogy nevének nem néztem utána, de talán a neve nem is annyira fontos. Próbálta ellenőrizni a helyszínen, hogy tényleg hogy is zajlik ez a halászat. Odautazva az ott dolgozó halfogó szakemberekkel elkezdett beszélgetni, és felvetette nekik azt, hogy ugyan ebben a szép időben miért nem eveznek ki, miért nem kezdenek el halakat fogni.

Próbálta valahogy a bibliai csodálatos halfogási történetnek a körülményeit a jelenkorúakkal összevetni, és amikor elmondta a kérdését a halászoknak, azok először nem is értették pontosan. Biztos, hogy sok turistával találkoztak már, biztos, hogy sok érdekes igénnyel szembesítették már őket a látogatók, biztos, hogy sokan fényképezgettek velük, de ilyet, hogy menjünk ki nappal és halásszunk, ilyet nem hallottak még. Aztán ahogy ez így leesett nekik, akkor elkezdtek hangosan kacagni. Nézzétek már, mit akar ez a külföldi? Menjünk most halászni? Még a gyerekek is tele szájjal jót kacagtak, mert már ők is tudták, hogy ez a biztatás teljesen meddő, értelmetlen. Semmi haszna nem lenne. Tökéletesen értelmetlen kimenni ilyenkor a vízre.

Miért? Mert meleg van. Nagyon meleg van. Sokkal melegebb van, mint nálunk, és napközben a meleg elől a Genezáreti-tó halai egyszerűen lefúrnak magukat az iszapba. Ott elrejtőznek, pihegnek, és egész nap, ha úgy tetszik, alszanak. Ha valaki halbiológiával foglalkozik és sületlenségnek tartja, amit most mondtam, akkor bocsánatot kérek. De tökéletesen felesleges nappal próbálkozni.

Szeretek horgászni, a gyerekeimet is próbálom beoltogatni ezzel, és ha ismeretlen vízre megyünk, akkor próbálom mindig alázattal megkérdezni az oda rendszeresen járókat, hogy van-e valami helyi specialitás, vannak-e olyan körülmények, olyan bevált csalik, olyan napszakok, van-e olyan partszakasz, olyan mederszakasz, amire figyelni kell. Van-e, ahova nem kell dobnom, mert úgysem fogok semmit. Tehát nagyon szeretnék tanulni, ha halat akarok fogni. Ezek az emberek nagyon jól tudták, hogy a Genezáreti-tó vizéből napközben halat nem lehet kifogni. Akkor jönnek elő a halak, amikor lehűl a víz, és elkezdenek a repdeső rovarok rápotyogni a víz színére és akkor jól lehet lakni, lehet szedegetni a bogarakat, legyeket, szúnyogokat, mindenfélét, ami belehullik a vízbe, de nappal semmiképpen nem.

Az a kérdés a turista részéről, hogy próbáljanak ebben a szép időben halat fogni, körülbelül olyan értelmetlen, mintha valaki falun lakó, kérges kezű parasztembert télvíz idején megkérnének a derékig érő hóban: legyen szíves menjen ki, és mutassa meg nekünk, hogy kell kaszálni.

A halaknak a szerepét, állapotát említettem, hogy kezdésként érdemes lenne megvizsgálnunk. Induljunk el onnan, hogy először az iszapba befúrva magunkat egy mozdulatlan állapotban esetleg az uszonyaikat néha kicsit megrebentve alszanak napközben. Ez az állapotuk az első. Aztán amikor megkezdődik Jézus parancsára ez a bizonyos halászat, aminek megdöbbentő végeredménye lesz, akkor ez a rejtőzködés, ez a megszokott természetes nappali bujkálás megszűnik, és minden természeti törvény ellenére, minden nemzedékek óta tapasztalt jelenség ellenére, hogy nappal a hal ugyan fel nem jönne, ezek feljönnek. És jönnek a fény felé. Elkezdenek a halak úszni, és mennek a kifeszített hálóra. Mennek a fény felé, és bár a fényben látszik is, hogy ott van a háló, de mennek, és ott vannak a hálóban.

Aztán a harmadik helyzete, állapota a kifogott halaknak, amikor beemelik őket a hálóra a bárkába, ott recseg-ropog minden, és utána kiviszik a partra őket, és meghalnak.

Ez a három életállapot, ez a helyzet, amiben a halak vannak, és egyikből a másikba átmennek, valamit rólunk is elmond. Nagyon sokat elmond rólunk, mert ez a háromféle állapot valamennyiünkre utal. Mindjárt megpróbálom elmondani, hogyan, és miért gondolom így, hogy bennünket jellemez. Azok a halak mi vagyunk. Azok ti vagytok és én vagyok.

Az első állapotban süketen, vakon fúrják bele magukat abba a sötét, bűdös iszapba, mintha menekülnének a napnak a sugarai elől, és csak a sötétedéskor jönnek ki.

Megérintett engem ez a fény elől való, a világosság elől való menekülés. Ez az ösztönös, erőteljes késztetés arra, hogy bújjak el. Nem ismerős ez valahonnan nekünk a saját életünkben? Isten igéje azt mondja rólunk, hogy mi ilyenek vagyunk születésünktől fogva, hogy az Isten igéjének a világossága világít, fénylik, és mi azt kerülni szeretnénk, de nagyon. Elbújunk az ige igazságával, tisztaságával való szembesülés elől úgy, mint a halak az iszapba.

Visszamehetünk megint csak az Éden-kerti történetekhez, és nyugodtan jusson eszünkbe, hogy ez a bujkálás ott kezdődött el, amikor Istennek egyetlen világos, tiltó, korlátozó parancsát önfejtően, lázadóan, becsvágyóan az ős-

szüleink áthágták, és utána rádöbbentek, hogy nem az történt, amit a Sátán ígért nekik. Nem hasonlónak váltak az Istenhez, hanem idegenné váltak neki. Elbújtak, elrejtőztek, és az a beszélgetés az Úr és Ádám között úgy zajlott, hogy Ádám bujkált. Menekülés folyik országszerte, világszerte az igének a világossága előtt.

Próbáljunk meg felkeresni, meglátogatni embereket, és Bibliát vinni nekik, valamiképpen bizonyosságot tenni nekik. Nekem kell is látogatni, mert a lelkipásztori szolgálatnak része az, hogy látogassunk. Ha valakit megkérdezek, hogy az igeolvasással vannak-e gondok, vannak idős emberek, akiknek a szemük rossz, és az apró betűkkel küszködnek, hozzak-e esetleg egy nagyobb betűs Bibliát? Azt mondja: nem látok én már. Közben ott van az asztalon a Blikk meg a többi, s csak tud olvasni. Mondjuk, a Blikknek a betűnagyságával nem tudunk vete- kedni, mert olyan Bibliát nem láttam, amit ekkora betűkkel írnának. De a ma- gyarázat mindig készen van arra: miért nem.

Vagy ha az istentiszteletekre, az ige-alkalmakra hívogatnak valakit, akkor is olyan gyorsan megvan az indok, hogy miért nem. Az Úr Jézus hív embereket a maga követésére. Feleséget vettem, nem mehetek. Földet vettem, nem mehe- tek. Ökröket vettem, szántó, igavonó állatokat vettem, nem mehetek. — Jó kifo- gás, soha sem rossz.

Van, akinek már egy 30 perces prédikációt végighallgatni kínszenvedés. Hála vagyok Istennek azért, hogy odahaza, az új-szegedi gyülekezetben, a lel- ki életemnek a kezdetétől fogva arra kondicionált Isten engem, hogy félórás meg hosszabb prédikációkat is hallottam, és nem volt rá igaz, hogy sok beszédnek sok az alja, mert nagyon nagy gazdagsággal szólt az ige. De van, akinek már 10 perc is sok. Menekülünk az igének a világossága előtt.

Úrvacsora-kérdés. Olyan gyülekezetekben szolgálhattam, mielőtt Nagyté- ténybe hívott és hozott az Úr, ahol évente hat alkalommal terítettük meg az úrasztalát, és nekem belülről nagyobb igényem lett volna rá. Biztosan vannak itt Istennek olyan gyermekei, akik szeretik az úrvacsorai közösségeket, és vagy meg tudják magyarázni, vagy nem, de az hajtja őket belülről, hogy jó lenne minél többször megállni az Úr asztala előtt és a testvérekkel közösségben emlé- kezni a megtört kenyér és kiöntött bor vétele közben is arra, hogy áron vétettünk meg, ne legyünk embereknek szolgái. Kihez tartozunk. Jó ezt minél többször át- élni. Ott hatszor elég volt, s jó, hogy Nagytétényben viszont minden hónapban megteríthetjük az úrasztalát.

Szeret az ember elmenekülni Isten igazsága előtt. Olvassuk a Jelenések könyvében, hogy amikor Jézus Krisztus megjelenik ítéletre, akkor a vele mind- végig ellenségeskedés állapotában megmaradó emberek azt mondogatják, hogy hegyek, halmok rejtsetek el, essetek ránk. A Bárány haragja előtt hadd bújunk el alattatok, mögöttetek, csak nehogy meg kelljen térni.

Mindannyian ezt a természetet örököljük, amellyel Ádám elkezdett bujkálni az Isten előtt. Ilyeneknek születünk. Ez a természeti élet, amelynek a Bib- lia görög nyelven van egy neve: biosz-nak hívják. Ismeritek jól. A biológia szó- ból és ez az a biosz, ez az az élet, amelyet Péter apostol a levelében ellát egy jelzővel is. Miközben magasztalja a Krisztus váltságát, beszél arról, hogy nem ezüstön, nem aranyon, nem veszendő holmin váltattunk meg, a mi atyáinktól

örökölt hiábavaló életünkből, hanem Krisztus vérén, mint hibátlan, mint szep-
lőtlen bárányn.

Azt mondja: ez az élet, az atyáktól örökölt élet, hiábavaló élet. Istennek a
halálos ítélete alatt áll ez az élet. A meneküléssel, a rejtőzködéssel, a magya-
rázkodással, a sok hazugsággal, amivel elhárítjuk Isten közeledését, vagy a mi
közeledésünket az Ő igéjéhez, az Ő népéhez, az egy teljesen értelmetlen dolog.

Alszanak a halak. Az első állapotukban elbújnak, és dermedten, ébreszthe-
tetlenül szunyókálnak. Nem lehet őket emberi erővel a napfényre parancsolni.
Ebben benne van az is, hogy emberileg nem lehet senkit se megtéríteni.

Nem tudom, próbálkoztunk-e már azzal, hogy én majd megtérítek vala-
kit. Fiatal hívő lányoknak, vagy fiatal hívő fiúknak szokott ez párválasztás kér-
désében kísértés lenni, hogy túlságosan megtetszik egy ellenkező nemű po-
tenciális társ, igaz, hogy még nem az Úré, de majd én megtérítem. És hány
csődbe ment házasság, hány katasztrofálisan alakuló kapcsolat kell még ah-
hoz, hogy megtanuljuk: ez nem így megy. Nem lehet emberi erővel megtéríteni
senkit.

Nekem is olyan sokan, sokszor mondták ifjú koromtól kezdve, hogy járjál
a templomba, gyere a gyülekezetbe, és nem sikerült. Semmivel nem tudtak rá-
venni. Nem tudtak téríteni.

Isten titokzatos munkája az, amikor a halakat előparancsolja a mélyből. Jé-
zus Krisztus isteni hatalmának a csodálatos megnyilvánulása az, hogy minden
biológiai törvényszerűség, genetikai kód, természethez való alkalmazkodás el-
lenére itt ebben az esetben fogják magukat a halak, kihúzzák a fejüket a bűdös
iszapból, nem odalent forgolódnak, hanem elindulnak a fény felé. Jézus Krisz-
tus tudja megmozdítani azokat a halakat, amelyek a mélységben bujkálnak. Ő
tudja előparancsolni az emberek világából is azokat, akik nagyon szívesen le-
élnék az életüket úgy, hogy soha ne kelljen Istennel találkozniuk.

Az, hogy egyszer csak mégis felbukkannak egy templomban, egyszer csak
ott vannak egy gyülekezetben, egyszer csak elmennek egy olyan helyre, ahol a
Bibliát magyarázza élő hitű, bizonyágtevő valaki, az azért van, mert Jézus Krisz-
tusnak a mentő isteni hatalma mozgásba lendült. Az Isten ujjá felemeltetett, és
azoknak az embereknek menniük kell a fény felé.

Másképpen nem megy ez. Nem tudjuk pszichológiai módszerekkel, nem
tudjuk semmilyen emberi manipulációval elérni azt, hogy valakik e világos-
ságra jöjjenek, ott akarjanak maradni, és szeressenek ott lenni.

Nagyon jól ismerjük az Úr Jézusnak a Nikodémussal folytatott éjszakai be-
szélgetését, hiszen ebben a beszélgetésben hangzott el az a csodálatos mondat,
amit az evangélium szívének szoktak nevezni, amely Isten szerelmi vallomása
mifelénk. Azt mindenki tudja idézni: „Mert úgy szerette Isten e világot, hogy
az Ő egyszülött Fiát adta, hogy ha valaki hisz Őbenne, el ne vesszen, hanem
örök élete legyen.”

Talán már azzal is megpróbálkoztunk, hogy a 'valaki' meg a 'világ' helyére
betegyük a saját nevünket. Úgy szerette Isten — engem —, hogy az Ő egyszü-
lött Fiát adta...

De elhangzott ebben a beszélgetésben egy másik mondat is, amit annyira
nem szoktunk sokszor idézni. Elmondja Nikodémusnak az Úr Jézus, hogy az

emberek inkább szeretik a sötétséget és nem jönnek a világosságra, hogy ne láttassák meg, hogy az ő cselekedeteik gonoszok.

Az iszapba rejtőzködő halaknak a képe, azt gondolom, viszonylag hűen visszaadja a mi természetes állapotunkat, helyzetünket.

Aztán egy másik állapot is van, amikor elkezdenek úszni a halak a fény felé. Ez Istennek a hatalma, ez Jézus Krisztus isteni hatalmának a nyilvánvalóvá válása. Péter apostolnak ebben az egész történetben annyi a része a halász-kollegáival együtt, hogy azt teszi, amit Jézus parancsol neki. Lássuk meg, hogy itt nem Péter halászik.

És amikor evangelizáció van a Pasaréti gyülekezetben vagy máshol, akkor nem a prédikátor halászik. Bármennyire értékes, drága az a szolgálat, amit itt is végeznek, tudom, rengetegen imádkoznak ezekért az alkalmakért. Áldott az Isten, hogy ezeket az imádságokat meghallgatja, hiszen most már a negyedik hétköznapi alkalmunk, és még mindig sokan vagyunk. De ez nem azért van, mert mi húzzuk a hálót, hanem azért, mert Isten parancsolta, hogy ez történjék. Mert Isten akarata az, hogy Budapest II. kerület, Pasaréti Református Templomban is szólaljon meg az evangélium, legyenek emberek, akik idejönnek, legyenek emberek, akik megtaláltatnak, mert eddig elveszettek voltak. Legyenek olyanok, akik rádöbbennek arra, hogy eddig Jézus nélkül éltem, nekem ebből elegendem van. Szeretnék vele újat kezdeni.

Ezt nem mi gerjesztjük. Ez Jézus Krisztus kegyelme, isteni hatalma. Mi csak bekapcsolódunk abba a mennyei halászatba, amelyben Ő a fő-halászmester. Ő a főnök.

A halaknak egy harmadik állapotáról is hadd szóljak, ami akkor áll be, amikor a szakadozó hálóval a csónakba, aztán pedig a partra kihurcolják őket. Szakadoznak a hálók. Recsegnak, ropognak a ladikok. Isten gyermekei, biblia-olvasó férfiak és nők megláthatják azt, hogy amikor Jézus halászik, amikor ez a csodálatos mennyei hatalommal működő halászat beindul és működik, akkor a földi eszközök, a teremtett dolgok, a földi keretek azok szétfeszülnek, és alig-alig bírják megtartani. Itt a történetben a hajó szinte elmerül, annyi hal van benne.

Amikor Isten adott olyan áldott ébredési időket, hogy nagyon-nagyon sokan adták oda életüket az Úr Jézusnak, az is feszegette a meglevő kereteket. Amikor ezek a meglevő keretek, szétfeszülnek, repedeznek, akkor mindig vannak emberek, akik aggodalmaskodnak: jaj, mi lesz itt? Mi lesz itt a sok megtérő emberrel? Mi lesz itt azoknak a sokaságával, akik eddig olyan jó, csendes, semmitmondó vallásosságban, tisztességben éldegélték az életüket, de most 'Jézus így, Jézus úgy'. — Állandóan Jézussal jönnek, és nem férnek a bőrükben, és mondják tovább.

Idősebbek talán emlékeznek arra is, hogy volt, amikor ezeknek a hálófeszítő, a kereteket feszegető időknél a szemlélői közül éppenséggel egyházi vezetők voltak azok, akik rosszallóan csóválták a fejüket: Ez mindig aggasztó, amikor Jézus elkezdi halászni, és nagyon sokan belekerülnek ebbe a hálóba.

Nem tudom, van-e közöttük olyan, aki amikor frissen megtért, akkor a környezete esetleg úgy reagált rá: te most már nagyon hívő lettél, te most már nagyon buzgó vallásos vagy. Az az igazság, hogy nem nagyon tudjuk elszenvetni,

elhordozni a te dolgaidat. Eddig olyan normális voltál. Most meg mindig Jézusról beszélsz. Ez zavarja a környezetet.

Családtagok szoktak azon megrémülni, amikor egy fiatalember, egy fiatal lány elmegy egy konferenciára, elmegy egy csendes hétre, elmegy egy gyülekezeti ifjúsági táborba, és ott mennyei lángot kap az élete, és a bűnbocsánat által Isten kiégeti a szívéből azt a régi kérges, Isten-ellenes indulatot. És jön haza a gyerek a Krisztus-indulattal, és elkezd világítani, és a saját családjában nem találja meg a helyét.

Annakidején Isten megengedte, hogy valami hasonlót én is átéljek odahaza. Egy római katolikus családban születtem meg. Édesanyám nem igazán értette, és korholólag szóvá is tette. Megkérdezte tőlem: fiam, katolikus létedre minek jársz te református gyülekezetbe?

Tessék jól érteni, én most nem a felekezetek közötti ellentétet akarom élezeni, hanem élettörténeti tényekről beszélek, hogy anyukámat zavarta, hogy a kislánya, akit elsegített elsőáldozásig, hétről-hétre ott van a gyülekezet ifjúsági alkalmain. Vasárnaponként megy a református templomba. Minek?

Nem akarom a történetnek a sokféle oldalágát időhúzásképpen elmondani. Azt viszont hadd mondjam el hálaadással, hogy édesanyámnak ilyen kérdései már nagyon-nagyon régen nincsenek, mert egy evangelizációra őt is sikerült elhívni, és 16 évvel ezelőtt, 68 éves korában konfirmált. Dicsőség az Úrnak azért, hogy ő is ebből az iszapban fekvő hal-állapotból a hálóbba került hálnak az állapotába eljuthatott.

Nagy kérdés az, amit szeretnék feltenni, szeretném, ha súlyossá tenne valamennyiünkben Isten Lelke, hogy az életre kihalászott emberek vagyunk-e már? Amikor az Úr Jézus azt ígéri Péternek, hogy embereket fogsz halászni, embereket fogsz az életre kifogni, akkor ez a kérdés úgy adja magát, hogy én vajon az életre kihalászott, az evangélium hálójába hála Istennek belegabalyodott és Jézus Krisztus számára kifogott élet vagyok-e, vagy sem?

Akkor most már térjünk rá tényleg Péternek az alakjára. Ennyi halászás, pikkelymarkolászás után, Péternek az alakja kapcsán hadd osszam meg az egybegyűttekkel, hogy egy nagyon aktuális, nagyon sok feszültséget okozó kérdés merül fel, amikor Péternek ezt a leborulását nézzük.

Egyre inkább olyan időket élünk, és egyre inkább olyan lelki klíma van sok gyülekezetben, az egyházban, ahol haragszanak azért, ha a bűnről beszélnek. Nem olyan régen több formában, több csatornán keresztül én is megkaptam azt a jó szándékú intésnek szánt néhány mondatot: túl sokat beszélek a bűnről, és az embereknek talán inkább arra lenne szükségük, hogy arról halljanak a szószékről, hogy ők Istennek milyen fontosak. Nem jó az, ha az ember bejön a templomba, akkor összehúzódik a gyomra, mert lenyomja őket a prédikáció, hogy ti milyen bűnösök vagytok.

Azt gondolom, hogy a ti lelkipásztoraitok is és Isten kegyelméből én magam is arra törekszem, hogy szólaljon meg minden héten lehetőleg és legyen hallható az, hogy Isten úgy szeretett bennünket... — Bennünket. Mi voltunk neki olyan drágák, hogy a Fia vérével fizetett. Olyan számlát állt az Úr Jézus, amit mi hoztunk össze, és az Isten egy királyi gesztussal elengedi az adósságunkat, mert drágák vagyunk neki.

Akárhogy is nézem, akár az Ó-, akár az Újszövetséget olvasom, mindig azt látom, hogy amikor a menny közel ér a földhöz, amikor Isten odalép egy emberhez, vagy egy mennyei követ, egy angyal megjelenik valakinek az életében, amikor Jézus Krisztus valakinek az életével tesz valami rendkívülit, akkor ott van egy olyan megrendülés, egy olyan tremendum, egy olyan belső összetörettetés és olyan félelem, aminek csak az a magyarázata, hogy a szent közelében, a tisztának a közelében, az igaznak a közelében nyomasztóan átérzi a profán, a bűnös, a lázadó, a szennyes azt, hogy nekem itt semmi esélyem nincs.

Isten szövetséges népe ballag Egyiptom irányából az ígért földje felé, és törvényt kapnak. A Sinai hegyéről szól az Isten és olyan kísérő jelenségei vannak, hogy kéri Mózes, hogy csak veled beszéljen az Isten. Mi meghalunk.

Amikor Sámsonnak a szülei értesülnek arról, hogy fiuk fog születni, aztán a mennyei követ tesz valami csodát, az elé kitett ételt a pálcája érintésével elégeti, és aztán eltűnik a mennybe, ott is azt mondják a szülők, hogy meghalunk, mert Istent látták a mi szemeink.

Az Ószövetség népének azok a tagjai, akikben volt egy picike érzék, jóindulat, hit, alázat Isten felé, azok mindig egy nagyon erős, mély haláltudattal éltek át Istennek a közelítését. Halálosan megijedtek akkor, amikor a pusztai vándorlás során a táborban a Kóré fiainak a lázadása történt. Amikor elevenen nyelt el a föld embereket. Megrettentek, mert rájuk szakadt a bűnösségüknek a tudata.

Bevallom, nem tudom és nem értem, hogy mire gondolnak azok, akik azal az igénnyel lépnek fel egyre gyakrabban, hogy a szószékről azt kell elmondani az embereknek, hogy ti mennyire fontosak vagytok az Istennek.

Nézzük ezt a Pétert. Péterrel is valami olyasmi történik, mint ami olyan sok emberrel megtörtént az Ótestamentumban. Amikor egy Ézsaiást elhív magának az Úr, azt kiáltja: jaj nekem, elvesztem, mert tisztátalan ajkú vagyok, és tisztátalan ajkú nép között lakom, és a Seregek Urát látták az én szemeim.

Ézsaiás is a saját tisztátalanságát, a saját bűnösségét, a saját méltatlanságát élte át Isten közelében.

Péter is ezt éli át, mert Jézus Krisztus valami olyasmit tesz, amire nincs precedens. Példa nélkül való az, hogy fényes nappal halat fogni a Genezáret tavában. Amikor Jézus Krisztus ezzel az isteni hatalommal Péternek meg a többi kollegájának a javára cselekszik, az megrendíti őt, mert közben eszébe jut, hogy milyen is az én életem.

Milyennek látta Péter a saját életét? Olvassuk Péter levelének részét (1Pét 4,3), hogy milyen emlékei voltak arról, hogy Jézus Krisztushoz való megtérése előtt hogyan élt ő.

Azt mondja Péter apostol: elég nekünk, hogy életünk elfolyt idejében cselekedtük a pogányok akaratát, járván feslettségben, tobzódásokban, káromlásokban, undok részegeskedésekben. Péter nem fényezi a saját múltját ebben a levélben. Péternek az élete ilyen volt, ő saját maga írja le. Biztos, hogy megkapta a maga vallásos nevelését, biztos, hogy járt a rabbihoz, biztos, hogy tanították az Úr törvényére. Ettől függetlenül mire egy tagbaszakadt, marcona halászember lett belőle, megtanult ő káromkodni, részegeskedni, megtanult fesletten élni.

Nem bírja elviselni a Szentnek a közelségét. Menj el, menj el! Mert én ilyen vagyok, és így nem lehet közöm hozzád.

Amikor ma estére gondoltam, és az idejövetelre, hogy fogok majd erről beszélni, akkor elszorult a szívem, mert a saját bűnösségemről is muszáj valamennyit elmondanom. Nem egy lelki sztriptízt, nem egy élvezetboncolást szeretnék most itt megosztani a testvérekkel, de azt el kell mondanom, hogy az Isten kegyelmével való valóságos szabadító találkozásomhoz nekem is arra volt szükségem, hogy lássam azt, hogy mit jelent az, hogy én Isten előtt bűnös vagyok. Megtanított a plébános bácsi arra, hogyan kell bocsánatot kérni Istentől, megtanított arra, hogyan kell gyónni, megtanított arra, hogy milyen vétkekért milyen imádságot és hányat mondjak el. De nem értettem hosszú-hosszú éveken keresztül, mit jelent az, hogy én az Isten színe előtt azt a nevet viselem a sajátomon kívül, hogy bűnös. Nem volt bűnlátásom.

Senki meg nem mondta, hogy az én bűnösségem azt jelenti, hogy nem ismerem, nem szeretem az Istent, és minden vallásos erőlködéssel, imádkozással együtt is maximum a sokféle képmutatásomnak a színárnyalatait, a palettáját szélesítem eggyel. Nem láttam, hogy miért volnék én annyira bűnös. Meg voltam győződve arról, hogy azért sokkal több jó van bennem, mint rossz. Ha ezt még fokozom imádsággal, akkor még több jó lesz bennem, és még kevesebb rossz. És remélem, hogy Isten ezt majd méltányolni fogja akkor, amikor elé kell állnom.

Áldott legyen Isten azért, hogy egyszer kaphattam egy olyan hívást, ami nem emberi halászat volt, hanem magának az Úr Jézusnak a halászáti tevékenysége részeként emlékszem erre. Egy kedves asszonytestvérünk azt mondta 23 éves koromban, hogy van itt az újszegedi gyülekezetben egy fiatal lelkipásztor és úgy prédikál, olyan igehirdetései vannak, hogy egyre kevesebb üres szék van vasárnaponként a templomban. Nincs-e kedvem meghallgatni?

Elmentem, és attól kezdve nem hiányoztam. És nem jött rendbe minden az életemben azonnal. Isten és köztem nem rendeződtek egy csettintéssel a dolgok, de elkezdett dolgozni az ige bennem. Elkezdtek foglalkoztatni olyan gondolatok, amelyeket a prédikációból hazavihettem. Elkezdte Isten mutogatni nekem a tükörképemet. Nem azt a tükörképet, amit a foncsorozott üvegbe nézve bájologva, fésülködve így nézegetünk esetleg reggel, hanem a lelki tükörképet. Azt, hogy miféle mozgatórugóim vannak nekem? Milyen céljaim, miféle céltalanságaim vannak nekem? Hány embernek voltam már az életem során a szomorítására, kárára a hazugságommal, a parázñaságommal, a képmutatásommal, a megbízhatatlanságommal?

Aztán hónapok elteltével egy olyan helyzetbe kerülhettem, ami ott akkor nagyon kínos volt, nagyon sok lelki szenvedéssel járt. Azt is bevallom, hogy ott akkor még az öngyilkosságnak a gondolata is elég komolyan foglalkoztatott. Mert egy parázñaságig kanyarodó kapcsolatnak a főkolomposa, felelőse voltam. Mindig a férfi a felelős. Ádámot kérdezte az Úr akkor először. Olyan szégyen, olyan izzó égés gyötört belülről, hogy igen, én tönkretettem most valakit. Nem tudtam többé azt mondani Isten előtt állva: kortársaim közül Istenem, a többi fiú már sokkal több hasonlón van túl, mint én. Ez nem az a helyzet volt, amikor el lehetett volna énekelni Istennek: mások vittek rossz utakra engem, a mások bűne az én hibám... Itt csak Ő volt: az igaz Isten, a szent Isten, a tiszta Isten, meg én voltam az én bűneimmel.

Nagy sírásoknak az időszaka volt ez. Én is mondtam azt Istennek: menj el. Köszönöm, hogy ennyi mindent megismerhettem az újszegedi prédikációból rólad. Izgalmas, érdekes, jó dolgok ezek, de amihez nyúlok, azt csak elrontani tudom. Ez kudarcs, és én nem akarok így élni.

Pál apostolnak a Timóteushoz írt 1. levelében van az az íge, amelyet úgy tett elém Isten Szentlelke, hogy abba belekapaszkodhattam, és bevonzott vele az Ő békességébe, amikor azt írja Pál apostol: „Igaz ez a beszéd, és teljes elfogadásra méltó, hogy Krisztus Jézus azért jött erre a világra, hogy megmentse, megtartsa a bűnösöket, akik között első vagyok én.”

Az a Pál apostol írta ezt, aki az iratoknak a darabszámát figyelembe véve majdnem a fél Újszövetséget írta. Az a Pál apostol írja ezt, aki rengeteget szenvedett is a Krisztusért, aki bejárta az egész Földközi-tenger medencéjét, hogy ahol csak lehet, beszéljen Krisztusról. Gyülekezetek sokaságát alapította, és ez az ember így látja magát a szent Isten színe előtt, a kegyelemre nézve a kegyelem hűségese hírnökeként: én magam, született tarzusi Saul, ex-farizeus, én a bűnösök között első vagyok — és mégis a Krisztus örököse.

Valahogy így lehetünk ezzel mi is, és fontos, hogy így legyünk ezzel mi is. Ahhoz, hogy egy simogatást tudjunk értékelni, ahhoz, hogy Isten szerelmi valamója, hogy olyan drágán szeret bennünket, az talán akkor válik igazán szívet melengető, életet formáló üzenetté, ha előbb meglátjuk, hogy mi-mindennek ellenére szeret bennünket így az Isten.

Senkit nem szeretnék a földbe döngölni, egyetlen szavammal sem ez volt a célom. S mélyen hiszem, hogy Istennek sem az a célja, hogy amikor beszél velünk a bűneinkről és bűnös állapotunkról, az Isten elleni lázadásunknak a helyzetéről, a gyökerről, amiből szükségszerűen hajtanak ki aztán a tételesen felsorolható cselekedetek (a bűnkódexek, bűnlisták vannak a Bibliában arra, hogy mifélek a test cselekedetei) — amikor ezekről beszél velünk az Úr, azt is szeretetből teszi, mert nem akarja, hogy a világgal együtt, a hitetlenekkel együtt elveszünk, hanem azt, hogy megtérjünk és életünk legyen. Ő nem azért szomorít meg bennünket, amikor egy ilyen beszélgetésbe bevon, vagy esetleg belekényszerít, mert gyönyörködne abban, hogy mi szomorúak vagyunk. Hanem azért, mert a Bibliában kétféle szomorúságról van szó. Van a világ szerinti szomorúság, ami halált szerez. Ami engem is kerülgetett 22 évvel ezelőtt, és van az Isten szerint való megszomorodás, amely örök üdvösségre való megbánhatatlan megtérést szerez.

Amikor hazamegyünk ma este és leborulunk Jézus Krisztus előtt, akkor így gondoljuk át előtte mindazt, amit az igének a tükrében rólunk, iszapba, sárba fúrt fejű, menekülő, rejtőzködő halakról, hal-életű emberekről, vagy éppen a nagyon-nagyon bűnös Péterekről elmondott. Ajándékozzon meg bennünket azzal a szerinte való megszomorodással, amiből kitelhet még az is, hogy mi is azt fogjuk neki mondani: Menj el tőlem, Uram, mert én bűnös ember vagyok.

Hirdetem azt a jó hírt, hogy vannak olyan imádságok, amelyeket Isten nem hallgat meg, és biztos vagyok benne, hogy aki gyermeki bizalommal és mély ösztöretettséggel azt mondja Jézus Krisztusnak: menj el tőlem, Ő nem fog elmenni tőle, hanem még inkább magához öleli.

Isten adja, hogy így legyen közöttünk is.

Imádkozzunk!

Urunk Istenünk, néha olyan veszedelmes dolog a kezünkbe venni a Bibliát. Néha olyan veszedelmes dolog ígét hallgatni. Néha akkora fájdalmakat okoz nekünk azzal, amit mondasz. Néha olyan hatalmas csalódások érnek bennünket, amikor a szívünk mindig csak arra vágyik, hogy jót mondjon nekünk az ige — aztán megítéltetünk.

Hadd lássuk emögött a te minden értelmet felülhaladó bölcsességedet és mentő, szent akaratodat, amivel nem akarod hagyni, hogy helyzetünket, az állapotunkat illetően illúziókban ringassuk magunkat.

Köszönjük, Úr Jézus Krisztus, hogy amikor szentségeddel, tisztaságoddal, igazságoddal, végtelen hatalmaddal a közelünkbe lépsz, akkor olyan erős fényben nyilvánvalóvá válik előttünk, lelepleződik minden nyomorúságunk, gyarlóságunk, aljasságunk, sőt azt is szeretnénk megköszönni neked, hogy még abban is kegyelmes vagy hozzánk, hogy a szívünk mély sötétségét nem is leplezed le a maga teljességében. Hiszen, ha tudatában lennénk mindannak a gonoszságnak, ami a természetünkönél ott lakik, és azzal egyszerre kéne szembesülnünk, azt nem tudná a szívünk elhordozni.

Köszönjük a szent szomorúságot. Köszönjük, hogy Péter ezt élhette át a csodálatos halfogáskor. Köszönjük, hogy az ő életében is ezzel a szent szomorúsággal kezdődő lelki folyamatot elvitted a te szent célodig, addig, hogy ez a Péter egészen a tied lett, és általa kezdett el élni.

Köszönjük, Urunk, hogy ez nemcsak ott és akkor volt lehetséges, köszönjük, hogy te ezt ma is megteheted. Köszönjük, Úr Jézus Krisztus, hogy szeretnél bennünket meggyőzni arról, hogy bűneink ellenére szeretsz bennünket. Áldunk azokért, akikben ez a bizonyosság már mélyen gyökerezik. Áldunk azokért, akikben most kezd el gyökeret verni. Áldunk azokért is, akik az eddig hallottak alapján talán éppen lemondani készültek magukról, a veled való találkozásról. Őértük is külön könyörgünk, hogy újítsd meg bennük a reménységet. Nem véletlenül, nem hiába hoztad el őket ide. Nem emberi erőfeszítésnek, és nem a véletlennek köszönhető, hogy felúsznak a mélyből a fény felé, és beleakadhatnak az evangéliumnak a hálójába, és kihúzzathatnak ők is a partra, egy új életre a te számodra.

Kérünk, Urunk, hogy csendességeinkben, hajlékainkban beszélgessél még velünk erről, és a te lelki ajándékaidat, üzeneteidet, amibe szívünk belesajdulhatott, amik belénk akadtak, azokat hadd osszuk meg másokkal is.

Könyörülj meg rajtunk, Urunk, abban, hogy a szívünk csendjében most eléd vitt néma imádságaink felől is bizonyossággal legyünk, hogy te kegyelmesen kész vagy azokat meghallgatni.

Ámen.

Énekeljük a 469. éneket.

Finlay K.G., 1882.

Jé- zus, nyá- jas és sze- líd,
Láss meg en- ge- met, Hall- gas- sad meg,
hű Meg- vál- tóm, gyer- me- ke- det!

2. Bűnöm láncát oldja fel Kegyelmed s a hit;
Törjed össze balga szívem bálványait!

3. Szabadságot adj nekem És tiszta szívet, Vonj
magadhoz, Jézusom, hogy járjak veled!

4. Vezess engem útagon: Magad légy az út, Melyen
lelkem a halálból életre jut.

5. Jézus, nyájas és szelíd, Láss meg engemet: El ne
engedd, hű Megváltóm, már kezemet!

Prynne G. R., 1818–1903.

5. Aki hálával borult térdre

Énekek: 679; 287; 225

Alapige: Lukács 17,11-19

Amikor útban volt Jeruzsálem felé, Samária és Galilea között haladt át. Amint beért egy faluba, szembejött vele tíz leprás férfi, akik távol megálltak, és kiáltozva kérték: „Jézus, Mester, könyörülj rajtunk!” Amikor meglátta őket, így szólt hozzájuk. „Menjetek el, mutassátok meg magatokat a papoknak.” És amíg odaértek, megtisztultak. Egyikük pedig, amikor látta, hogy meggyógyult, visszatért, és fennhangon dicsőítette Istent. Arcra borult Jézus lábánál, és hálát adott neki. Ez pedig samáriai volt. Jézus ekkor így szólt: „Vajon nem tízen tisztultak-e meg? Hol van a többi kilenc? Nem akadt más, aki visszatért volna, hogy dicsőítse Istent, csak ez az idegen? És ezt mondta az Úr: „Kelj fel, menj el, hited megtartott téged.”

Imádkozzunk!

Úr Jézus Krisztus, szeretnénk ezen az estén nemcsak a fejünknek a fizikai meghajtását, hanem a lelkünk, szívünk alázatát is eléd vinni, mert méltó vagy rá, hogy így közelítsünk hozzád, aki Ura vagy a telő-múló időnek. A te kezедben van az évek folyása, az évszakok váltakozása. De ura vagy azoknak az időknak, alkalmaknak is, amikor isteni szándékod, kiváltképpen való terved miatt metszi az életünk idejét a te cselekvésed, és találkozhatunk veled.

A te kezédben van az, Urunk, hogy meddig, hányszor énekelhetjük még el életünk során azt: „ma még lehet, ma még szabad”. Bocsásd meg, ha ebben vétkekes halogatásra, elkényelmesedésre kapattuk volna magunkat már. Rázz fel ezen az estén, hogy a „ma még lehet” az lehet, hogy valakinek azt jelenti: többet már nem.

Köszönjük, Urunk, hogy józanítani akarsz bennünket abban, hogy a veled való találkozásra kegyelemből készítsz lehetőséget, és nem szabad visszaélni a kegyelemmel. Nem szabad játszani vele, elszórakozni azt a drága esélyt, hogy a tied legyünk, hogy igazán leborulhassunk kereszted alatt ma még örömmel, ma még hálaadással, ma még új, élő hitet kapva. Te adhatod meg nekünk, hogy az életünk hátralevő ideje ne az attól való rettegetésben teljen, ne annak a fájdalmas várakozásával legyen teli, amikor fogcsikorgatva kell megtennünk azt, amit ma még örömmel tehetnénk meg.

Kérünk, Urunk, hogy nagy-nagy szeretetedből, amelyet megbizonyítottál abban, hogy engedelmes voltál az Atyának itt a földi küldetésedben mindhalál-ig, mégpedig a keresztfának haláláig, ebből a szeretetből cselekedd meg velünk, hogy ne üresen, ne hiába érkezett és hiába távozó emberekként legyünk jelen,

hanem te magad zörgess a szívünk ajtaján úgy, hogy megnyíljanak azok az ajtók, és drága vendégként, úrként bevonulhass az életünkbe.

Köszönjük mindenható voltodat, hogy ezt megteheted, és köszönjük örökévaló atyai szeretetedet, indulatodat, amellyel hisszük, hogy akard is ezt tenni velünk. Segíts bennünket, hogy engedhessünk neked.

Ámen.

Igehirdetés

Ha semmi nem jön közbe, akkor el lehet mondani, hogy egy darabig utoljára prédikáltam a pasaréti gyülekezetben. Amikor egy vendég-prédikációs sorozatnak a végéhez ér a lelkipásztor és a gyülekezet, vagy akár csak egy alkalomról is szó lehet, amikor nem az áll a szószéken, aki szokott, hanem valahonnan jött, akkor az mindig örömteli alkalom, mert amikor kiteszi a lábát a kapun, akkor fellélegezhet a gyülekezet és elmondhatja: a mi papunk jobb volt. — Nem kell ezt komolyan venni. Nagyon sok szeretetet kaptam, és azt gondolom, talán nem sokan lesznek, akik majd feltétlenül erre gondolnak először a holnapi naptól, amikor már Horváth Géza tiszteletes fog majd további Jézus előtti leborulásokról beszélni.

Az utolsó alkalommal, amikor még én állhatok itt és beszélhetek egy leboruló emberről, azt szeretném elmondani először erről a történetről, hogy ez egy kicsikét olyan, mint cseppben a tenger. Amikor jó 20 évvel ezelőtt a mozivásznakon feltűnt Steven Spielbergnek a filmje, a Jurassic-Park, ahol az alapötletet az adta, hogy borostyánba belekövült őskori szúnyogból, vagy valami rovarból, kinyertek megkövült dinoszaurusz vért, és annak a DNS-éből felépítettek egy egész ősi világot (ne menjük bele, hogy ez tudományosan lehetséges vagy nem lehetséges), de ahogy benne volt abban a megkövült borostyánba rejtett szúnyogban, és az általa sok ezer éve kiszívott vérben egy őssálatnak a teljes genetikai programja, és újjáépíthető volt minden, megvalósítható volt, ami korábban azok idején létezett. Minden hasonlat sántít egy kicsit, de így nézek én erre a történetre, erre a jelenetre, mert benne van minden, ami a földi életünk során történhet velünk akár fizikailag, akár lelkileg.

Tökéletesen ki lehet olvasni ebből a történetből azt, hogy mit jelent: az ember nyomorult. Teljes mértékben megérthető, aki ezt a történetet ismeri, megértheti belőle azt, hogy mi a mi reménytelenségünk. Hiszen amikor a lepráról beszél a Biblia, akkor egy olyan betegsége gondoljunk, ami a múlt század közepéig teljesen gyógyíthatatlan volt. A lepramisszió ma is élő, szolgáló munkatársai sok nehézsorsú emberrel találkoznak, akiknek a szó szoros értelmében nagyon megkeseríti az életét ez a betegség.

Jézus idejében leprából kigyógyulni emberileg lehetetlen, minimum isteni csoda kellett hozzá.

Benne van ebben a történetben az, hogy milyen, amikor az ember könyörgésre fogja. Amikor megtanulunk kiáltani az Istenhez. Megtanulunk imádkozni. Amikor rászorít bennünket a Lélek arra, hogy ne csak a földszintes megoldásokon próbálkozzunk, és orvostól-orvosig szaladgáljunk, mint a vérfolyásos aszszony, aki sok orvosra sok vagyonát elköltötte, és semmi megoldást nem talált, csak a Jézussal való találkozásban, az Ő megérintésében volt neki megoldása.

Benne van az is ebben a rövidke kis történetben, hogy mennyire kemény, hálátlan tud lenni az embernek a szíve. Benne van ebben a történetben az is, hogy milyen az, amikor mégis csak felfakad a hála, és elkötelezettség lesz belőle.

Van ebben a történetben szó arról, hogy milyen is az Istennek az irgalma. Hogy mennyire nem személyválogató az Isten. Csodálatos, hogy egy samáriai emberrel történt meg a teljes gyógyulás, amikor nemcsak testileg, hanem lelkiileg is, az üdvösségére gyógyult meg.

Egyetlen egy történetbe zárva ott találkozunk még Istennek a feddésével is. Az Úr olykor kimondja, hogy igényt tartana a hálára, hiszen nagyon-nagyon sokat adott, és bántja, elszomorítja Őt, hogy ha teljes mértékben hálátlanul viszonyulunk ajándékához és ajándékozó jókedvéhez.

Ahogy ezt a történetet olvassuk, két csoportnak a vonulása villan fel előttünk. A két csoport nagymértékben különbözik egymástól. A legdöntőbb különbség a két csoport között az, hogy az egyikben ott van Jézus. A többiek, akik mennek, azok Jézussal mennek, és bár van ennek a vonulásnak, ennek a túrának, ennek a gyalogos utazásnak egy szomorú felhangja is, hiszen tudjuk, hogy az Úr Jézus éppen Jeruzsálem felé megy, és azért megy oda, hogy meghaljon. Az az úti célja, hogy letegye az életét értünk. De biztos cél felé vezet az Ő útja Jeruzsálem irányába. Akik vele mennek, azok, bár ennek a szomorúságnak az árnyékában, de mégis csak egy céltudatos, kiegyensúlyozott légkörben, hangulatban mehetnek.

Azonban a másik csoport nem mondhatja el magáról sem azt, hogy velük van Jézus, sem azt, hogy nekik van céljuk. Az ő vonulásuk az előzőekhez viszonyítva céltalan bolyongás. Az egyetlen céljuk az, hogy az aznapot túléljék. Utána majd a következő napot is túléljék.

Izráelnek az országútjain ők egész másféle lelkülettel, másféle töltettel, másféle vágyakkal a szívükben bandukolnak. Tulajdonképpen fogalmuk sincs arról, hogy hova mennek, csak mennek... Elmondja a Biblia, hogy mi az oka ennek a céltalan bolyongásnak.

Mózes 3. könyvében rendelkezik Isten törvénye arról, hogy mit kell tenni a leprásoknak. Ugyanis ez a csapat leprával megfertőződött emberekből áll. Azt mondja Isten igéje: „A poklos ember pedig, akin fakadék van, megszaggatott ruhában, mezítelen fővel legyen, a bajuszát fedezze be, és ezt kiáltsa: tisztátalan, tisztátalan! Mindaddig tisztátalan legyen, amíg rajta van a fakadék. Csak ő maga lakjék, a táboron kívül legyen az ő lakása.”

Lakott területre be sem mehettek. Sokszor a szabad ég alatt aludtak, fák alatt, barlangokban. Nagy ívben ki kellett kerülni, ha ép, egészséges embereket láttak.

El tudjuk képzelni, hogy milyen lehetett ennek a tíz embernek a menete? Milyen lehetett, amikor felbukkant valahol a távolban egy makkegészséges ember, hogy húzódtak félre, hogy kezdtek el integetni meg kiabálni, hogy ne gyere ide, mert az nem lesz jó. Tilos volt nekik még akár vendégfogadóba is bemenni. És ami a legszörnyűbb: pénzük sem volt. Olyannyira kirekesztettek az egészségeseknek a közösségéből, hogy pénzkereső munkát sem tudtak végezni.

A teljesen reménytelen útjukat addig tudták folytatni, amíg volt valaki, aki megszánta őket és vetett oda nekik néhány dénárt vagy esetleg összekészített

egy csomagban valami kis élelmiszert. Kőhajításnyi távolságra letette tőlük, és aztán továbbment. Nem várták meg, hogy a kosár kiürüljön, mert onnantól kezdve, hogy a kosárhoz hozzányúlt a leprás, az is tisztátalanná vált. Pillanatszerű találkozások voltak, beszélgetésre nem is kerülhetett sor. Az adakozónak rövid időn belül csak a hűlt helyét látták, futva távozott a helyszínről, mert nem volt szabad neki közösséget vállalni a leprásokkal.

És mi van akkor, ha ezt a szánalmat napokon, heteken keresztül senkitől nem kapták meg? Akkor éheztek. Ha sokáig kellett éhezni, akkor meg éhen haltak. Különösebben nem fájt ez senkinek, ki vette észre azt, hogy egy leprás elpusztult, hiszen ott, ahol az életnek a nyüzsgése van, ahol az egészségesek adnak-vesznek, házasodnak, dolgoznak, kereskednek, ott nem tűnik fel egy leprás embernek a hiánya. Már régen kivetette magából a közösség. Már régen nincs ott. Az, hogy elevenen vagy holtan nincs ott, nem igazán számít.

Egy számkivetettség, egy reménytelen vándorlás az, ami a Jézus menetével találkozó tíz leprás menetének a tagjait jellemezhetette. Ez olyan állapot volt, aminek a halál vethetett csak véget.

A vándorlásuk magyarázatául mást nem tudok mondani, csak azt, hogy ha rátaláltak is egy olyan falura vagy városra, ahol rendszeresen naponta kihoztak nekik enni-innivalót, előbb-utóbb minden gondoskodó közösségben eljött az a pillanat, amikor összebólintottak, és azt mondták: most már eleget adtunk nekik. Etettük őket elég idő óta, és elapadtak az adományok. Menni kellett tovább, mert különben jön az éhhalál.

Ilyen állapotban találkozunk ez a menet Jézus Krisztusnak a menetével. Ezeknek az embereknek az útját keresztezi, ezeknek a céltalanul bolyongó és a mindennapi létfenntartásért küszködő embereknek a menetét, a nagyon is céltudatosan a kereszthalál felé haladó Jézusnak a menete. Ebből a találkozásból lesz egy kiáltás.

Mielőtt azonban a kiáltást magát átgondolnánk, kérdezzük meg magunktól, hogy melyik csoportban járunk? Mert az emberiség alapvetően két nagy csoportra osztható, a Jézussal járókkal, és a Jézus nélkül a nyomorúságaikban tengődőkre. Az, hogy embernek születünk, ez önmagában akár meg is válaszolja azt, hogy jó eséllyel melyik csoportnak a tagjaként kezdjük el földi vándorutunkat. Egy reménytelen helyzetbe születünk bele, tudniillik senki nem Jézus Krisztus tanítványaként jön erre a világra.

Volt erről az elmúlt estéken már szó, hogy olyan nincs, hogy Isten mindenkinek az Atyja, olyan nincs, hogy mindenki automatikusan a testi megszületésével együtt kapna egy Isten-fiúságot, egy mennyei polgárjogot, és nincs olyan (pedig hallottam már olyat, és azt hiszem, hogy ebben a templomban hallottam egyszer, nem lelkipásztortól, nem itteni gyülekezeti tagtól), hogy nekem mindig jó volt a kapcsolatom Istennel, születésem óta.

Épp a mai napon szembesültem azzal újra, nem először, hogy tényleg mennyire nem úgy adatik ez, hogy még a lelkész családokban, lelkész gyerekeknek is ugyanarra az irgalomra van szüksége, amelyikkel az Úr Jézus a keresztfáról utalta be a maga mellett megfeszített latort a mennyországba.

Volt ma egy hittanórám, és ötödikes gyerekek között belenéztem a munkafüzetekbe, hogy a múlt heti házi feladatok közül melyiket hogy sikerült megol-

dani. Kinek nem volt készen? A fiamnak. Az én fiamnak, akit nagyon szeretek. Fogunk majd még beszélgetni erről.

Meg van ő is kereszttelve, de újonnan még nem született. Keresztyénné, Jézus Krisztus tanítványává úgy tétetik az ember, hogy Isten Szentlelke újjászüli. Jézus Krisztus kegyelmes cselekménye az, hogy behelyezi, beletagolja az ő lelki családjába az embert.

Eredendően mi leprásoknak születünk. Tessék jól érteni. Szeretem a leprás-történeteket, nem azért, mert az az utálatos betegség nekem bármennyire is közel állna a szívemhez, hanem mert annyira jól visszaadja a leprának a természetét, a lefolyását, a gyógyíthatatlanságát a bűnnek a lényegét, a bűnnek a totális rontását rajtunk. Leprától, bűntől fertőzötten jövünk a világra, és az a rengeteg nyomorúság, amin az életünk során átmegyünk, mind ezt demonstrálja. Az, hogy a bűnnek a leprája rajtunk van, mutatja a sok barázda az arcunkon, amelyek valakinél egy kicsit később jelennek meg, de vannak riasztóan öregarcú fiatalok is, akin, mint egy tank, megy át az élet.

Azt lehet látni, hogy a bűntől leprásoknak az élete semmivel sem könnyebb azokénál, akik valóságosan fizikailag megkapták ezt az undorító betegséget. Az ő életük annyival nyomorultabb, hogy a bűnnek a rontása sokkal gyorsabban, sokkal látványosabban, sokkal drasztikusabban vonul végig rajtuk. De aki soha nem lesz leprás, az is egyszer el fog érni a földi élete végének az útjára, és közben sokat sír, gyászol, veszít, tönkremegy, tönkretesz másokat, elszúr dolgokat, és a végén meg őutána sírnak. Ez nem olyan nagy különbség mondjuk egy testi-fizikai lepra betegséget hordozó emberhez képest.

Bizony, a leprának a képe, az átka olyan értelemben is lelkileg igaz rajtunk, hogy amiképpen a testileg leprásokat Mózes törvénye alapján kirekesztették az egészségesek közösségéből, úgy bennünket is kirekeszt valahonnan a lelki rontás, ez a lepra: Ki vagyunk rekesztve a mennyből. Kiűzöttünk az Éden-kertből őszüleinkben, és a mennyei világhoz, Isten közelségéhez, áldó közösségéhez semmi közünk nincs. És ebben az állapotban a bűntől leprásan nem lehet az élők közösségébe menni. Csak megtisztulva lehet menni. A mennybe csak az az ember juthat be, aki tiszta. Isten színe elé nem juthat semmi tisztátalan.

A bűnnek a leprásoként születünk, és így vándorlunk a földön, tele zúgoló-dással, panaszkodással, veszekedéssel, és ebben a helyzetben egy nagyon fontos kérdés, amire fontos, hogy felelős, jó választ adjunk: kiáltunk-e Jézushoz? A leprás emberek kiáltottak Jézushoz. Most, amikor estéről-estére az Úr Jézusnak az ígéje szembesít bennünket önmagával, magunkkal, az életünkkel, ítélettel, kegyelemmel, szeretettel, örökélettel, halállal, üdvösséggel, kárhoyattal, akkor kiáltunk-e Őhoyzá azért, hogy mivel, Jézus, nekem nincs más reményem, énbőlőlem a bűnt a szüleim nem bírták kinevelni se ígéretéssel, se szép szóval, se vesszővel, se a pedagógia, se a pszichológia, semmilyen emberi tudománynak az eszköze nem tudta ezt kikezelni, kigyógyítani belőlőm, elpusztulok, mint egy leprás.

Ha így folyik tovább az életőm, hogy ez uralja, ennek nyomán születnek meg a végső döntéseim, ezek szabályozzák vagy éppen eresztik szabadjukra teljesen az indulataim, és perzselnek fel körülöttem mindent, akkor elpusztulok, mint egy leprás. Semmi reményőm nincs rajtad kívül. Szabad kiáltani Jézushoy. Kell kiáltani Jézushoy.

Ennek a történetnek az a nagy bátorítása, az a nagy biztatása, hogy aki az Úrhoz kiált, aki Jézus Krisztushoz kiált, azzal valami történik. Először is az történik, hogy Jézus rájuk tekintett. Elég lehet az, hogy valakire Jézus ránéz? Mindenképpen jobb, mintha rá se néz, de gondoljunk arra, hogy amikor az elfogadása után a főpap udvarában ott van Péter, és melegszik annál a tűznél, ahol a főpap szolgálói, katonák, szolgálók, Jézus Krisztussal ellenséges indulatú, idegen érzületű emberek vannak, Péter háromszor megtagadja az Urat, akkor utána keresztlüvetik az udvaron az Úr Jézust, és találkozik a tekintetük. Jézus nem mond semmit, csak Péterre néz. Péter pedig keserves sírásra fakad.

Ez a keserves sírás, ez annak a kezdete, amiről tegnap este is szó volt már, hogy létezik a világ szerint való megszomorodás, meg létezik Isten szerint való szomorúság.

Péter életének a gyökeres megváltozását, a Jézus előtti igazi porba hullását és aztán felépíttetését az Úr Jézus már azzal is el tudta érni, hogy ránézett. „Szelíd szemed, Úr Jézus, jól látja minden vétkeket” — szoktuk énekelni. És elítél bár szelíd szemed, Úr Jézus, de lásd, én megint csak hozzád tudok jönni, és csak hozzád tudok kiáltani a bajaimmal. Csak neked tudom elkiáltani: mekkora tragédia az, hogy én nélküled éltem az eddigi életemet. Mekkora tragédia lesz, ha ez így marad!

A leprásokra azonban az Úr Jézus Krisztus nemcsak rájuk nézett, hanem mondott is nekik valamit.

Olyan érdekes, és úgy elgondolkoztatott az, hogy az evangéliumokat olvasva úgy tűnik, hogy Jézus legtöbbször azokkal az emberekkel foglalkozik, akik tudják magukról, hogy testileg-lelkileg nyomorultak. Akik tisztában vannak vele. Érzik, belátják, vitán felül álló tény a számukra: én nyomorult vagyok.

Milyen sokan élnek meg úgy némely megkötözöttségüket, hogy nem vesznek róla tudomást!

Akik alkohollal megkötözött életekkel foglalkoznak, ilyen emberektől halottam, hogy amíg valaki nem látja be, hogy alkoholista, addig azon segíteni se lehet. Amíg valaki teljesen normálisnak tartja, hogy napi szinten x mennyiségű töményt vagy sört stb. bevedel, ezt nem tekinti alkoholizmusnak, és nem ismeri be, hogy enélkül nem tud élni, akkor ez mégis csak egy halálos kötelék, addig nagyon nehéz segíteni rajta.

Ezért Isten olykor megenged olyan súlyos, olyan mély csapásokat is az életünkben, mint amilyen ezeknek az embereknek az életében a lepra volt. Nagynagy áldás tud lenni egy-egy csapás! Nagynagy áldássá tud válni egy-egy súlyos betegség, egy tragédia.

Egy fiatalembről olvastam régebben, akinek a karrierje, az életútja fényesnek, szépnek ígérkezett, mert jó megjelenésű volt, értelmes, jó felépítésű, atlétikus, erős volt, a sportban, a tanulmányaiban kiváló előmenetele volt, a viselkedésével soha semmi baj nem volt, mert megnyerően viselkedett. Vonzódtak hozzá a lányok is, szerették a tanárai, mindenki... Egyszer ez a fiatalember egy tragikus balesetben elveszítette a lábait. Perben-haragban volt Istennel, hogy „miért, miért”? Ebben az állapotban vitt neki valaki egy Bibliát. Beszélt neki Jézusról. Aztán az a fiatalember eljutott odáig, hogy azt mondta: Isten elvette a lábaimat, azért hogy szárnyakat adjon, és hozzá közelebb kerülhessek, hogy az övé lehessenek.

Mert azt mondja az Úr Jézus: jobb nektek vakon bemenni a mennyeknek országába, mint látóként elkárhozni. Jobb nektek, ha csonka-bonkán, kezek-lábak nélkül juttok az üdvösségre, mint hogy teljes épen végigmentek a széles út vándoraiként addig a végcélig, amely minden, csak nem kívánatos.

Nagy áldás tud lenni az életünkben, ha ránk szakad az a felismerés, hogy én leprás vagyok. Mert amikor ezeken keresztül Isten a közönyünkből felráz bennünket, abból a mély közönyből, ami Őfelé bennünk megvan, (ha nem gyűlöljük, akkor minimum közönyösek vagyunk Isten iránt), akkor ebből szokott az kialakulni, hogy átvisz azok közé, akik tudják, hogy nyomorultak, és tudják, hogy a nyomorultságukkal Őhozzá kell menni, és hozzá érdemes menni.

Vallom, hogy a közönnél nagyobb nyomorúság talán nincs is. Az igazán nyomorult ember az, aki közönyös, és nem tudja magáról, hogy nyomorult. Ezért nem kiált.

Semmiféle kétségünk ne legyen arról, hogy érdemes kiáltani. Olvassunk zsoltárokat. Olvassuk és jusson eszünkbe az, amit Isten segélyhívó számaként szokott emlegetni Isten hívő népe. Kis traktátusokon, meg ígés kártyákon szokott szerepelni egy ilyen mondat: Isten telefonszáma Zsolt 50,15: Hívj segítségül engem a nyomorúság idején. Én megszabadítlak téged, és te dicsőítesz engem.

Lehet bátran kiáltani. Nem tudom, van-e itt olyan, aki ezt eddig nem tudta? Kezdjél el bátran kiáltani Jézus Krisztushoz. Mindegy, hogy mennyire érzed reménytelennek a helyzeted, ha teljesnél is teljesebb reménytelenséget látsz magad körül, akkor is kiálts Jézushoz, mert csak így lehet. Ha valaki meg azt gondolja, hogy nem akkora az én bajom, s talán meggyógyulok magamtól is, majd csak jön megoldás Jézus nélkül is, akkor nyilván nem fog kiáltani, de ne maradjunk meg ennél. Kiáltunk úgy, mint a tíz leprás, hogy Jézus, nekünk kevesebb nem elég, csak te magad. Rajtunk kisebb dolog nem tud segíteni, csak a te személyes közbeavatkozásod.

Minket Isten ítélőszéke elé senki nem tud úgy odavinni, hogy meg is maradjunk, csak te, ha védőügyvédként fogod a kezünket. Ha így kiáltunk hozzá, nem fog szótlánul elmenni mellettünk az Úr Jézus. Lehet, hogy sokszor láttunk ilyet, hogy emberek reakció nélkül, fejüket elfordítva elmennek a nyomorúságba esetek mellett. Számtalanszor, amikor piros lámpához érek az autóval és látom, hogy ott van egy-egy Fedél nélkül-t árusító embertársunk, olyan sokaknál felemelkedik, nem pedig lefele csúszik az oldalsó ablak. Vagy átsorolnak a belső sávba, mert az távolabb van attól a járdaszigettől, ahol éppen a kéregető áll. — Jézus nem olyan, mint amilyenek mi vagyunk. Ha Őhozzá kiáltunk, akkor nem hagy ott, nem megy el szó nélkül. Amikor Ő megszólal, akkor Ő ígét mond, ott történik valami.

Olyan csodálatos az anyanyelvünk. Annyira hálás vagyok Istennek, hogy magyarnak születtem, magyarul beszélhetek, és a magyar szavaknak az ízét, kifejező erejét átgondolhatom, hogy az ige az cselekvést, történést, létezést — annyi mindent kifejező szó, hogy ha Jézus megszólal, az nem pusztába kiáltott szó. Isten szava nem pusztába kiáltott szó! Gondoljunk a teremtésre. Isten azt mondta: legyen! — és lett! Jézus Krisztus szavában pontosan ugyanaz a dünamisz, erő van benne. Ugyanaz a teremtő hatalom van az Ő ígétében, amikor valakihez odafordul és valamit mond. Gyógyszer ezeknek az emberek-

nek Jézus igéje. Akkor is gyógyszer, ha ebben az esetben talán nem is értik pontosan, hogy miért azt mondja. Miért az a válasz, ami?

Vasárnap este úgy kezdtünk, hogy Zebedeus fiainak az édesanyja kért valamit Jézustól, és nem azt kapta meg, hanem egy nagyon gazdag tanítást. Nem azt, amire számított, de kapott választ. Nála ez kevésbé áldottan futott ki, mint ezeknek a leprás embereknek az életében, akik megint csak kaptak egy furcsa választ. De megtették. A válasz egy felszólítás: elmenvén mutassátok meg magatokat a papoknak. Felfoghatatlan számunkra, hogy miért ezt mondja az Úr Jézus.

Isten gyermeke hozzászokhat, hogy nem e világ logikája szerint gondolkozik az Úr. Az Ő gondolatai sokkal magasabbak a mieinknél, és jó az, ha szoktatjuk magunkat ehhez a gondolathoz, hogy Ő magasabb szinten, tágabb összefüggésekben lát. Ha nem is értem először, akkor megértés nélkül is, vakon engedelmeskedve, bizalommal érdemes megtenni azt, amit Ő mond. Akkor is, ha ésszerűtlennek tűnik.

Péter csodálatos halfogása előtt is egy ésszerűtlennek tűnő jézusi parancs hangzott el: Menj ki, vesd ki a hálódát fogásra! Mikor? Fényes nappal. Soha nem lehet halat fogni fényes nappal a Genezáreti-tavon. Ezt minden halász tudta, és azóta is tudja. De ez a szokatlan, és isteni logikát, bölcsességet tükröző parancs Péter élete egyik legnagyobb élményét hozta, olyan zsákmányt, amivel soha nem találkozott. Azt az élményt hozta, hogy leborulhatott Jézus előtt, mint bűnös a szent előtt.

Menjetek el, mutassátok meg magatokat a papoknak! Mózes törvénye szerint ahhoz először meg kellene tisztulni. Akkor lehetett menni, ha megtisztultak. Ők még betegek voltak. Arra számíthattak, ha így betegen odamegyünk a pap elé, akkor a pap mit fog nekünk mondani? Menjetek innen! És ki tudja miért, mégis elindultak. Odamentek egy érthetetlen parancsra.

Van olyan közöttünk, aki elmondhatja már, hogy vett valami indítást, valami felszólítást, valami igei parancsot, ami furcsa volt, és ellent mondott az én gondolataimnak. Nem olyasmire szólított az Úr, amit logikusnak gondolnék, de mégis elindultam, és csodákat éltem át. Jó volt, hogy hallgattam arra a szokatlan, meghökkentő parancsra. Az Úr Jézus szava gyakran meghökkentő. Mégis minden alkalommal segít. Ellene mondhat az évszázados tapasztalat, ellene mondhatnak akár a fizika törvényszerűségei is, pl. fizikai törvényszerűségek alapján olyan nincs, hogy egy ember a vízen járjon, s mégis, amikor Péternek azt mondta: gyere hozzám a vízen, akkor Péter bizalommal kilépett és elindult a vízen. Amíg Jézusra nézett, addig ment is a vízen. Minden ellene tud szólni sokszor annak, amit az Úr Jézus parancsol.

Amikor vele találkozunk, akkor az egyik legmegrendítőbb élmény, hogy a hitnek a világában mennyi minden másképpen van, mint ahogy megszoktuk itt a földön.

Jézus Krisztusnak a szavai, azon kívül, hogy furcsák, hordoznak magukban egy olyan furcsa tulajdonságot, hogy fel tudnak forrósodni a számunkra. Olvasuk, hallgatjuk az ígét. Olyan gondolatokat, történeteket, amelyekkel talán már régóta ismerősek vagyunk, tudjuk az eszünkkel, és egyszer csak egy mondat, egy szó szíven talál. Felizzik és mi is felizzunk tőle. Nekem szól! Napra kész üzenet-té válik.

Személyesen neked címzett parancsot kaptál-e már az Úrtól? Vannak olyan munkáid, vállalkozásaid az életedben, amelyekre azzal a hálával, örömmel, bizalommal tudsz tekinteni, hogy én ezt azért tettem, azért indultam el ezen az úton, mert Jézus parancsolt rá. Ő nyitotta ki nekem az ajtót, Ő ígérte meg, hogy végig fog vezetni, és meg fog ebben engem tartani. Ha kaptunk ilyen ígét, tényleg nagyon nagy kérdés: van-e utána elindulás? Követi-e a mennyei parancsot cselekedet, mozgás?

Jézusnak a szavai mindig küldeni szoktak bennünket valahova. Nem találkoztam még a Bibliát olvasva olyannal, hogy valaki találkozik vele, kap tőle egy lelki ajándékát, átmegy egy fizikai gyógyuláson, és utána azt mondaná neki az Úr Jézus: jól van, akkor maradj, ahol vagy. Maradj itt, legyél, ahol akarsz, és ne csinálj semmit. Mindig küld valahová valamilyen feladattal.

Ezeknek a leprásoknak az életében meggyőződése, hogy elég nehezen indult volna el a gyógyulás, és talán meg sem történik, hogy ha a vett parancs, a mennyei indítás után nem mentek volna el, hogy a papot felkeressék. Ha ott megálltak volna Jézus előtt, és magyarázkodni kezdtek volna, mutogatták volna, hogy nekem már a fülem esett le, az orrom esett le, már a fél szemöldököm hiányzik, az ujjaimból percek hullanak le, ilyen, olyan sebem van a leprától — nézd, Urunk, hogy mennyi bajunk van. — Ebből nem lett volna gyógyulás. — Az Úr Jézus azt mondta: menjetek!

Menet közben lehet gyógyulni. Az engedelmesség útján lehet gyógyulni, és megtapasztalni azt, hogy Istennek milyen hatalma van.

Furcsa és szívszorító fordulata a történetnek az, amikor nem jön vissza ki-lenc, csak egy. Tízből kilencen úgy gondolják: ezzel be van fejezve a történet. 90% azt mondja, hogy meggyógyultam fizikailag, rendben is van a dolog. Kész. Vártunk valamit Jézustól, kértünk tőle valamit, megadta.

Nem halt ki azzal a nemzedékkel ez a lelkiület, ez a hozzáállás, ez a gondolkozásmód, hiszen azóta is, kortársaink között is nagyon sokan vannak, akik bajukkal Istenhez fordulnak, vagy valamilyen igényükkel, megszabadulnak egy nehézségből, és ezzel vége is van a történetnek. Szeretnék valamit megkapni Istentől, és amikor megkapom, elsomfordálok, már ott sem vagyok.

Keresztelési statisztikákat nézegetünk, beszélgetünk sokszor szolgatársaimmal. Most éppen aktuális odahaza presbitereinkkel beszélgetni arról, hogy a múlt héten 20 olyan fiatal szerettem volna felkeresni, akiket az életkoruk alapján 13-14 évvel ezelőtti keresztelés okán a szülők küldhetnének konfirmációra. Találják ki, hogy a 20 nagyon finom, nagyon tapintatos, nagyon udvarias levéllel megkeresett szülő közül hányan és milyen visszajelzéssel éltek, amikor felkínáltam nekik a lehetőséget, hogy fiuk-lányuk szeretettel várjuk, és itt a nagytényi templomban, ahol Isten színe előtt és a gyülekezet színe előtt kérték a keresztséget, és megígérték, hogy úgy nevelik, hogy majd felnevekedve konfirmáljanak, akarják-e ebben még mindig a mi segítségünket igénybe venni?

Aki egyjegyű számban gondolkodik, annak jobb tippje van, mint aki esetleg kétjegyűben. Leginkább annak van igaza, aki a nullára gondol.

Kérjük, hogy legyen keresztelő. Kisírjuk a lelkészből, vagy kiköveteljük. Megígérünk fűt-fát, s évek múlva pedig megsértődünk rajta, jogot formálunk arra, hogy megsértődjünk, hogy ha a gyülekezet, ahol a gyermeket annakide-

jén szeretettel fogadták, felkeresi a családot, hogy jó lenne újra találkozni. Jó lenne, ha az iskolai hittanoktatásban is a huncut kék szemét vagy a gomb fekete szemét annak a kisfiúnak, kislánynak láthatnánk felcsillanni: azt az örömet, hogy de jó, hogy mi is tudjuk, hogy Isten szeret bennünket, és az Úr Jézus eljött értünk is. Nincsenek ilyen találkozások, mert csak egy találkozás volt a kereszttelőkor.

Kitalálja valaki, hogy templomi esküvő kellene, mert az olyan emelkedett, olyan szép. Utoljára akkor volt a templomban, amikor az esküvője volt. Elérte, amit akart.

Nagyтéténybe kerülésünk utáni első évben egy fiatalember felkeresett, hogy szeretné az élettársától született kisfiát megkereszteltetni, mert úgy gondolja, hogy ezzel nagy örömet tudna szerezni a vidéken élő, mélyen vallásos nagymamájának. Nagy szeretettel elmondtam neki, hogy a történet nem erről szól, de ha neki tényleg ennyire kedves a mama, és valóban örömet szeretne neki szerezni, akkor azt úgy is meg lehet oldani, hogy feleségül veszi a gyermekének édesanyját, rendezik a kapcsolatukat az Úr előtt, és ha a polgári házasságkötés megvolt, akkor Isten színe előtti esküvésüknek a helyszíne akár a mi templomunk is lehetne. Nem lett. A fiatalember jobban tudta, hogy kell keresztelni, mint a református lelkipásztor. Elment egy másik helyre, és két hét múlva diadalittasan kikönyökölt a Mercédészének az oldalablakán és köszönés helyett közölte: elértem, amit akartam. A másik lelkész szó nélkül megcsinálta. Azóta sem jár semmilyen gyülekezetbe. Megkapta, kész. Be van fejezve.

Emiatt gondolom azt, hogy a 9 gyógyult leprásnak a története folytatása egy szívszorító, nyitott kérdés. A borzalomtól, a testi szenvedéstől megszabadultak, de nem kapkodtak azért, hogy további ajándékokat is Jézustól átvehessenek, s az után a lehetőség után sem kapkodtak, hogy kövessék Őt, és az Ő szolgálivá legyenek. Többet Ővele nem foglalkoztak.

Döbbenetes ez az arány. Egy a tízből. Egy. Attól tartok, hogy ma sem jobb ez az arány. Valaki megbetegszik. Szorult helyzetbe kerül. Veszélybe kerül az állása, válságba jut a házassága, valami baj van a gyerekével. Elkezd fogadkozni, ígéretetni mindent az Istennek: csak most segíts meg, csak most segíts meg! Aztán, amikor megoldódik a baj, akkor ugyanazt csinálja, mint a kilenc leprás.

Te az egy vagy — vagy a kilenc vagy, amikor segít rajtad Istennek a kegyelme? Az Úr várja, számít arra, hogy hálát adjunk, dicsőítsük Őt ajándékaiért.

Aki szülő, annak a szíve hozzá van edződve ahhoz, hogy a gyerekeink sokszor a köszönetmondással elég spórolósan bánnak. Néha még a karácsonyi vagy a születésnap ajándékok kibontása után is foghegyről, nagy nehézkesen kicsusszan egy-egy „köszí”. Én mellőlem is, ha megengedem a gyerekemnek, hogy a tanulás után egy kicsit játsszon valamit a számítógépen egy félórát, köszí apa, s már nincs is ott.

Nem tudom, érezzük-e, mennyi különbség van egy köszönetmondás, egy szimpla köszí meg a hála között? Amikor valaki annyit mond: köszönöm, kösz szépen, akkor az azt hordozza magában, hogy ki van fizetve jótéteményed, én ezzel letudtam, végeztünk. Te adtál nekem valamit, én tudomásul vettem. Rád mosolyogtam, bólintottam, mondtam két szót, és ettől kezdve nem kell, hogy közünk legyen egymáshoz. Te mész arra, én meg maradok itt.

A hála az egy súlyos szó. A hálaadás elköteleződést jelent. Amikor valaki hálát tud adni, akkor azzal elismeri azt, hogy neki nemcsak az ajándék fontos, amit kapott, nemcsak a lehetőség, amivel megajándékozták. Nemcsak az esély, a gyógyulás, az a tárgy, az a pénz stb. amit kapott, hanem akitől kapta. Aki hozzásegítette az becses, tiszteletreméltó, követni való, ragaszkodásra érdemes.

A hálaadó hosszú távra tervez. A hálaadó embernek a szívében sokkal több történik, mint abban, aki egy szimpla, egyszerű udvarias köszönetmondással él. A hálát adó ember arra próbál törekedni, hogy aki nekem ilyen nagy jót adott, ahhoz ezután is legyen közöm. A hálát adó ember a kapott ajándékból és az ajándékozónak a nagyszerűségéből, gazdagságából, erejéből, szeretetéből arra következtet, hogy van ott még más is nála, amiért érdemes itt maradnom. Ő méltó arra, hogy ne szakadjak el tőle.

Mégis, olyan sokszor van az bennünk (bennem is), hogy inkább a 9-re hasonlítok. A 9-re, aki sok mindent kap, egy leprából való fizikai gyógyulás az nagyon-nagyon sok, de aztán megy a maga útján.

A többi 9-nek a sorsáról egyébként, ahogy olvastam kommentárokat, Kálvin Jánosnál egy nagyon borúlátó és nagyon kemény magyarázatot vagy feltételezést láttam, aki hangsúlyozza, hogy a tízből kilenc csak a testi bajából gyógyult meg. A haláluk utáni örök üdvösséget illetően Kálvinnak nagyon komoly kétségei vannak. Sőt azt írja: mivel Isten kegyelmét háládatlansággal megfertőzték, beszennyezték, kizárattak az üdvösségből.

De olyan jó, hogy azért volt egy, aki nemcsak a testében gyógyult meg, hanem — így lehetne mondani, hogy az ő gyógyulása az egy testi-lelki, totális, örök életre való meggyógyulás volt. Előbb meggyógyult a testi bajából, amit visszaballagva megköszönt, és meggyógyult a lelki leprájából is.

Mi az oka annak, hogy az Úr Jézus várja tőlünk is azt, hogy ne csak egyszer, nagy bajok idején, hébe-hóba jelenjük meg előtte hálaadással? Neki van szüksége arra, hogy hálát adjunk, vagy nekünk? Nekünk van szükségünk a hálaadásra!

Olyan áldott, drága hittapasztalata lehet sok nemzedék híveinek, és magasztalom Istent azért, hogy kegyelmesen az én életemben is megmutatta már, hogy amikor azzal a tudatos, eltökélt szándékkal ülök, borulok le, vagy állok meg imádkozni, hogy csak hálát szeretnék neki adni azért, aki Ő, azokért a dolgokért, amiket megígért, azokat amiket már megcselekedett, hálaadással nyugtázni, és hitet vallani arról, hogy Őbenne ott van az a mérhetetlen potenciál, hogy még sok-sok ajándékáért hálát adjak neki. A vezetéséért, a bűnbocsánatért. Mi-mindenért lehetnék hálás Istennek! És miközben hálát adok, megerősödöm, mert rádöbbenek arra, hogy milyen hatalmas Gazdája van az én életemnek. Milyen jó, hogy Uram van, jó, hogy nem a magam ura vagyok, jó, hogy Jézus Krisztus vérére megvett gyermeke vagyok az Istennek. Istennek pedig legyen hála az Ő kimondhatatlan ajándékáért.

Annyi sopánkodó élet van, annyi panaszkodó élet van körülöttünk. Ez a világ tele van a panaszokat soroló, zúgolódó, elégedetlenkedő életekkel. Olyan jó lenne, ha ennek a meggyógyult leprásnak a példáján, a hálát adó, teljesen meggyógyult embernek a példáján felbuzdulnánk arra, hogy kezdjük el keresni az életünkben, a Bibliában, a megértett igékben a saját személyes okainkat

arra, hogy hálát adjunk Istennek. Biztosnak lenni abban, hogy Ő kész nekünk újabb és újabb ajándékokat adni.

Ezért várja a mi hálánkat, hogy menjük hozzá újra meg újra. Ezért jött el, ezért ment a Golgotára, ezért támadt fel, ezért küldte el pünkösdkor az Ő Lelkét ebbe a világba. Ezért vár bennünket hétről-hétre, alkalomról-alkalomra, most estéről-estére az Ő igéjével. Ezért akar táplálni, csendességre, békességre hívni bennünket, hogy egy egészen más, mennyei ajándékokkal megajándékozott életünk legyen.

Bátorítom, biztatom a gyülekezetet, hogy kezdjük el ezt a hálaadást, hogy ha még nem lett volna jellemző ránk, hogy Isten felé nemcsak a kérő-kérő imádságainkkal, hanem a hálaadó imádságainkkal is odajáruljunk. Nagy-nagy megerősödésnek, nagy-nagy békességnek, nagy-nagy örömnék, szeretetnek, nagy-nagy hitbeli előrelépéseknek lehet a null-kilométerköve az, ha valaki elkezdi gyakorolni magát a hálás leborulásban az Úr előtt.

Tegyük ezt most mi is.

Imádkozzunk!

Urunk Istenünk, olyan jól ismerhetünk már sokat a te ajándékaidból. Olyan nagy pironkodással valljuk meg előtted, hogy egészen gyerekes módon, felületesen szoktuk ajándékaidat megköszönni. Már, ha egyáltalán megköszönjük.

Urunk, látjuk előtted állva azt, hogy mennyire hálátlan a szívünk tefeléd. Pedig valamennyien elmondhatnánk, hogy semmink nincs, amit ne úgy kaptunk volna.

Köszönjük az ígét, amelyből tudhatjuk, hogy minden ajándék és tökéletes adomány tőled, a világosságok Atyjától száll alá a mi életünkbe is. Tőled, aki-ben nincsen változás vagy változásnak árnyéka.

Köszönjük, Úr Jézus Krisztus, hogy te tegnap és ma és örökké ugyanaz vagy. És ezzel a reménységgel jöhetünk, futhatunk, csúszhatunk hozzád, borulhatunk, eshetünk eléd, amikor felismerjük azt, hogy valóban nem mesebeszéd, nem üres papír-írogatás, nem az egyháznak a manipulatív üzenete, hanem a véres valóság az, hogy a bűn leprája bennünket is fogantatásuktól fogva megrontott.

Köszönjük, ha ez fájhat, köszönjük, ha ennek a tudatára ébresztettél már bennünket. Köszönjük, hogy veled találkozhatunk ezekben a bajainkban. Hozzád szállhat a kiáltásunk, és te vagy az, aki amint a tűz leprásnak a kiáltásától nem fordítottad el a füledet, szemedet, fejedet, szívedet, úgy reánk is irgalmasan ránk tekintsz, és nekünk is mondasz valamit.

Köszönjük, hogy amikor a te szavadat keressük, felénk, hozzánk szóló üzenetedet keressük, te azt mondogd nekünk: szeretsz.

Köszönjük, hogy a te szereteted nem üres beszéd, hanem cselekedetben és valóságban áll.

Köszönjük, hogy az egészen elrontott életünkkel is hit által meghallhatjuk ennek a nagy szeretetnek a kivallását, és odanézhetsz a mi lelki szemünk a Golgotára, ahol megmutattad, hogy mit is jelent a te irántuk való, örökké való szerelmed.

Köszönjük, Urunk, hogy hatalmadra nézve sem változtál meg az évszázadok során. Nemcsak segítő, irgalmas indulatodban, hanem gyógyító, szabadító hatalmadban sem történt változás. Nem rövidült meg az Úr karja.

Ezért szeretnénk hozzád egyre növekvő bizalommal kiáltani: jöjj, és szabadíts meg! Szeretnénk mi is vallani: kevesebb nem elég, mint hogy te magad szólj, te magad lépj, te magad cselekedj az életünkben.

Jó lenne, Urunk, ha ezeket a szabadulásokat átélve mi nem annak a kilencnek a gondolkodását, megoldását, lelkiületét választanánk és vinnénk tovább, akik egyszer s mindenkorra letudták a veled való közösséget azzal, hogy egyszer kaptak valamit.

Hadd jöjjünk vissza hozzád újra meg újra. Hadd csodáljunk téged, minden tökéletes ajándékoknak a forrását. Hadd csodáljunk téged magadat, aki a legnagyobb ajándék vagy. Hadd valljuk meg reménységgel, hogy más ajándékokat is szeretnénk tőled, és bizonyára kapunk is még, hiszen te gazdag Isten vagy.

Köszönjük, Urunk, hogy szolgálatba hívsz bennünket. Meg akarsz építeni bennünket. Fel akarsz építeni abból a rombolásból, amit a bűnnek a hatalma végzett el a szívünkben, és azt akarod, hogy nemcsak testileg, nemcsak néhány apróbb-nagyobb nehézségből megszabadultan, hanem az üdvösségre meggyógyultan, veled örökké tartó kapcsolatba kerülve szolgáljunk neked, és vigyük tovább magunkkal azt a hírt, amit tőled, rólad hallottunk.

Segíts meg ebben bennünket, és mindazokban is, amiket néma imádságunkkal szeretnénk most eléd vinni.

Ámen.

Énekeljük a 225. éneket.

Boroszlói kézirat XVI.sz.

Nagy há-lát ad-junk az A-tya Is-ten-nek,
Menny-nek és föld-nek szent te-rem-tő-jé-nek,
Ol-tal-ma-zónk-nak, ke-gyes él-te-tőnk-nek,
Gond-vi-se-lőnk-nek.

2. Hála tenéked, mennybéli nagy Isten, Hogy szent igédet adtad mi elménkben, És hogy ez által véssz ismeretedben, Te kegyelmedben.

3. A romlás után nem hagyál bűnünkben, Sőt te Fiadat ígéréd igédben, Hogy elbocsátod őtet mi közénkben, Emberi testben.

4. Felséges Isten, tenéked könyörgünk, Hogy mutassad meg szent Fiadat nekünk, Hogy őtet látván, benne remélhessünk, Idvezülhessünk.

5. Adjad, hogy lássuk a világosságot, Te szent igédet, az egy igazságot, A Krisztus Jézust: örök vígasságot, És boldogságot.

6. És ne ismerjünk többet a Krisztusnál, Ne szeret-hessünk egyebet Jézusnál; Maradhassunk meg a te szent Fiaddal, Krisztus Urunkkal.

7. Adj igaz hitet a te szent Fiadban, És jó életet minden útainkban; És Szentlelkeddel vígy be hajlékodba, A boldogságba.

8. Dicsőség néked mennyben, örök Isten, Ki dicsér-tetel a te szent igédben, Krisztus Jézusban, mi Idvezí-tőnkben, És Szentlélekben.

Debrecen, 1590.

A Bp.-Pasaréti Református Egyházközség rendszeres alkalmai

Istentisztelet: vasárnap 8.00 és 10.00, csütörtök 18.00
jeltolmácsolás: vasárnap 10.00

Evangélizáció: a hónap utolsó előtti vasárnapján 18.00

Úrvacsora: a hónap utolsó vasárnapján

Bibliaórák:

Férfi: kedd 18.00

Női: kedd 10.00 és 18.00

Baba-mama kör: kéthetenként – szerda 10.00

Családos: 3 csoport, kéthetenként – szombat 17.00

Házaspáros: 4 csoport, kéthetenként – szerda 17.30 és 18.00

Fiatal felnőtt: kedd 18.30, szerda 18.00, péntek 18.00

Ifjúsági órák: vasárnap 17.00, 2 hetente szerda 18.30

Bibliaiskola: hétfő 18.00

Imaközösség: csütörtök 17.00

Kóruspróba: csütörtök 19.00 - 20.45

Gyermekalkalmak:

Gyermek-istentisztelet: vasárnap 8.00 és 10.00

Gyermekmegőrzés a vasárnapi és ünnepi istentiszteletek alatt

Gyülekezeti hittanórák: csütörtök 16.30

Iskolai hitoktatás a Budenz úti, Fenyves úti, Fillér utcai, Szabó Lőrinc,
Virányos, Palotás Gábor, Zugligeti úti iskolákban

Óvodai hitoktatás a Zugligeti, Mesevár és Gesztenyéskerti óvodában

Lelkészi hivatal nyitva tartása: hétfő - péntek 9-13 óráig

Könyvajánlat

Cseri Kálmán: A kapernaumi százados
Ábrahám útja
Istentől kapott fegyverzet (Immánuel Kiadó)
Ami történni fog (A Jelenések könyvének mai üzenete)
Miért engedi Isten?
Felismerték Őt
Mi van a halál után?
Vak voltam – most látok
Gyógyító beszélgetés
Zákeus
Öregen is gyümölcsöző (Bővített kiadás)
Emberek a kereszt körül (Harmat Kiadó)
A kegyelem harmatja (Harmat Kiadó)
Miatyánk (Átdolgozott kiadás) (Harmat)
A négyküllős kerék (Immánuel Kiadó)
Bibliai alapfogalmak (Immánuel Kiadó)
Uram, hogy lássak!
Ki a mi Istenünk?
Foltozni, vagy átöltözni?
Szeressétek egymást!
Mit hoz a jövő?
Isten kérdez
Jónás
Pál életútja
Jósáfát
„Amikor eljött a pünkösöd napja...”
Mit ünnepelünk húsvétkor?
Minek az ünnepe karácsony?
A Törvény betöltése...
Újonnan kell születnetek
A házasság válságai
Mit tanít a Biblia a szenvedésről?
Noé Istennel járt
Fölkelvén hazament
Hogyan ad Isten győzelmet?
Tudom, kinek hittem (Kálvin Kiadó)
Református hitünk (Kálvin Kiadó)
Pál apostol (Kálvin Kiadó)
A Tízparancsolat (Harmat Kiadó)
Fürödj meg és megtisztulsz (Harmat Kiadó)
József (Harmat Kiadó)

Horváth Géza:	Hét üzeneted érkezett!
Földvári Tibor:	Jézus imádságai Kísértés
Varga Róbert:	Jónás könyve Kik a boldogok? Sámson Lázár feltámasztása
Dr. Sípos Ete Álmos:	Igazat adsz-e Istennek... Ne félj, csak higgy!
Ifj. Alföldy-Boruss Dezső:	Taizé a Biblia mérlegén
Farkas Jánosné:	Sasszárnyakon Most már látok
Hatvani Margit:	Istentől lett ez hit által
Dizseri Eszter:	És beszéld el fiaidnak...
Becsei Tamás:	Természetgyógyász voltam
Paul Humburg:	Az örök kiválasztásról Egy nemes jellem
Alfred Christlieb:	Felülről való hatalom De én imádkozom
Dr. Pálhegyi Ferenc, Dr. Gusztos Erzsébet, Varga Róbert, Dr. Tóth Tamás, Dr. Örley Judit:	} Rólatok, értetek, nektek (3. kiadás)